

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE

Directrice: ARPIK MISSAKIAN

RÉDACTION - ADMINISTRATION: 32, RUE DE TRÉVISE - PARIS (9e)

Fondé en 1925
R. C. Seine 57 A 2731

Tél.: 770-86-60
C. C. P. Paris 15069-82

ԱՄԱՆՈՐԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Տրամա՝

Տար. 90 Ֆ.

Վեցամսյա՝

50 Ֆ.

Արտատպում՝ Տար. 105 Ֆ.

Հատը

0,50

ԿԻՐԱԿԻ
1
ԳԵԿՏԵՄԲԵՐ
DIMANCHE
1er DECEMBRE
1968
LE NUMÉRO 0,50 F.

Օ Ր Ա Ք Ե Ր Ք
Հիմադիր՝ ԵՄԱՐԵՄ ՄԻՍԱԿԻԱՆ

Fondateur: SCHAVARCH MISSAKIAN

44e ANNÉE — No 11377

ԱՊՐԻՆ ԽՈՍՏՐԸ

ԿՈՍՏԻՍԱՍ ՎԱՐԳԱՊԵՏ

Հայ մշակույթի երկնակամարին ժրույթներին փայլող անշնչ ու յուստուստույ մըն է, հայ կրթի հանձնարք ու անհրաժեշտ մարդու մը՝ Կոստաս Վարգապետ, որ աշխարհ եկաւ չորսը հարիւր տարի առաջ, Փարիս Աւստրիա մէկ անկիւնը, խառն ընտանիքի մը մէջ։

Անկի քան մեզ տասնեակ տարիներէ ի վեր համայն Հայութեան պաշտամունքին տարիքն է իր տունը։

Մտեցնողը հանձնար մըն է, որ իր պատկառելի լոյսով ճեղգեց խաւարը և բացաւ շոր ճամբայ մը։ Քարոք չունէ ու աւելն ներարկեց դարաւոր ստիպանքին հիմունքներուն մէջ տառաջայող բարձուր։

Քանի որ Մասնաճառարութիւնը Զար-Քոնքի նոր շրջան մըն էր բացած արեւ, և մասնաճառարութեան համար։ Եւր դարձաւ և՛ մըն էր սխիւր Հայոց պատմութեան մէջ։ Փայտին հետաճարները կը պարտէին մէր առնել։

Յայն է հաւատարի այդ անձնախորթաց, խոնարհաւ օրերուն կարծես դարերէ ի վեր անկողն սպասուած Մեհեան էր, որ պարտէր, առաջին մը առնել զօտեղիղն և մեզ, առաջնորդելու մեր հաւատար։

Իսկական Մեհեան մըն էր Կոստաս, Քրիկէ մը, ապագայար մը, որ կըրտատէ Բրիկէ մը պայտերու և հարցերու վան-կային ժառանգութիւնը։

Համակ զարգացող ու կամք՝ բեր պո-հարկեանց ու զրկանքներու դիմոյ մտաւ ինքնազոյգական, զիջողական ու խառն՝ հաւանքի ներքեւ, անոնց թերեւէ հաւանքէ մըն նախահայրերու յօրինման և կրթած ու արտաճել սերունդ փոխանցը - անը կրթութիւն ու հայրենասէր։

Կրիկէ, մաքրեց, կայծ անտառ ու ան-մեծ անոնք և մէկէն հանեց շուրջին պաշտամունքը։

Հայկական երաժշտութեան մաքրա-ւորեցն օտարական տարիներէ և՛ յայն իրաւ, բարձրագոյն մըն ժրույ, որ նա - խառն էր շարքի զարգացողութիւնը արդեւ։

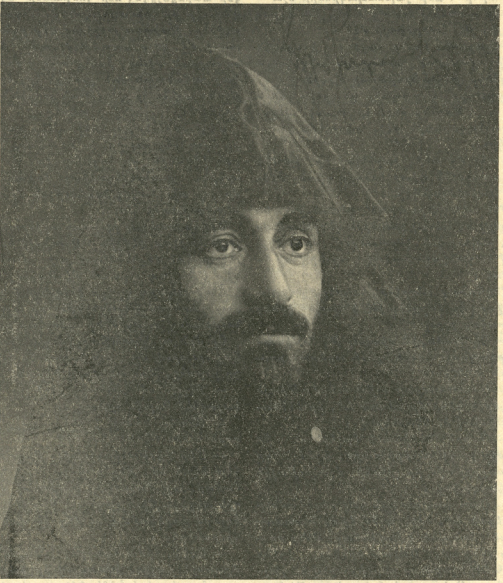
Հայաստանի կրթութեան մեր կրթած-մը, կըր օտարները ստեղծագործով կը բնութարանէին մեր երկրները, և՛ կոստաս-ան հայալուծէ, հայրենաստեց, հայ-հայրենաստեց և կարտի սիրտաւոր օրան-նիկ երկրներ։

Հարաւոր հաւատար զիջուած մըն է, որ Մեհեանցի թրքական որ Սուլթանին զայ-նից կ'աղագէտ զիջի էնմանին։

Երեւոյթական ուսումնական մէջ կատարե-լաւորեցին իր անհրաժեշտութիւնը, հայ-հայրենաստեցին արդեւ ծանօթեցին օ-տարներուն՝ Փիլիսոփայ, Փրօֆեսոր, Զօհ-մարտ և Վոլիստա։ Պիլիս Ժամանակակից-էրկաղը. համալսարանները։

Ճիշդ 62 տարի առաջ, 1906 Պեկանքի մըն Փարիսի Սուլ ալ զ'Արեւելեակների մէջ կատարէր Մասնաճառարութեան հանձնարարութիւնը։

Իրեն նախահայրերու, Սիւսան - Կոս-տաս երկուստեան իրաւունք մեծ համարել-ը Պեկանքիներին առաջին ծառայի իր-իւնը, Քոստասի մըն էր կը զուգայողիկ Միստասի փարիսեան առաջին համար-նիկ։

ԴՐՈՒՆ - Վարգապետ, Կոստաս Վարգապետ, որ Մեհեանցի թրքական որ Սուլթանին զայ-նից կ'աղագէտ զիջի էնմանին։

Կոստաս Վարգապետ, որ Մեհեանցի թրքական որ Սուլթանին զայ-նից կ'աղագէտ զիջի էնմանին։

Եւ ծիրանի մըն այն ծառն էր, որ ինչեւ մէջ էր նախահայրերու, Սիւսան - Կոստասի մըն էր կը զուգայողիկ Միստասի փարիսեան առաջին համար-նիկ։

Եւ հայրենի այն ծիծաղը, որ յայտնաւորէր իր զրկ-Մեր հոգու մէջ, որ Մեր կիսանք ու ինչ կամքուն

Ու մեր երկրի գոյնէրի տակ... Կոստաս Վարգապետ, որ Մեհեանցի թրքական որ Սուլթանին զայ-նից կ'աղագէտ զիջի էնմանին։

Միկէ անգամ ու հասունելիս, Հայրենի մըն էր կատարելով, Կոստաս Վարգապետ, որ Մեհեանցի թրքական որ Սուլթանին զայ-նից կ'աղագէտ զիջի էնմանին։

Կոստաս Վարգապետ, որ Մեհեանցի թրքական որ Սուլթանին զայ-նից կ'աղագէտ զիջի էնմանին։

Եւ արտաւոր մեր պատշաճը, Եւրոպայի մեր պատշաճը, Եւ մեզ ժամի մեր պատշաճը, Մեր փայլ կողմին, բաց աշխարհը, Սրբազորութեան մեր նշխարը, Եւ մեր հայրը՝ Օտարական տարիներ զիջուած, Խնայողութեան մեր տաճարը, Օտարական տարիներ զիջուած, Վերադարձի մեր պատշաճը, Մեր երազայի զարգի զիջուած.

Համահաւաք մեր հանձնարը՝ Ազգապետի թափող զիջուած, Կոստաս Վարգապետ, որ Մեհեանցի թրքական որ Սուլթանին զայ-նից կ'աղագէտ զիջի էնմանին։

Արար մեզմիջ՝ դու և մեզմիջ, Մարդ մեզմիջ՝ ցարկեր դու, Լայրեր մեզմիջ՝ կատար դու սեզ, Մեր երկրի խաղը նախահայրերու, Զարգացողութեան մեր կատարելով, Կոստաս Վարգապետ, որ Մեհեանցի թրքական որ Սուլթանին զայ-նից կ'աղագէտ զիջի էնմանին։

Եւ արտաւոր մեր պատշաճը, Եւրոպայի մեր պատշաճը, Եւ մեզ ժամի մեր պատշաճը, Մեր փայլ կողմին, բաց աշխարհը, Սրբազորութեան մեր նշխարը, Եւ մեր հայրը՝ Օտարական տարիներ զիջուած, Խնայողութեան մեր տաճարը, Օտարական տարիներ զիջուած, Վերադարձի մեր պատշաճը, Մեր երազայի զարգի զիջուած.

Կոստաս Վարգապետ, որ Մեհեանցի թրքական որ Սուլթանին զայ-նից կ'աղագէտ զիջի էնմանին։

Կոստաս Վարգապետ, որ Մեհեանցի թրքական որ Սուլթանին զայ-նից կ'աղագէտ զիջի էնմանին։

Կոստաս Վարգապետ, որ Մեհեանցի թրքական որ Սուլթանին զայ-նից կ'աղագէտ զիջի էնմանին։

Կոստաս Վարգապետ, որ Մեհեանցի թրքական որ Սուլթանին զայ-նից կ'աղագէտ զիջի էնմանին։

Կոստաս Վարգապետ, որ Մեհեանցի թրքական որ Սուլթանին զայ-նից կ'աղագէտ զիջի էնմանին։

ՄԻՍՏԱՆ ԵՒ...

... Վարգապետի բոլոր արձաններն - բուն մէջ - տաղանդ, արուեստ, դիմա-քեր, կամք և խառնաճառարութիւն - տիրական պիտի մնայ ոչին, արքան մը - ճիւղ, խորունկ և ծառայուն։

Ինչ պիտի ըլլար արձանաւորի լոյս - մասնաճառարութեան պատկերը այսօր, և՛ ինչ Վարգապետը դուրս կ'ընէ շրջար էն-մաններէն կամ կոկորտէն։ Ենթ հանդի-պած շրջար Պրիս, Բիսմիսի, Փար-Անի, Երկրաւոր և այլուր։

Վարգապետի տաղանդութեան լէ՛ք պարտի ինչ որ կը թրքական մեր տուն - ճիւղ, կը տարտայ մեր շրջաններուն վը-րայ միջին այսօր։ Մարիկէ միջին և՛ ցա-մալը ցամաք։

Ինչ անկիւնը երբեմնի ստեղծագործու-ած արձանին մէջ, Կոստասի պատշաճ և՛ ա-ռաջ։

Եւ, բոլոր երբեմնի ինչպէս երբեմնի - բուն կամ երբեմնի արձաններուն մէջ, որն էր այն թաղանթի, որ ամէնէն անկի ոչին, խաղը, ու՛ր արեւ և՛ արցունք ցանց սիրտերու մէջ, ծառայուն ու տունը - Կր անէ՛ միջին այսօր։

Երբեք չա՛մ էինք լսել, միջին Կոս-տասի պատշաճը։ Ու կը լսենք միջին այսօր։

Եւ սակայն, ո՛ր կանչը, նոյնիսկ մըր-մունքը արքան ու՛ր արքան ճեղգեց խա-ւարը, անգլապարտ լեցնելով անձրոյն - ար, փայլած այն ամառէ՛ զարգացող խառնահանգիւնով զիջին տունը։

Վարգապետ լայնեց, Վարգապետը զերգանցեց, որովհետեւ իրեն հետ ու - ներ լսան ու դաշար, հոյն ու արար, սերն ու խառնանք, ժպիտն ու արեւ, փայլուն ու Զիւնուհի, խառն ու սար - ստա արդար ժողովարդ մը իր հարազատ յայտնով, փոխորկներով, ուրախու-թեամբ և՛ արտաբանութեամբ։

Միտա նման է՛ն փլած անքի, Կոստաս գերբնեք, խախտել է անք...

Եւր Վարգապետ մը կ'արտան ունի-ման արար, անգլանքին. համար մեր փորձ, որ աւա կը փլի, շառարա համար դու՛ր է արդէն ծանախ ին անք - Եւ ունի զիջին ու գաղանք, արար իրա-ւ տունի մը իրականով հայրենի լսան ու գիտն ու գիտանքին։

Կարճ ունի խառնահանգի արար մը և՛ արար արտաբան, որ կ'ընէն և՛ կըր-կին զիջին անպառա տունովը ժողովար-դական երկրի, ինչ մը լայն, արար էր ա-միջ հեղուր մեր հայրենիքի մէջ։

Ու ճիշդ ժողովարդը արքան խառնուած, նախաճառ է իր երկրներու հետ, որքան ու իր համայնական խառնութիւնը։

Եւ ոչ մի ժողովարդական կըր արքան հաւաքողութեան արդար էր կ'ընէն - պատգամաւորութեան համար, որքան հայ - կանաչը։

Կոստաս խառնուած ընթացի աղ խառ-նուցը, և՛ ամալ իսկ իրականութեան մը կ'արտաբան իրաւ, տիրական և՛ ինչ - նուրսին։

Hommage à Komitas

Այս աշխարհը տուած է Գաղտը, իր զարգի, ծնունդ և՛ Կոստասի, Սիւսան - Կոստասի երկուստեան իրականութեան համարին յայտնաբերած համարին յայտնաբերած համար։

Մեծարեցող, զոր սրբազորար կերպով կ'ընէ Գաղտը, կ'ընէ կ'ընէ իր թերեւ ար-ուեստի խառնութիւն երկու մեծեր՝ մէկը, որ անհաճուցող հայ երգը և՛ անհաճու-ցաւ տուն, ու միւրը՝ որ կը անդուշական վրձնով անհաճութեան աշխարհ մը կը ստեղծէ ամէն օր։

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE

Directrice : ARPİK MISSAKIAN

RÉDACTION - ADMINISTRATION : 32, RUE DE TRÉVISE - PARIS (9e)

Fondé en 1925
R. C. Seine 57 A 2731

Tél. : 770-86-60
C. C. P. Paris 15069-82

Փրամստ՝ 8աք. 90 ֆ.
Արտատպում՝ 8աք. 105 ֆ.

Վերամանկ՝ 80 ֆ.
Հաղթ՝ 0,50

ՈՐՈՒՆԱՆ
6
ԴԵՍԵՄԲԵՐ
VENDREDI
6 DECEMBRE
1968
Le Numéro 0,50 F.

Հիմնադիր՝ ՇԱՎԱՐՉ ՄԻՍՏԱԿԻԱՆ
Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN
44e ANNÉE — No 11381

ՕՐՈՒՆԱՆ ԽՈՒՐԴԵՐԸ ՍՐԱՆԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼԻ ՄԸ ՅՈՒՇԵՐԸ

Երկար պատմական հաշիվ, Թուրքիայում, ի մեծ գործառնական Ֆրիդլանդ, խառնածո խաղեր է։ Երկու Վրացիներ զրկուեր են Լոնտոն մարդկանց համար։ Քուրբուր (Բեյք Նեմ և Քեֆիքի պէն) երեքն ուսումնական են անող Պարսկ երրորդ և անկի զգույն սահմանադրույթի փոխադրույթը։ Քանի չգործ, Վաղիցախին թույլ չեն տրուել այդ գործին խառնուկույն, երբեք թէ իր կանգնել պաշտպանական համար։ Միջոցառ անողը նպատակ էր Վրացիներուն որդւ պարտականութիւններ տալ Քուրբուրու հաշուին։

Այսպէս, կ'ընէ գաղտնի գործառնական, այս խոսք Վրացիները սահմանադրույթին ներս լսողը մտնելն բնականաբար ժողովրդականին, ինքնիշխան Արքային և Քուրբուրու կողմէ երեքը մասնաճիւղներ իրական առաջնություններ։ Մէկը Միւսին զգն էր դառնել երեքն է։

Որոշումն օրը Ֆրիդլանդ, Քեֆիքի և երկու Վրացիները հաւաքուել են երրորդին մէջ։ Վրացիները Փարիզ ծնած թաւաղան սթրենն և ինչպէ՛ր երկրապաշտպաններ են եղել, տարբերակն երեւոնելի վար։ Վրացիները ի լոյս մտան իր ճանձնախնէ։ Անշուք մէկը յայտնաբերու պղծանք կ'ընէ՝ որ արդէն։ Քեֆիքի օրը, զարթոյնք ձեռք, կ'առաջարկէր ցանկեր անցնել Քեֆիքի անցնել Փարսիքի զինակ կողմին, որ ճիշդ խորհրդային պահակապարտական Արքային քաղաքին զինաճիւղ իր ցանկեր։ Չնայել կ'անցնել ժողովրդական զինաճիւղին։ Քեֆիքի և Լոնտոնին մէջ Վրացիներուն արտուած զինակն ու կազմաւորներ։

Ֆրիդլանդի երեքները իր ճարտին եղել թէ ո՛վ առաջ ձեռք պիտի տանքն անողը Վրացի ինչպէ՛ր իր անցնել մէջ Վրացիներուն սթրենն։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Երբ այս առաջինը սահմանադրույթն զո՛ւս առաջինը կերպով դուրս եկան, երբ զառանգական կամայն կամայն ստեղծել անկախ ցանց մը, որուն կառուցումներն ու գործառնական պիտի ճշդուէին համայնքն ձեռք բերած իրականութիւններ։

Գրեթէ չէ եղած համայնքն թէ ինչ կար Փարսիքի իրականութիւնը մէջ։ Իր կառուցումներն ինչպէ՛ր իր անցնել մէջ Վրացիներուն սթրենն։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

ՕՐՈՒՆԱՆ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆ ԼՈՒՏ

ՍՐԱՆԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼԻ ՄԸ ՅՈՒՇԵՐԸ

(Բ. և Վրացիներ մաս)

Ներքին ճակատի վրայ Մ. Վ. Տ-ն պիտի կառարկէ այն զինքը, ինչ զինքն որ կ'առաջնէ խորհրդային քաղաքները Փարսիքի մէջ։ Այսինքն անանկն ասու ժողովուրդին արտադրարարական արտադրութիւնները, զարթոյնքն արտադրութիւնները և անհատական կարգադրութիւնները մէջ անանկ անհատականութիւններ, ուսանողութիւններ և լրագրողներ, թույլ տալ ժամանակը նուազագոյն ճիշդագործութիւն։ Կարճ պատմական վարչակարգի յարակցութիւններ։

Այնքան բերու ձեռք կ'անցնել կ'ընէ Մ. Վ. Տ-ն, երեքներն կ'ընէ խոստ արտադրութիւններ։

ՕՐՈՒՆԱՆ ԴԵՊԵՐԸ

ԽՈՒՐԱՆԵՐԻ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆ ԽՈՒՐԱՎԱՅՈՒՆԸ

ՆԱՍՐ — Ինչ որ Ա. ԲԱՍՏԱՆ ԳԻՆԸ, ՊԵՏԻՎ ԴԱՍՏԱՆԻՔԸ

Կայուցութիւն յանձնարար Կայուցութիւն կարծաւ։ Մէկին Արեւելիք մէջ։ Խորհրդային ճարտանալի զարթոյնքն իր անցնել մէջ Վրացիներուն սթրենն։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

Մուրհապարիկ երեքն, կ'ընէ Ֆրիդլանդ, զոյւս ճարտանալի զարթոյնք ձեռք բերած իրականութիւններ։ Մուրհապարիկ փառանքի զրույն էր իր ճարտանալի։

ԿՈՄԻՏԱՍԻ ՄԻ ՆՈՐԱՅԱՅՏ ՆԱԽԱԿԸ

Վերջերս Պէյրուիքանդի, Դամասկոս, Կապադոքիա Արաշամեանք, Զմարէի Յովնանի և Առաւորեան ժողովոյ, Սփիւրի չի հետ մալուխալի կապի կամեման ուղարկել իմանալով թէ ինքնաբեր չա մտիւ եւ նրա երկու լուսանկարը : Նորա յայտ նամակի, ինչպէս կոմիտասեան ըրաւանքի վաւերագրի, իրաւ արժէ ցաւոր է : Այն վերաբերում է Կոմիտասի հայ մոլորեցեալն երաժշտութեան ջերմեանի տարածող շրջանի և իմանի հետաքրքրեալն շրջաններէն էն :

[illegible]

Ստորև նրապարհում ենք կոմիտայի Պէրուսից ուղարկուած նամակը ՅՄԹաֆեանցին և այլ վերջնոյն պատահան նամակն, որ գտնուած է զրա-կանութեան և արեւուտի թանգարանի կոմիտեան ֆոնդում :

1911, 29 Յունուար, Զմիւռնիա

Մտախոսության Գ. Մտախոսության
Առաջին Բանաբան խոսեմն զայլ էւ-
ղեղատեցիս եւ համարեղ տայ՝ Հայ էկե-
ղեղատիս եւ զղեղեղ կամ զղեղեղեղ
էրեղեղ գաղտնաութեան մէջ Այլ
զղեղեղ եւ Բ) Հայ էրեղեղեղեղ երա-
մախոսութեան ճարտար, զարդանա-
նար էր իմաստի մասին Բոլի ինչ զեր-
բերի էրեղեղեղեղեղ փութեղ ցաղտնաութեան
եւ հոգեղ երեղեղեղեղ փութեղ փութեղեղ-
եղեղ մասին, զի քաղաքաբան տնհարին
է՝ նաեղ՝ էրեղ եւ կէս տայ կամ, տա-
նաեղեղ, միկն տայ միայն ցաղտնա արտ-
աղեղեղեղ ժամանակ տնին Արեղեղեղեղեղ
Համար, ինչ ճարտար ցաղտնի տնին
հոգեղեղեղ կարեղեղ գործեղեղ, էրեղեղեղ՝ ե-
րեղեղեղեղեղ մասին խոսեղ ցաղտնաութեան
էլեղ մասին կարեղեղ եւ խոսեղաբան հառեղեղ
էլ, ցաղտնի խոսեղաբան, որ ցաղ ճարտ-
արին, զոնեղ, Հայ կամ զայլ փութեղեղ ցաղտն-
ութեղ եւ ժամանակեղ արտաղտնաութեան
եւ երբեղող կարճ ժամանակին մէջ զի-
կարեղ էէ կարեղ, եւ ժարեղ ցաղտնա

տեղ, նա եւս, միտք չունի ժամեր զոհե
մէկ զարիշ պատրաստելու համար, զ
զարիշը, զբեթէ, երաժիշտ լինելու է, ո
նախ րմբունէ ուսուցանելիքը, ապա ու
սուցանէ :

Պայծառացիորեն ծառից հեղ շարժացանք:
(Ա) Խուճր կարդիր շամբար արտա՝
հանիր ընդ վաթսուհին — ութսուն երեքի
անձեր թե՛ս ու պոչիկի — այս թիվն էր
բան ընդ լիճան ժամանկեթեթի, այնքան
հեղ հը բնած: Ութսուն՝ առնալուց պէ՛տ
ևն քառասուն — լիճան տարկեթիւր կա
պոչիկ ժամե՛րը շա՛նթի՛ր՝ ի շարկի, Ե
բանն — երեսուն թե՛կեր: Երեքերը
հեղ թիվն էր այս կամ պայլիքով հըբ
շամբ քա՛նիկ, դի՛ցե՛ր է՛:

(Բ) Ճամբուկն զգայա՛մս արդե՛սների
երկու երբեքո՛ւր՝ ի նպաստ ը՛ն երկուսի
սուրճայն ապուրդի՛թանն հա՛ման՝: Ե՛
թի՛ւ ի վճառե՛կ լինի՛, հի՛ս առ հի՛ս հի՛նք
թի՛ւ է՛:

[illegible]

Ջերմ շնորհակալություններս յայտնե-
լով հայ դեղագրուհատի նախաձեռնանդի-
ղատութիւն՝ մնամ ձեզ ողջունելով՝ յար-
գանօք՝ Կոմիտաս Վարդապետ :

1911, 16 փետր. - 1 Մարտ
Աղեփաղարիս

Գերապատիւ տէր Կոմիտաս շաքար-
պետ , Կ. Պոլիս

Պատիւ ունեցայ ստանալու անցելոյն 26
 թուականը պատմական նամակներէ, որի ի
 պատասխան կողաւմ համա շնորհակալուի :
 Թիֆնս լալանիէ ձեզ մեր հրաւերին հան-
 զելզ ձեր ցոյց տուած պնդան համակար-
 ղի պատմականակամութեան ըրով յան-
 ձին կ'առնէք երկու անուան հրով զպա-
 Աղեբաւանդը Թիֆն համերկոյնը սարգելու : Եւ
 զպատասխանը թիֆն անելու : Հայ երաժշտու-
 թեան միայն :

Համերգի համար տղաքներ կան բաւա-
կան թուով, որով կարելի է խումբ կաղ-
մել, իսկ ինչ կը վերաբերի ձէր միւս

սղայմանն երուհի, իւտարեալ համաճալ
հնք :

Ուրեմն ստանալով ձեր պալուստին, կը
մնամ խորին յարգանք՝ Յովհ. Մու-
թաֆեանց :

[illegible][illegible]

Վերը բերում են նախադր, բայի տունակ
առիթի հետ կապում գործնական հար-
ցերից, պարունակում է նաև հայ ժողո-

ԿՈՄԻՏԱՄ

ՎԱԲԴԱՊԵՏ

Մտածները յանկարծ ստուգանա ստեղծաբեր վրայ շուտագոր ընդհատուեալս առտուանակը, որոնք չկամ ինչ գաղափար վրայ լեզուի վերքը և հեռանալ վարդապետը զգայ ժամապարտուս երեքս յախիւն մը, ետին նայեցաւ, քիտաւորն մէջ նմարեց զերգայունի կտաւալ իտալական չհազարկիս ոտականները և Եր. իրկարպաններն. ժամը հասած էր խառնաշփոթ բառեր մը քմեցաւ, և՛

անցորտ այս բաժնիկ ինձնէ՝. Տէրը ապա կուի զլիցիկ իր խոտոր՝ նուայնի ու ինչպիս բաժնիկը առ յախաւ . . . :

Հայ երաժշտութեան տիտանը, դերբի
դայուն արուեստագէտը առաջնորդուեցաւ
դէպի դժոխք ուր չկրցաւ տուիլ հոգեկա-
տաւոր ցնցումներու, թէպէտ առեւ ժ-
խքը վերադարձաւ, սակայն, բոլորովին
խաղալարուած էր արդէն չկային զրու-
թիւնը

Պատկերադիվերձին տարեկներուն, և
 թարգմանաւ անոր զրեաններուն պո-
 ռած ըլլալով իրեն յառիպալսած և ինձ
 զգաւ, իրեն թէ շարժեալով ծա-
 ղակն իր ողջակիւղալ ժողովարի
 երկնային զեթեթին հայցելու համար
 իմալիսն մէջ առկայ իմայելու հա-
 յալու եւ անապաւ ժողովարի:

Ոմանք խելադարում են արուեստական կառույցները և դայն վերադրեցին այս խոզառնությանը և զգուշացրին որ ունենա մարդու և մասնատրապոր բարեկամները:

[illegible]

Ահա, Կոմիտասի զործունեութեան արդէն տարածական շրջանի պատկերն է, որ լուսնադրական ձևով լրացնում է Պէրսիի ուղարկուած նամակը :

ՌՌԲԵՐՏ ԱԹԱՅԵԱՆ

ԿՈՄԻՏԱՍԻ

ԱՐՈՒԵՄՏԻ

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Կամօրասի մօտ, բնակչությանն ար-
ուեստից ու արտադր գործիկան հետ զգր-
ուեստի մեկնելու բնակավայրի մե աշ-
խարհային թեխարանից մը: Երկուիկ
հարեքի էլ լավ թէ Կամօրասիէ տարեկա-
նին մէջ գտնար է հշդի փորքայեայնութիւն,
— զուգ հոստիկն փոքի լրայի իլ զարգ-
երեմուն հայրենի համը, որ Քիւրմանի ջու-
րերուն իլ զարեան, կամ եղբայրսն
եղր, որ արտին մէջ որն իրենի չիլնդ իր-
գիշխերուն հետ նմշն վեհապետական
կատարեմով:

Ինչո՞ւ այս թատերական ըմբռնումը։
Որոշակա՞նու։ Ոչ մէկ ժողովուրդը այս
թատերական խմբի քննադատական արձե-
րքով, սրբան Հայր Կրանտի թէ ուստական
առաջատարաններու հոգեբանական արտա-
յայտութիւնը կայ Քրիստոսի վրայ։ Բայց
մեկ ժողովուրդը չի կրնար հաղորդակցիլ
էր մէկնաշարին հետ։ Թուրքը չիբքու-
նախարհադրականանում այն հոգեբան-
ական, որոնց վրայ էր դառնալ։ Այս երբեք

դրապարհորդ քառակման հն, կարծես՝ սրբո-
րապետականության մը ստան զանաւն լաւ-
մարտերը: Եղապառկ չունին չնըրկացողի-
նէ: Չայան յեղաշարժան վրաստանիւր-
հուրիկ արմատներէ մնան թէ չար-
հուրիկներ զիջեցող, չոր կողմէ ապա-
հան է ընդհանր: Անս թէ հոնէ, չափա-
տակէ Արեւմտեցոյն չհաշտակուն ճար-
պիւրին, ոչ չարտանի կը սղեկէ հը կը
ապառկ ինքնընէ՝ եր մերիին հանգին
չհաշտակուն ապառան, չափական հիւս-
նիւրը կը մատնէ սըր եր ապրելու ոչ
հիւսնին չընդհն, աշխ. արտադրին կանտով,
— ընդհանրին կաշիւով:

ն, ընդ խնամ այդ իշխողին, որ ի կարճապատիկ համարներ ընթան էրաժշտու, լինան ժէջ: Գողթնի յուզումներն չեն, ինչպէս գաղաւթներն չեն, որ իւր բարեկեան այդ արտաւանին ձէջ, ոչ այլ իմացական լույսի երաշխագիտութիւն, այլ տակնիւն, կենդանի, արաղորդաբար ձայնի, որ համարտուած մը իւր կայունն: Անչեմ անպաւ, որ համարներ երկրորդ իւր շան, իւր խաղաղութիւնն արդեանեւ, կենդանաբան թէ օրհարարաբան իւր կատարող յանգարան: Զեմ դիտող, արդիւններն ոչ նկատուան ինչպէս, որ համարտած համարեցողներ իր անմանին համարտաւանութեամբ, ՝ Սփիւռնի իր փոխակերպութիւն հակա դասոր իմ, զայսպէս լինէ՝ Չմարտիւ, Մշտ զաշանէ հայր իրերդն, Մտաբարձ գրախ:

Ու եթէ նկատած չէք, կարգացէք կո -

միտասի սա հատուածը, որ կուտայ հա-
մանուսի իրական զգայախաբութիւն
մը. —

Անկերի փակել թուկ ու զիջելն իր մարմնի ու քրակ, ցիբիլիզմանովն ու զիջելն ի գործի կանոնին, երկու ծով զմ գեղեկ են ծառայող՝ կապույտներն երկնային ու զարթոնքն, եւ սեւերն իրեպարմին ու սքանչելիքն, Եւսեբիոսն անցնել ի ստաւորի զարեւելիկն, շարժան ամօքսիքն, ինքն ինքն ինքն ինքն, իսկ ժամայն անցնել ի զբաժանորսիկն զարեւոր ամօքնացիքն, զարարան արտեր, զուգարմն ու զԿալան տուռակներն: Անկեր երկնային ու զԿալան տուռակն երկրէն, վերք աշխատանքն են ուսումն ու ստաւորն եւ ճշգրտագոր ամօքնացիք, զարք, զարեւման ու յնախադեւն, ինքնամարմն երկրէն, վերեւ կեանքն ու ստաւորն, ծանցք յուզանք են փայտն ու արքի արտեր: Եւսեբն ի անտուն ճիւղակայն ու շարժան արտին իր շարժքն: Թ՛՛՛, ի առաջն զարեւմանն ու ինքն արտին ճիւղակն՝ արտուն ու արքայ, ինքն ճշգրտագոր արտերն, ինքնինքն արքն ու ծախ եւ ծնունդ իր արեւորակն շարք: Զհոսն ի ծնունդ արքայն լայն, եւ իրական ի գործարքն, եւ՝ արքան ի զեղեցիքն, եւ՝ արքայն ի արքայն եւ ի զեղեցիքն, եւ՝ փառաւոր յնքան ծախքն, եւ՝ զԿալան տուռակ յարկն, իսկ զարեւմանն ու ծնունդ, լայն, ծիլայն, ժխտուն, ճշգրտագոր ու ճիւղակայն եւ՝

Ահա դուքաներդ՝ մտրակակն հեռւ —

դրությունները։ Մտք կրկան այն նոր
հարցերի օրինաբարմանն վերաբերե-
լուցարձակ, Մեկըսը-Միլլեյն եւ իմ եւ
հարցերը։ Միւս օրինաբարմանն համար
մեկով չափելին բաժնեկան ապրելը։
Երկրորդն ապա՝ ժողովրդին եւեթ օրին-
աբարմանն իրեն եւս համեմակ բաժնեկան
համար բաժնեկան։ Եւրոպայի եւս
հարցերն զգուշորէ, — Կ'ապրուի եւս
հարցա՝ ուր բաժնեկանք միւս ապրուի
մէջ, — Հեռաբարման բաժնեկան զգուշ-
որէն։ Եւս հարցերն իրենին արտառ վերաբերե-
լուցարմանման ձեռնուր եւս հարցերն։ Եւս
հարցերն իրեն եւս զգուշորէ վերաբերե-
լուցարմանն համարման համարման։
— Եւս հարցերն ուս կարգար զարգացեալ
օրն կարգար եւ, հարցարարարն, իմ
հարցերն, սակեման եւ զարգարարն
հարցերն, նոյն փոխ եւ կ'ընդ եւս արգ-
արարն, զարգարն եւ կ'ընդարարն
կարգարման՝ ձեքերն եւս արգարարն
կարգարմանն եւ կ'ընդ եւս արգարարն
կարգարն կ'ընդարարարն զարգարն
արգարն։

X

Ի՞նչ կը Հետեւի մայր-ղերութեամբն :
Ղերբայարժէ դէպի գերագահարհ :
Սողիք մտնել ձեր ցեղին արտին մէջ :
Հիտնող է Հայը, որ կ'ապրի իր երդարմով :
Տէրեւորնիւրով :

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊԵՐԸ

ԵՓՈԹ ՎԻՃԱԿ

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼԻՔԻ ՄԵՋ

Պապատի մէջ բարդի հսկայ ցոյց մը եղած է իւրացիւնան վերին ուսումնական ղեկմ. Իւրացիներ սակայն ուրախ են որ զպատ մը տուած են Իւրացիներն - րուն: Լայով ալ ազգայնական թերթի կը գրէ նոյնիսկ թէ Իւրացի պէտք է պա - հանէ որ Յորդանանի իւրացիներ զօրքը քաշուի եւ կը կը շուրջ մէկին ղեկը Պապատ ղեկաւոր մը մէջ կը դառնի ղեկը ծամբու ղեկը »:

Յորդանանի մէջ անհեղինակ միջո - րում մը կայ մինչ Իւրացիներ փոխ - վերմի ուսումնականները կը շարունակեն և նախկին եւ ստիք օր ոչը հանել տուած են Նապոլեոնի մէջ կառավարի մը քննա - րան: Թէ ինչ Իւրացի Մարտիկո Ազգերու շըր - քանակներուն եւ թէ Ուսումնական եւ Լուս - տան մասնագէտներն կը սերին:

ՔԻՐԱՅԻՐԵՐ ԵՒ ՄԱՆԿ

Իրաւի Քրիստոնեանի ինքնավարներն ներկայացուցչը խմբի Պետր - իսան նա - մայ մը եւ յաշարի մը գրեմի է Ու Քա - նի, ուր Կոլոգ'ուր մէկնորդ մը նշանակուի խաղաղ լուծում մը գտնելու համար Պապատի եւ իրենց մէջ եօթ տարի է տեսող պայքարին: Ու Քան յայտարար - րան է թէ կը քննէ այդ դիմումը: Եւ խմբի կը ընտրէ թէ 1961էն է վեր Տէ Մարթո ինքնավարութիւն մը կայ Իւրացիան Քրիստոնեանի մէջ, Քրիստոնեայ կ'ուզին որ այդ ինքնավարութիւնը Տէ Սուսէ դո - րանքին ունենայ: Եօթ տարի է իւրա - քան զօրքին բոլոր նախընտր խորհուրդին համար Քրիստոնեայ կամքը, ապագան եւ - դան են Բիւրսերը կ'ուզեն իրենց Ազգ - չորստանին ինքնավարութիւնը ինչպէս իւրացիան կառավարութիւնը խոստացած էր 1922 ինքնակերպին: Իրաց ներկայ կայտնական յարաւեւումը միայն արեւ - նաւաստիական եւ թշուառական պատ - ճառ կրնայ ըլլալ Արարիներուն եւ Քրիս - տոնին:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Հիմնով ընդհ. գործադուլը ու մէկ մի - ջազդի տեղի տուած է հակառակ անոր ընդհանրացած ընթացի եւ քանակներու տարազեցին ուր կային նաեւ. ուսումնական Մտալի եւ «Ջէ» Կանկանայի հակոյ յը - կարեւորով:

ՅԵՆԱՄԱՐԱՎԵՐԻՆՈՅ մէջ ժամուրդ շատ տարեկան պայքար մը սկսած է Ներքին նա - խորհրդին ղեկմ. Ամբոյն պատմութիւնը ծաղաղ է իւրացիներն զարդաւորական թերթի մը տարածման պատմութիւն: Ար - դարեւ. ժամանակի մը եւ վեր Ջոյլային ինքնավարութիւն պարբերականի մը կը տա - րածուի աճին կողմ եւ զայտնի իրերով: Թեմիք Արեւելեան ինքնակերպի կը շար - տարակուի եւ ապրիլին կը ընտրուի կը հա - նի Փրակոս ու աճին առկ կը զարուի: Բնծուութիւն քաղաքի է:

ՆԱԽԱՐԱՐԱՎԵՐ Քուլ մը Միւրովի ճա - չի չիւրը եղած է ճարտարապետի 500 մեծերու, եւ յայտնած թէ Ֆրանսայի իւ - ռալայական եւ խաղաղութեան պէտք է սեւէ անուանի վիշտ մը:

ՄՈՒԿԱՆՈՒՄԻ թաղաքականութիւն Ալեւ - րաւաւորային Կոպիտան կրկին սկսած է ծաղիլի շինք մտաւորականներն եւ մա - նաւոր յարմարում մը կ'ընէ Ալտուի չին շարքաթերթի ղեկմ. արդ կ'ուզէ որ ըն - թերթիներուն թաղաքական արդ. րոյ - ճութեան մը զարգումը ներշնչել թաղ - դատամար ուղիք երկրներուն ընկերու - րութիւնը կառուցանողներուն »:

ՊՐԻՆԻՍԻՆ մէջ ալ ուսումնական տղա - նորը իր արձայնաւոր դրամ: Բունտի եւ - րիւններ տեղի ունեցած են մայրաքաղա - քին մէջ եւ չինոյ տարիական եւ քան ու - սանցող վերադարձն են:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ նախորդաց խորհուրդը կարգ մը արդումներ տուաւ նաեւ. Կ - դարեւորակ խորհրդանիշ (Պօ ղեկ) մասին իր իմաստը կործնուցած է ինչ կը վերաբերի ճարտարապետական: Պետի Շելեֆ եւ փոխարեանի 18 մասնա - ղարձական հաստատութիւնը կողմ (13' դատար, չինոյ փորձերն ըջման) Դա - խորարքը Մայրո յայտարարեց թէ Հուսիս միջնատեղի ալ այլեւս իմաստ չունի:

ՀՈԳԵՆԱՐԳԻՍՍ

ՍԷՆ - ՓԵՐՈՍԻ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կերպիկ (Տ Գեկու) ժամուրդը հոգե - անդատան պայքար կը խաղաղուի, թաղ - մայրական եւ երջանկալիքաւոր ՄԱՐԿՈՒ - ՔԻԱՄԱՐԻ: ՕՐՄԱՆԵՆԸ պարտաբերի մասնաւոր յիշատակին: Կը պատարագէ Տէր Եղիշէ (Պաշտակը քանանայ) Փանու - րան:

×

Հոգեանդատան պայքար պիտի կա - տարուի, այս Կերպիկ, Կեանքիւն եւ ը - րմի 1895է ղեկողին, 1915ին անդատու - թեան ընթացիկ մասնացած եւ կախարհ թարգմացած 33 նաւաստիներու հոգին - րուն համար:

ՅԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

Սերտուրդի նաւահանութիւն Մարտա Ու - սանդաղաւոր Կեղը. վարչութիւնը զո - ւացուցին կը յայտնէ Տէր եւ Տիկին Գ. Պետիկիսին կրկնող զուգին վարչի վարչու - չաւ մասնաւորութիւն:

Վարչութիւնը զուգուցութիւն կը յայտ - նէ նաեւ Տէր եւ Տիկին Գ. Ղուկասեանի ի - րենց զուգին Ալեկի մասնաւորութիւն:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՆԿԱՊԱԿԻ

Վարչի Պետիկիսին լիցաւոր մասնաւոր տարուի Գ. Յուրի Արարիան փո - խան ծաղիկալիքի յիշուի Քր. կը նախիկ Նոր Սերտուրդին: (Ստանդ. ճեմատեղին):

×

Նոյն տարուի տարի. Տէր եւ Տիկին Յա - կոր Պաշտարարան քան Քր. կը նախիկ ճեմատեղին:

ԿԱՐԿԻ ՔԱՋ

Գ. Կարպի Մարտեան կը նախիկ 100 Փրանք ի նպատակ Հայ Կարքի Պաշ - արի. Կարպի ծաղիկալիք նոր շէնքի գիւղին, իր ոչը. կարք Ստեփան Մի - սանցիկ մասնաւոր Ա. տարեկանին տա - թիւ: Գ. Կարպի Ալեան (Կարքալիք) կը նախիկ Կարքի Քր. ի նպատակ Հայ Կարքի Պաշ. Օպալ. Կարպի ծաղիկա - կայ նոր շէնք գիւղին, ի յիշատակ իր սիրելի քանկաներուն ճարտարապետ Եղուարք Քրիստոնեանի եւ իր բոլր Օր. Յուրի Քրիստոնեանի:

ԴԱՆՇԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆ ՕՐԸ

ՎԻՃԻՆ ՄԵՋ

Դեկտեմբեր 15ին, Կերպիկ կ'սկսէ կարգ:

ՈՂՋԵՐՈՒ ԹԵՅԱՍԵՂԱՆ

Ի ՊԱՏԻՒ

ՏԻԿԻՆ ԷԼԼԵՆ ԲԻԿԶԱՆԴԻ

Նախաձեռնութեան Կապ. Պաշ. Շըլք. վարչութեան, Կերպիկ (Դեկտ. Տ), մա - մայ 16ին, Մարտիկի Տան մէջ, 17 Իլի Պիտո, (ձեկք Քաղաք):

Այս տարի. Ալեկովիլի թաղաքապետ անձնակազմի պիտի յանձնէ Ալեկովիլի պատուոյ թաղաքապետի վիճակ ժառանգ Տիկին Էլլէն Բիկզանի:

Հ. Յ. Գ.

ՊԱՆԵՆՈ - ՔԱՆԵՆ. — Հ. Յ. Գ. Վեր - ճիւղ. Արեւելաւոր Ժողովը այս երեք - շարքի երկուսի մասը 20 30ին, տարւա - կան հաւաքուցելով: Կարքի օրակարգը: Պարտաւորել ներկայութիւն:

ՓԱՐԿՈՒ — Հ. Յ. Գ. Շըլք. Կարպիկ ներկայացուցական Ժողովը կը հարգելի ներկայացուցչի ընկերներ այս Երաթի, մասը 16ին, Փարքի Մարտիկի Տան մէջ:

ՇԱԽԻՆԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱԿՈՐԻՏԵ Եկեղեցւոյ կառուցման Սրբ. տարեկար - մը Դեկտեմբեր 15ին:

Մանրամասնութիւններ յետագային:

ՅՈՒՇԱՅԵՏԻՐ

ԻՄՊԻՐԻ եւ շրջաններ. Հայր. միւս - թեան ընդհ. անդատական Ժողովը Դեկտ. 9, երկուշաբթի երկուսի մասը 8-30ին Բեման արձայնաւոր վերադարձը, մէկը Քաղաք: Օրակարգ — Ա) Վարչութեան նիւթական եւ քաղաքական հաշուաւոր - թիւն, Բ) Նոր զարգացման ընտրութիւն, Գ) Ընթացիկ հարցեր:

IMPRIMERIE SPECIALE DU JOURNAL « HARTACH » 32, Rue de Trévise, PARIS (9*)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀՈԶԱԿՄԱՆ ՅԻՄՆԱՄԵԱԿԸ

ԼԻՈՆԻ ՄԵՋ

1918 - 1968

Նախաձեռնութեան Հ. Յ. ԴԱՆՇԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ Լիոնի եւ Տեփիկի կոմիտէներուն:

Մասնակցութեամբ Ֆրանսայայ Կապիտա Պաշ. եւ Նոր Սերտուրդի Լիոնի եւ Տէ - սիկի մասնակցութիւն:

Դեկտեմբեր 7, Երաթ. մասը 20-45ին « Սոլիէ » շէնք արանին մէջ 18, Quai de Bondy, Lyon (5e)

Կը նախարարէ ԸՆԿ. ԱՇՏՈՒՄԱՆԿԱՆ

Կը խօսի ԸՆԿ. ՅՈՎԿ ԵՂԱՋԱՐԱՆԸ

Ֆրանսիայի եւ Հայերէն

Կերպիկ ՕՐ. ԼՈՒՆԻՋ ՆԱԽԵՆԸ (Փարքիկի կարգ շարունակ) Կարա - տանին ՕՐ. ՓՐԱՒԻՐՆ ՏԱՊԱՆԿԱՆ, ընկեր ԳԵՂԱՄ ԿԱՆԱՆԵՆ:

Պար. Կեղը. Ֆրանսայի Նոր Սերտուրդի պարտաւոր: Տոնակատարութեան ը - թաղից պիտի շուրջարդին եւ յուսարմալիւն պատմական դոմանոր նկարներ:

Տէրաւորակներն կը մ. զարքն ապաւորուած:

Մեկնումը մասը 20-15ին Քոնսուլին, Բ. Կարան Համարն արձայնաւոր. Դարձ. Փրաա Տէր Փօն, Փրաա Կերաւ, Բոր Նախարարիկ ծամբող Տէրին:

ՄԵԾ ՀԱՄԵՐԳ

ԱՄԲՈՂԱՌԹԵԱՄԲ ՆՈՒՐԻՐՈՒՄ

ԿՈՄԻՏԵԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

(Ծննդան 100ամակի առիթով)

ՄԵԿԵՂԱՐԿՈՒԹԵԱՄԲ

ՍԻՓԱՆ - ԿՈՄԻՏԵԱՍ

Դեկալարութեան տակ

Կ. ԱՓՐԻԿԵՆԻ

Եւ մասնակցութեամբ Օրդարիկ ՇԱԼԷ ՊԵՆԵՆԸ, ԷՍԴԷՆԸ ԱՆԵՆԵՆԸ, Գ. Գ. ՄԵՐՏԻՋ ՊՈՂՈՍԵՆԸ, ՊԵՏՐՈՒ ՊԵՏԻԿԵՆԸ եւ ՌԵՆԷ ՄԱՐԿԱՆԵՆԸ: Պաշ. երկուսի. Կոմիտէն, խոսուած, հարմարեւել, սիրոյ, աշխատանքի եւ հերոսական երգիւս մ. մենեղներ:

Երաթ, Դեկտ. 7, մասը 6ին 20-45ին, SALLE GAVEAU, 45, Rue La Boétie - PARIS

Métro: Miromesnil

Տոմարեւ. համար ղեկն երկուստարի անդամներուն, 17 Իլի Պիտ, երեւարքի եւ Ուրաթի իրկիւն, շրաւա - Մամուլը դրամուն եւ ճեմատեղ:

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍ

Կարգաւորութեամբ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒՐԻԹԵԱՆՄԱՐԿԱՆԸ Մամանիկի ԿԱՆԱՆՑ 0 - Ժամանակ Մարմինի կողմ:

14 Դեկտեմբեր, Երաթ. գիւղից, մասը 21ին մինչեւ արշաւոյ, ՕՐԵՆ ՍԻԿԵ - տարի շնոր արձայնաւոր մէջ:

ԵՆԻՏԱՄԱՐԿԱՆԸ ԵՆԻՏԱՄԱՐԿԱՆԸ ՄԻՈՒՐԻՐՈՒՄ

Մամանիկութեամբ փեթ փիւթիւն Նախարարութիւն եւ ՄԱՐԿԱՆ ԶԱՆԻՐԻ Ինչպէս կը եւ ՄԱՐԿԱՆ Նախարարութիւն

ԱՐԻՐԱՄԻՐՈՒՄ ՊԻՐԻՃԻ ԲՈՐԻՅՈՒՄ

Տոմարները ապաւորել անդամ - անդամուն հոնաւ մօտ, ինչպէս նաեւ զր - անեւակին, 7 Իլի Քաղաք. հետաման 54-16-50:

ԱՍՏՈՒԷՆ ՍՈՒՐԱՅԱՆԸ ՎԱՐԿԱՐԱՆ

ՏՈՒՆԱՆՈՒ

ԿԻՐԱԿԻ, ԴԵԿԱՄԲԵՐ 22ԻՆ

POUR TOUS VOYAGES

Par VOIE FERROVIAIRE VOIE MARITIME VOIE AERIEUNE

S'adresser à:

Mr. Jacques Chérelékan AGENCE FRANCO-SUISSE

87 La Canebière MARSEILLE (1er)

Téléphone: 62-03-44 64-09-49

POUR LOUER VENDRE ACHETER

Consultez en toute confiance

Jacques TORANIAN

DIRECTEUR DU CABINET

RIVE GAUCHE IMMOBILIER

sur rendez-vous

à l'AGENCE ou à domicile

Téléphone:

POR 0394 - JUS 0136

42, BOULEVARD ARAGO - PARIS

Métro: Gobelins

ESTIMATION GRATUITE

10ème année

« ՅԱՌԱՋ » 4Ը ՆՈՒՐԻՆ

Տէսին Օր: Բրիտանի: Ջէյթիսիան
վերադառնալ ձեռնարկ կը նստի իր փոքր:

« ՅԱՌԱՋ » ի

ԲԱՐԳԱՌԱՅԱՆ ՆԱՄԱՐ

Լինելի Գ. Մարգար Գրանապետն տար
Փրանք կը նստի:

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԵՐԻ.— Վարդապետին Հայր.
Միտիան Կեղք. Վարդապետին իր խո-
րին ցաւակցութիւնը կը յայտնէ Այլի Տէ-
կին 2: Կոստանի, զաւակներուն, թո-
ւորուն և բնակեցեալն թուրք պարտաւե-
րուն տնտեսական դատարարի ՆԱԳՈՒՆ
ԿՈՍՏԱՆԻՆԻ կ'ընտրէ մասնաւոր առթիւ:

ՓՈՒՆԱՆ ԵՄԼԿԵՐԱՎԻ

Փարսիի Հ. Յ. Դ. Բաթիկի խումբը իր
խոր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Տէ-
ր և Տէկին Պարոն Պետրիանի իրենց
զաւակին՝ Լուրիի կ'ընտրէ իրաւասիր
առթիւ և փոխան ծաղկեղապի Տարբեր
Փրանք կը նստի: Տալապետներն (Սա-
նալ Վառապէն) և քան Ֆր. Յաւապի:

ԵՆՈՐՀԱՎԱԿՆ

Այլի Տէկին Արմենիոն Վարդապետին
և իր պարտաւեցի խումբը զոտարարու-
թիւններ կը յայտնէ ուր: Յովհ. Պա-
ն-զեկեանի թաղման աղօրք առթիւ, թեմի
Առաջնորդ Արտաշէս Եպիս. Բրիտանի-
անի, Պոստի Ս. Գր. Լուսաւորէն եկեղեց-
ւոր թաղակառնութեան և զարգաց դասուն,
Հայր Պիլատ Պաղտատարանի, Բաւա-
նայ Հայրիկ, որոնք իրենց սիրտով
մասնակցութիւնը բերին, ինչպէս նաեւ
Ազգ. Առաջնորդարանի պատասխան
պարտեալ, Հ. Յ. Դ. Շէր, իմ խումբին,
Պոստի Հ. Յ. Դ. Ջաւադան եկեղեցի-
առթիւ, Տէկանց Միտիանի, Վարդա-
պետին Միտիանի և թուրք շէնքերուն,
Հայրապետիկներուն և քանիքներուն,
որոնք մասնակցէ կ'ընտրէ սուգին այս
առթիւ:

ԵՆՈՐՀԱՎԱԿՆ

Պոստի Ս. Գրիգոր Լուսաւորէն եկեղե-
ցին Հանգիստ նստիկները ստացան և ողբ-
եցին: Պաղտատարանի մասնաւոր առթիւ
փոխան ծաղկեղապի:

(Գ. և վերջին մաս)

Այն ժամանակ թաղ. Պարտեալը 50 Ազ-
գապատարանին (սուգուն), Պոստի Օմա-
նայ Տէկանց Միտիանի քան եկեղեց-
ւայ, Տէր և Տէկին Պարոն Պետրիանի
տարաւորարարներն, Տէր և Տէկին
Եպիս. Տալապետն քան Կապ. Ուս-
նի մասնակցին, Տէր և Տէկին Վարդա-
պետին և իրենց անունակներուն և Առաջ-
նորդարանի, Առաջնորդարանի 10-
ական Առաջնորդարանին և եկեղեցւոյ,
Գ. Պարոն Արտաւանի տարաւորար-
արանին, Պետրի Պաղտատարանի տար-
արար. Ուսնի, Բաթիկի Նաղապետն քան
զարգացին, Եպիս. Տալապետն տարաւ
Պարտեալը, Վարդապետին, Վարդա-
պետին և իրենց անունակներուն և
Եպիս. Տալապետին, Վարդապետին
և իրենց անունակներուն և եկեղեցւոյ:

Գ. Պարոն Մայր կը կ'ընտրէ Նաղապետին
մասնաւոր առթիւ քան Ֆր. Նաղապետին
զարգացին. Պոստի, Գ. Ա. Արտաւանի
նախն առթիւ 35 Առաջնորդարանին, Գ.
Պետրի. Բաւապետին կը կ'ընտրէ Նաղապետին
իշխանութիւնը Նաղապետարանին,
Գ. Եպիս. Մասնակցին կը զարգանք ժող-
շապակցին Նաղապետարանին:

ԵՄԻՆԻՆ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՌՈՐԻՑ
Եկեղեցւոյ կառուցման 11րդ տարեկա-
րը Դեկտեմբեր 15ին:

Մարտամիտիկները յետագային:

ՓԱՓԱԶԵՆ

ԻՐ ԳՈՐԾԵՐԸ

Այլ ցուցարար միջին Դեկտ. 17

GALERIE 9
9, Rue des Beaux-Arts
— PARIS — 6° —

ՎԱՐՄԻՐ ԽԱՋ

Կ Ո Ջ

Տարբերիկ ի վեր Հաստատում կ'ընտրէ
ճաւորիկ կայան մը, ուր տասնակնի-
ն թու հայ երկուս մասնակցին երկուս
կ'ընտրէին տանիկ, ընտր միջնորդի մը
մէջ, լուսաւորին պարտեալներու. տակ և
կարգաւորին կը վերադառնային իրենց
բնակեցեալն յարկը:

Արմենիոն իր կայանի մօտ էր Փա-
րիսի և ծովէ ալ հեռու, այլ մասնաւոր
փոքր էր և թուրք զինուորներուն հարա-
ւորութիւն չունէին զոտարար առթիւ:
Այս թէ կ'ընտրէ ճաւոր ցեղան երկու
մը թաւակալ ընտրածով տարածութիւն
հարկը մը մասին, թուրք ճաւորու-
թիւններով տարածում և ծովեկեղեցի հա-
զիւ 600 մետր հեռու:

Այս պարտաւոր, պետք կայ ճաւոր
զարգացին մը, որուն մէջ մասը պետք կը
նստէ ճաւորիկներ մեր միջնորդով, մը-
նացանին ճաւոր կը ընտրէ հարկու-
թեան, ինչպէսզէն որ կը աշխատի իրենց
կարիկ զարգացին այս աղօրքուն ձեռնար-
կին լուսաւորութիւնը:

Արդէն կարգ մը ճաւորներին մէջ
ընտրում կը իրենց ինքնապետին նախններն.
որոնց ցանկը պետք է ճաւորարանին մը-
մայի միջնորդ:

Վառնէն երկ թէ՛ որբներն պետք է-
տեն ևս այս քաղաքիկներն զեղեցիկ ո-
րբանիկ, որուն ճաւոր կը յայտնէ
մը կ'ընտրէ այս ճաւորարանի միջնորդ:

Նախններն ընտրէ:

Croix Rouge Arménienne
15, Rue Jean Goujon, Paris (8e)
C. C. P. Paris 1717-56

Կամ զբաղմունք միջնորդ:

ՆԱԽՏ ՈՒՆԵՆԱՆ

ՍԱՆՈՒԿԵՐՈՒՆ ՕՐԸ

ՓԱՐՍԻՑ ԻՄԵՋ

Նախններն ճաւորարանի կայ. Խաչի Եր-
վարդարան:

Յունուար 12ին:

Միտի ԻՄԵՋ

Նախններն ճաւորարանի կայ. Խաչի Եր-
վարդարանի մասնակցին: Յունուար 19ին:

Միտի ԻՄԵՋ

Նախններն ճաւորարանի կայ. Խաչի Եր-
վարդարանի մասնակցին: Յունուար 19ին:

Միտի ԻՄԵՋ

Նախններն ճաւորարանի կայ. Խաչի Եր-
վարդարանի մասնակցին: Յունուար 19ին:

Միտի ԻՄԵՋ

Նախններն ճաւորարանի կայ. Խաչի Եր-
վարդարանի մասնակցին: Յունուար 19ին:

Միտի ԻՄԵՋ

Նախններն ճաւորարանի կայ. Խաչի Եր-
վարդարանի մասնակցին: Յունուար 19ին:

Միտի ԻՄԵՋ

Նախններն ճաւորարանի կայ. Խաչի Եր-
վարդարանի մասնակցին: Յունուար 19ին:

Միտի ԻՄԵՋ

Նախններն ճաւորարանի կայ. Խաչի Եր-
վարդարանի մասնակցին: Յունուար 19ին:

Միտի ԻՄԵՋ

Նախններն ճաւորարանի կայ. Խաչի Եր-
վարդարանի մասնակցին: Յունուար 19ին:

Միտի ԻՄԵՋ

Նախններն ճաւորարանի կայ. Խաչի Եր-
վարդարանի մասնակցին: Յունուար 19ին:

Միտի ԻՄԵՋ

Նախններն ճաւորարանի կայ. Խաչի Եր-
վարդարանի մասնակցին: Յունուար 19ին:

Միտի ԻՄԵՋ

Նախններն ճաւորարանի կայ. Խաչի Եր-
վարդարանի մասնակցին: Յունուար 19ին:

Միտի ԻՄԵՋ

Նախններն ճաւորարանի կայ. Խաչի Եր-
վարդարանի մասնակցին: Յունուար 19ին:

Միտի ԻՄԵՋ

Նախններն ճաւորարանի կայ. Խաչի Եր-
վարդարանի մասնակցին: Յունուար 19ին:

Միտի ԻՄԵՋ

REVEILLON

ORGANISÉ PAR LE CLUB DU NOR SEROUND

Le 24 Décembre de 21 heures à l'aube

ENTRÉE 25 F. REPAS COMPRIS

Réserver ses places à l'avance au Club le Mercredi soir et le Samedi après-midi.

ՅԱՅԳՕՆԻ

Կազմակերպում Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի Այտնիկ կայմ:

Դեկտ. 24ին, ժամը 9ին մինչև աղաւթս:

Մուտք՝ 25 ֆրանկ ճաշով:

Նախապէս ապահովէ տեղերը, տեղերը Չարեքարիկ իրկուն և Շարքի կը-
րէ կը:

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՎԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպում Հ. Յ. Դ. ՄԻՌՈՒՆԻԱՆ ՄԱՐՍԵՐԻ (Մարտիկի ԿԱՆԱՆՈՒՆՈՒՆ
ժամանակ Մարտիկի կայմ):
14 Դեկտեմբեր, Շարքի զինք, ժամը 21ին մինչև աղաւթս, ՕՐԵՆ Սփան-
տիս շէնք սրահներուն մէջ:

ԵՐԻՏԱՄԱՐԻԱՎԱՆ ԽԱՎԻԱՎԱՆ ՄԵՐՈՒՐՏ

Մանակցութիւն՝ Փիլի ՖիլիպՅՈՒ Նաղապետին և ՄԱՐՍԵՐԻ ՋԱՆԻԿԻ
Ինչպէս նաեւ ՍԱՄՈՒՆԻ Հալիպան Նաղապետին:

ՄԱՐՍԵՐԻՍՈՆ ԳԻՏԻՔ ԳՐԻՏԵՆ

Տոմարիկն ապահովէ տեղերը — անգամահանքուն մօտ, ինչպէս նաեւ գրա-
սենակին, 7 Իր Բարի. Հեռագրին 54-16-50:

ԴԱՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

Դեկտ. 15ին, Կիրակի կէսօրէ կը:

ՄԱՍՈՒՆԻ ՍՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՄԱՆ

ՏՈՒՄՈՒ

ԿԻՐԱԿԻ, ԴԵԿՏԵՐԲԵՐ 22ԻՆ

Հ. Յ. Գ.

ՊԱՆԵՆՈՒ — ՔԱՆԱՆ — Հ. Յ. Դ. Վեր-
ջին Կրիստոսիկի փոքրիկ այս երեւ-
շարքի երկինքի մօտ 20-30ին, սուրա-
կան հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ:
Պարտաւորէ ներկայութիւն:

ԵՆՈՒՄԱՏԵՐ

ԻՋՄԻՐԻ և ԵՐՄԱՆԻՐԸ Հայր. միտ. 19-
թեան ընդ. աղօրքուն փոքրիկ Դեկտ.
9, Երկուշաբթի երկինքին մօտ 8-30ին
Իժման արձանին վերնաշէնը, մէջք
Բաթի: Օրակարգ — Ա) Վարդապետին
նախններն և քաղաքական հարաւորու-
թիւն, Բ) Նոր վարդապետին ընտրութիւն,
Գ) Ընթացիկ ճարգին:

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՋԵՐ ԲՈՒՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՆԱՄԱՐ

ԹՈՒՆԻՑԻ — ՏՈՒՄԱՐ — ՏՅԱՏԻՐ

ՀԱՐԱՐԵԿԱՆ ԶԱՐԿԻ — ԵՆԱՅԻՆ

FACTURES — TETE DE LETTRES — ENVELOPPES — etc..

Դիմեցիք

« ՅԱՌԱՋ » ի

32, RUE DE TRÉVISE

— PARIS — IX° —

Téléph. 770-86-60

ՄԱՐՈՒՐ ԵՆ ԽԱՄԱՐՈՒՄ ԱՆՆԱՄԱՐԻ

ԱՐԱԿ ՅԱՆՁՆՈՒՄ

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HÉRAT »
32, Rue de Trévise, PARIS (9°)

ՅԱՏՈՒԿ ԱՆՈՒՆՆԵՐ

Բ.

Ա. ՆԱԽԱՆԱՅԱԿԱՆ ԱՆՈՒՆՆԵՐ

Նախաձայական անունները կը դառնան անհատական անունները կը դառնան անհատական անունները կը դառնան անհատական անունները...

Բ. ԱՆՆԱՆՈՐ ԱՆՈՒՆՆԵՐ

Երբեմնային կը պատմութեան Ա. զբերին մէջ կրտսէր ձեռն չալ անունները. շարք մը, որոնք շարքաւոր ըլլալով յանդիս են. այս կարգին կը պատկանին Հայիկ, Արմենակ, Արամայիս, Ամասիայ Հար - մա, Արա, Կարդուս ևն. ևն., որոնք ապառաջապէս չարկելն չեն, քանի որ չեն կրնար Տաշիբեղով մեկնելու. ի՞նչ արգելա - տաճը ալ կը որ պատկանին խաղաղանայ շարք - անունները կը կարծիքով արեւելք լիցուէ՝ մը փոքր անուններ են և կամ ինչ վերջեւեղ Խորեզմշերին հարմարուն են են (ընդէմ տանք), կարելի է՞ զիտութեան աշխատանք վերջնական մէջ ստուգապէս որոշ - լիլ:

Գ. ԲՈՒՆ ՀԱՅԱԿԱՆ ԱՆՈՒՆՆԵՐ

Բուն Հայկական անուններու. առաջին շրջանը կ'ընթաց Արշադանեայ ժամանակ, Արաքսանեայ, Բուզանդ, Կարեն, Ար - բենդակ, Գարգիւնի և երկէ Հրապաւելն մէջ այս կարգի ըստմանին անուններ, որոնք յաջորդ պատմիչներու մէջ կը կրկն - անուններ: Այս անունները դառ Հայկական են, որովհետեւ կը մեկնուին Հայկերին չն - ուով: Ինչպէս Արման, Տիրար, Արարիկ, Առաջին, Գիւտ, Բաթիկ, Բաթիւն, Բուռ - ինկ, Իշխան, Եղբար, Երանանկ, Զար - մայր, Բարակ, Գառն, Անանկ ևն.: Բուն Հայկական անուններու մէջ չառ

տորական են կենդանիներու և թռչուն - ներու անունները. ինչպէս Առնի, Այ - ծիւնիկ, Կարեն, Արարոյ, Գառնիկ, Եղ - չիկ, Ելիկ, Ընդոյ, Միջնիկ ևն.: Բուն Հայկական անունները, ինչպէս բարեք, կը պատկանին Արշադանեայ շարք - անուններ, աւելի որոշ խօսելով՝ նախորդա - նուններու Հայութեան: Բրիտանական - ներ ևս առաջ կը սերին կամայ կամայ կը խառնուին. Սիմ Անկլանդական կենն և Բարսական տիրապետութեան ու Բարսականեայ թագաւորութեան ժամա - նակ չափազանց սակաւաթիւ կը գտնուին և Բուրինեայ ժամանակ ընդարձակ կ'անցնեն: Վերջին իրաւունակներ, Հայկական զարթոնումն ևս, բուն Հայ - կականները շարքին կենդանիներ և անուններ յաւաքողներ, այդքն իմաս - տով զերեկներին, պատմութեան էջերին տարբերուելով, նորէն զորմանով սկսան, տանք կրնանք, տանք ալ աշ - խարհական շրջանակներու մէջ. ինչպէս Տիրար, Կարեն, Եղիկ, Գառնիկ, Զար - մայր, Երանանկ, Իշխան, Բարդ ոչ թէ Միջնիկ, Ելիկ, Արարոյ ևն.:

Դ. ՊԱՆԱՆԱՅԱԿԱՆ ԱՆՈՒՆՆԵՐ

Պարթևներու, աղղուներին մը փայլ չափազանց մեծ է. ոչ միայն կրնանք Նաւաստիներով, այլ իսկ լիցուել, զե - րարականայ զարմանքներով, հարկուա - րդ բաւարար փայտութեամբ, զարա - քանակ կարգաւորութեամբ աղղուա - ներ անուններ. կ'ընտր ըսել թէ հին Հա - յայկ զարգացիկներին դառ պարթև - անակ են: Պարթևները Հայ տիրութեան իրաւունք չեն, պարսկականները և նախորդները այդ ընդուն կը խօսին. Գրեանական յարաբերութիւնները այդ ընդուն կը կտորուտեն: Մենքն անցած զերեկային ժամանակ անտեղիկ էլին այդ ընդուն: Զարմանքի պիտի լիցուի և ընդուն, կ'ըն ըսել թէ Հայ շարք անուն - ներու անուններ մասը, սերին ու նախ - րարական անուններ, որոնք մեծ դառ ալ - դարին անուններ կը խառնուին, պարզապէս պարթևական անուններին են. այսպէս օրինակ Վարդան, Վահան, Բա - րարատ, Խորենանկ, Կրաստանա, Զար - ինկ, Սիւրան, Զօհրայ, Խորով, Խո - լովորիտ, Համարայ, Արտաշ, Կի - րան, Գարգիլ, Մալու, Անիկ, Աստա - տով, Արշա, Սանատրուկ, Արտաշատ, Տրդատ, Վառանդան, ևն. ևն.: Պար - թական անուններն ալ երանան տիրա - պետութեան անուններ կը սերին մտնողով. Խորենանկ իշխանութեան ժամանակ անուններ մասամբ ջրկան են արդեն, կը մասն միայն անոնք որ կը ներկայացնեն իմ պատմութեան անուննե - անք մէջ զմեզը: Ինչպէս Վահան, Վար - դան, Տրդատ ևն. չափական զարթ - ոնակ անուններ չեն կենդանիներ և անորոշան Հայութեան տանին սիրական անուններն են:

Կրել մը մէջ: Ինչպէս բարեք, երեք պատկանողները պատմութեան շրջան անցնելով մասն էին Հիւրանանկ, որ բարաւոր փայտն կրնայ կը պատկեն: Մասամբ, կը տիրով պատկանին Համառան, զի ևս թէ թիւն ախան ու աստիճանը բերան ու կրկին զուրկ ելան:

Ժամը երբեք մաս թիւնապարս մը ներ - կայացաւ. Ինչպէ՞ փայտը ապարքներ են. րաւ թէ նորին վեհապետութեան կ'ու - գիւր անմիջապէս փայլ էրեքին տեսնել: Աղղուի Համառն բարաւորը կ'ընդին փայր իմա պարսկական թիւնապարսն Հնա մեկնելու. Համար: Վարդ Կարթիկն մէջ, կը սենեկապարտ նշմարելով, որ բարեք րանմ՝ անմասնաճիւղ կը սպարէր ըսուէ:

Ե. ԱՌՈՐԱԿԱՆ ԱՆՈՒՆՆԵՐ

Բրիտանական ընդունելի ևս, Հա - յիկը առաջին անգամ ինչպէս ստորական աղղուներն առի, ըստմանին առի ընդունելու լայնի մը երկրին մէջ, ու որ - քան ինչպէս լայնի կը տարածուին ինչպէ - ցին ընդուն. Անտառային ստորական կը կարգադրեն: Հայ կրթաւորները կը ընկն ուսումը երկուցի, զորոյցն մէջ կ'ունենին. Անտառայինը ստորական կամ ստորական թարգմանական: Այս ժամանակաշրջանին, մեր մէջ մասն խումբ մը ստորական անուններ. ինչպէս Արամ, Արար, Եղիկ, Գարգիլ, Բար - քանան ևն.: Անորական աղղուներին կարծաւան ևս. լուսով փայլ Հաստա յունական և լուսով չալ Հայկական ըս - տարակերթներին, որոնք ինչպէս ևս - ստորական: Անորական անուններն ալ ջրկաններ են անոնցէ չափ. մէկ կրկու - Հարա կ'ընտր ըսել այսպէս, ալ են Արարոյ և Եղիկ, որոնք կ'արդեն շարքին այն Հանդարտներին, որ կը ներկայացնեն իմ ստուգին քրիստոնէայ թագաւորին ու մեր տանին աւելի սիրելի պատմապիւր ու - նունք:

Զ. ԵՐԱՐԱԿԱՆ ԱՆՈՒՆՆԵՐ

Երեք աղղ կայ աշխարհի մէջ, որ Հա - մար Հայկական թագաւորութեան փայլ անմեծանէ աղղուները ունենայ. այդ երեք աղղերն են. Երաքսիկ, Եղիկը կը Խաղաներին: Երաքսիկն ստաւ աշխարհ - հին կը կրնայ և կը Անտառայինը, աշխարհի կէտը կը դառնան ու կը պահէ կրթական Հաստապիւրները այս կամ այն մեծի տակ, որովհետեւ քրիստոնէ - ութին ու մասնատանային կրթապի - ւան կրթիկ պարզապէս մեկնել են միայն: Աղղու ու Արարամ, Մոլոն ու Դուրիկ կենդանի են զի Կրթանախակն սիրու - ան թիւն. Փաթախիտ: Երաքսիկայ թագաւորութեան ինչպէս - րապէս աղղուներ աղղուներ մէջ կը զու - նունք նաեւ մեկը: ճշմարիտ է թէ այս աղղուներին անմեծանալ յարաբեր - ութեան արդիւնք են, այլ Եղիկն, միջն - ցով Հաստմ է ևն, ըսյ այնպէս սա - տիկ եղած է այն, որ չառ տարբեր մե - ճը պիտի չունենան, կ'ըն անմեծանալ յարաբերութեան ծնունդ ըլլաւ: Երիւ - տանութեան և Անտառայինի միջն - ցով կրթականներին անցած են մեկ անմեծանալ յառակ ինչպէս. աւելի թիւ մը, որ 1600 տարին ի վեր մեր ան - րալը կ'ընտր կը լիցն: Աղղու, Եւա, Մա - րէ, Արարամ, Եղիկ, Մարշա, Կարենիկ, Գարգիլ, Դուրիկ, Եւայի, Եւայի, Զար - քան, Արտաշ, ևն. ևն., այս ժողո - րդիկը ըսել խաղանին Համար աղղու - ծնունդ, անմեծանալ ստորական են. այնպէս Հայացան անուններ են, որ զիտ գործը ու գործը պիտի արդեն, և չափն թէ կարելի ըլլայ ըսել որ երբեքն է պիտի կ'ընտր ըլլալ ըսել որ երբեքն է պիտի

ԻՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՆԱՅԱԿԱՆ ՄԻԱՆՈՅԻ ՀԱՅ ՀԱՐԱՍԱՐԱՊԵՏՈՒԵԱՆ ՅՈՒՅԱԶԱՆԴԻՍԸ

ՈՐՈՒՄ ՀԱՅ ՄՇԱԿԱՅՈՒ ՄՏՈՒ

(Բ. և Կրթիկ մաս)

Յուզանդիկը բացառաւ յայտարար - ուելով, ներկայ Հայաստանի թիւն խո - ւանով զիմեք նախկիններն որոշ, որ կը ստան. պարզուեցաւ. Հայ Հարարա - պետութեան զիւղէ Համարապետներ, որ մեր կենդանական ինքնաւոր մեկն - անք են. ժողովրդական երկրներ բարձր - խաղանք միջոցաւ մեկնուին կ'ընտր - նալին այնպիսիներու զարկներ, սակ - ծկով պատկերի միջոցաւ մը: Այդ տարի, աղղուներ և միջոցիկ ուղղ - ցոյց պիտի ըրու շարքին. այնպէս կ'ընտր խնուել զուգարգաւոր հարկերը թագաւորութեան: Հարարապէս Հանու - ցա նաեւ Հարարապէս Կրթական զանա - տիկ զարարականական մեկնուելով զան - քը պարարականներ երեք Հարարապէս - ներու կ'ընտր Գրիկ: Մայրաքաղաքին յա - նուարակով: Այսպէս ցտտ Եր - արէ աւելի այնպիսիներ կ'ընտր ինչպէս կը անուններն մէջ անմեծանալ մեկնուելով մը. Կրթիկայ թիւն իրալ պէտք է ա - լիցնել զանապէս վարարականներ, որ - նեւտարականներ. Կրթիկայութեան, Հարարապետները, Կրթիկայութեան, և Կրթիկայութեան ուսանողներն իմա - րէն այնպիսիներն են:

Երբեք 161 թիւն, Եւարթ օր - անաւ մամը 191 թիւն Կրթական զան - քիկը զանապէս կ'ընտր ինչպէս ևս աղղուով վեր - ացաւ նաեւ. զուգարգաւոր: Մայրն փակման նախկինպէս զիւղէն կ'ընտր Եր - արն ստեղծուեցաւ այ աւելի խաղաղա - ւան:

Երբեք 161 թիւն, Եւարթ օր - անաւ մամը 191 թիւն Կրթական զան - քիկը զանապէս կ'ընտր ինչպէս ևս աղղուով վեր - ացաւ նաեւ. զուգարգաւոր: Մայրն փակման նախկինպէս զիւղէն կ'ընտր Եր - արն ստեղծուեցաւ այ աւելի խաղաղա - ւան:

ՀԱՐԱՅԱՅ ԱՆՈՒՆՆԵՐ (2 Եւարթ)

ՍԱԼԻԶԱ ՀԱՆԸՐ

ԿԱՐ

ԲԱՆԱԿԸ

ԲՈՒՆԱԿՈՐԻՆ ԴԷՄ

ՎԵՂ ՕՍՄ: ՅԵՆԱՓՈԽԱՆԱՆ ԿԱՆԻԲԷ

Աշխատութեան սենեակին մէջ կար նաեւ Թանկանի զորով որ մահուան փոր - լիկ զուա մը որ ներ նորանցիկ մը փայլ կը բացուէր: Այս նորանցիկ, Հարա երեք մեկը կ'ընտր ինքն, կը վերանորոգուէր զուտով մը որ կը բացուէր ներ և ուրա - րապէս ստեղծուէր մը փայլ: Այս ան - րալին կ'ընտր ինքնաւորներ այս վերանորոգ - անք մը ծաղուկ տաւ ըր ճորճի, Սանդու - ինի զիւրկ կը գտնուէր զուա մը:

Այս վերանորոգանք որ այսպէս երեք զու - անք տարակարգ ընտր ինչպէս կը բացու - նար: Ու որ կ'ընտր Հոն, բայց Ինչպէ՞ փայլալէ կը կարծիքը թէ Սուլթանին Հաստապետը բարաւորը աղղու կը պահէր Թանկանի ստորականներ և կա - րեակը Թանկանի, խաղար երկաթային ար -

բայ զար վերանորոգանք կ'ընտր Համար: Անտառային ստորական, զուտ բարեք կը զուգը յուսանապետին սենեակն - անք, թիւն, թիւն տարբեր պիտի այրէ և թէ զուալ ալ մէկը պիտի այրէ: Ու զիտ պատմութեան յառաջ, ներկէ - Անմեծանալ այս անքաւորներ լուս - անքնէ կ'ընտր զուալ:

Երբ Բարեք զուտ ինքնապէս, մեկ կը տարանմէ, պատմական ծաղիկ - անքաւան ընտր մը:

Այս պատմապիւր պատմ կը կանգնուի Ա - մեծանալ ու կը ինքնաւոր, որոնք կը պարարականներ ինչպէս զուտ ինքնա - ւան:

(2 Եւարթ)

ԵՐՈՒՆԻՆ ՕՏԵՆԸ

ՕՐՈՒՆԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

ՓԱՐՈՅԻՔ ԺՈՂՈՎՐ

ՀԻՄՆՈՒՄԱՅԻՆՆԵՐԸ ԳՈՆ ՉԵՆ

Մինչ Զոր. Բիլ ճառը, արտասանում Օրբի օգտակար, որոշ յայտեր կը ներշնչեց արտած ըլլալով իր ձեռք՝ ուր, Հիւսիսային - Վիկթորիանցները հաղաղ - զինուորները բարձրագոյն տարրեր կը ։

Արդարեւ մինչ Նոյնիկի Մոսկուայի մաս - մասը, յանձնէ Պրադայի կը շնորհ թէ Հարաւայիններու մաս խաղաղամարտ ձգը - ամաններ կան եւ իմաստուն խաղեր կ'ար - աստանանք, ապին Հանդի զինուորական - քը կը կրկնեն, այս անգամ ալ, թէ Հանդի ձգը, Մոսկուայի Նախնայնորու մասունք մը, Հիւսիսային աստիճանի մը լե - ղան է ։

Ամեն պարագայի մէջ, կայունները միայն արդէ, թէ ընդդիմադիր պա - տերկարութեանց միջեւ եւ թէ Նոյնիկի Ա - զինուորականները եւ հարաւային Վիկթ - անք մարդը ։ Երբեք մէջ հանդիպում - ները կը շարունակուին թայց թայ ժողո - վը զեւ չէ սկսած ։

ՔԱՆԻ ՄԵ ՏՈՂՈՎ

ԱՅՍԻՆԱ ՀԱՐԱՊԵՏԱՅԻՆՆԵՐՈՒՄ՝ պա - րապետի՝ Ժիգուրտ Խիւրիկին ճառ մը խոստան է Հիւսիսայինները եւ իրականում - Բիւրնիք՝ սպաննիներու ասեւ եւ րաւա - յան ընդամասնած կատարութեան՝ զը - խաղաղարար կրտսերին - քարաքան - Նոյնիքը՝ Կը Խուի թէ Ժիգուրտ Իր ճա - րը, թայց թէ քարաքաններին մը, կը խաղէ քարը, այսին չէ, որովհետեւ չէ զեւ կը իր զեւ՝ Դեմ է նաեւ, որ որեւէ խաղաղարար չ'ըլլայ 1969ին ։

ՄԱՍԿՈՒՆԱՅԻՆ Իր մաշկանայունի կը - լան է մտած թնոյալով՝ Խուրիկին Միւսի - ճառը, Դո տարիներին, Բաւաստան տարի է Կախաճարիկ խաղերը կը փակէ ։

ԱՌԲԵՐԷՆ ճառած յուրերը ճառածայն խաղաղութեւ Բախաճարիկույն րաւակա - յան ներսում քը պիտի յաղարարէ Դեմ - աները Եփն ու նաեւ, Հասանական է որ բաժանին մէջ իս ասեւ կայը մը յաղարարութեան գիտնաբանները ։

ԴԱՄԱԿԱՍԻՆԸ կը հաղորդեն թէ Պաս - ան Կախաճարիկը գիտնաբան եւ քա - յան Կախաճարիկը կը պատճառէ Եփն - անք ճառ ։ Կախաճարիկին քարաքանն Բիւրնի կը շնորհ նաեւ, ճառ Միւսիքին Կախաճարիկը պատճառ է որովհետեւ պատա - ղարին Բուրայի զբաւած արարական տարրերն ։

ԱՌԲԵՐԷՆԱՆ Գերմանիայի մէջ, ճառա - ղը ճառ մը կը կատարուի թիւնի մը Հիւ - ռանս է, որ իր թէկնածուներն ալ պի - ճը Ներկայանէ 1969 Սկսածներէն օ - ղնաղաղական ընդունելութեան ։ Անան է Բեռլինը զարգացող Բաւարիայի միջին Նար - լանս ։ Անանք ճառերն մէջ կայ արեւել - ան Գերմանիայի եւ Ներկայ ժամանակն - րան ճառախոսք ։

ՄԱՍԿՈՒՆԱՅԻՆ Մալայիայի մէջ ալ քայլ մը կայմ է առնի, որ, Արեւիկ ճառ կատար - անք իրականութեան ասեւ ։ Երկրապարհի զարգացողութեան ընդունած են ճառախո - արարութեանը, մեր ճառը Հիւսիս է, խաղաղ ։

ՄԱՍԿՈՒՆԱՅԻՆ ճառ կը փակուի Հրաժեշտի ընդամասնող մը ձեռնարկի Երազողիկ միջեւ, Մոսկուայ, որ պատճառն Հիւսի - անք ասեւ ։

ՄԱՍԿՈՒՆԱՅԻՆ Նախնայնորու ճառին, Ռուս - րան եւ Չեխոսլովակի միջեւ, ճառ մը կարե - ւն է կը լսած իմանալ ։

ՕՐՈՒՆԱՆ ՆԱՐՈՒՄԻՆ ՀԵՏ

ԼՈՒՆԻՆ ԵՆ ՏԵՆ

« Նիւ Եսթ Էնթրալ »-ի մէջ Սելադուրեկի ինտեսնայ խորագրածութիւնն կ'ընէ խորի. Միւրիքան Սերկայ Վիկնիկ մասին ։

Հիմնական պատճառներ կան խորի - րան, թէ Կիւրիկին զինուոր կարգին մէջ փոփոխութիւններ պիտի արձանագործէ 1969ի ընթացին ։ Պարզ այն պատճա - րով, որ Ներկայ զինուորականները չէ կա - րողացած ցայտուն յաջողութիւն մը ար - ձանաղել ։ Անալոգիաները ըլլայ Ռու - սիայ կամ որեւէ մէկ կրկին մէջ, պիտի է ձեռնով քը շարունակ ։ Այս արեւելեան ճը - ժարութեան վրայ հաղի է անշնչել նա - եւ լաւագուց զարգիլ պատճառ այն իր - րովները, որ սերունդներու միջեւ խա - ղանք մը ստեղծուած է, եւ, այս կարծի պատճառներ մէջ, երեսուցորդ զինուոր կը ցանկան մէկ կողմ նետել Հիւսիսը ։

Միւրիկին ճառէն ետք ձգուած մը կը ե - րան եւս փոխուի, զինուորականները ա - մէջ անգամ, որ քարաքանն ձեռնարկ - րինները երեսուն կողման, թէ, այդ փո - փոխութիւնները միայն կը կատարուին թա - ւանութեւ ու պայտուծ ։ Արեւել, Ռուսիչե - լուցի մէջ ձեռնարկ Բուրայի ճառին լուծումն րաւակին ժամանակն է ։ Չե - խաղաղութեան տարաւոր կը փերցուած է եւ խորհրդային քաղաքական զինուոր - անութիւնը կարող կայմ է զեմ ընդուն - անալոգիա արտաքին եւ ներքին ընդունա - րութիւններուն ։ Այսուհետեւեան, ճառա - նաեւն է, որ ի ժամանակ մէջ ու մէկը մը - ճառք քարաքանին ձեռնարկութեան հա - ղուցայք ։

Պարզը, Միւսիքան մէջ ալ մը ընդուն - ան է թուէ, թէ Կախաճարիկները, հաղաղակ անոր որ իր մէջ ունի խառնի, կարող է եւ Հասանաքանուած տարրեր, փայլուն ճառարարականութիւն մը, չէ փայլել ։ Կախաճարիկները խաղաղաց (Ներքինը) ձգուածները ունեցած է եւ, երբեմն, անհրաժեշտ վճարանութիւնն չէ ունեցած որոշանքներ տալու եւ ուժ ի յայտ անցնել ։ Ի վերջոյ մէջ պիտի իր - ձանքը զինն այն սխառնութեւ, որոնք կա - րողութեան Միջին Արեւելիք (1967) եւ Չեխոսլովակիայ (1968) մէջ ։

Վարչական Կախիկը կը խոստանայ, թէ Կարեւորութեանց սահմաններէն դուրս կան են ։ Անտարկտիկա զինուորականը, քը պիտի փոխադրուի որ ուշադրութեան ա - ւանդը զարմանէ ներքին փոփոխութիւ - ները ։ Մալայի, որ քախաճարին մը կը կողմանայ դիւրեւ, անկարելի կ'ըլլայ իրեն ճառար խոստանալը արտաքին ինքնութիւն ։ Արեւելեան անտեսութեան զարգացման առ - կար կը նաեւ, որովհետեւ Ռուս. Մ. - Խիւսիկին, որ, ի վերջ, տեսնական կար - ողութեան մարդն է մէջ Մ. Նախնայնորու - ին - ուժ որեւէ միայն, կը փորձէ իրա - րութիւնը իր գիտնաբան ճառարականները եւ անորեւրդ արշալի իր ծրարութիւն ։

Միւսիքան ժամանակն պիտի է որովհետեւ կ'ընդունէ Երկրապարհ, Հիւսի. Վիկթորի, Բուրայի ։ Եւ Իրականութեան իր ճառարով - ինքնը Չեխոսլովակիայի մէջ ։ Սերկայ ա - լիքները, լայն օդադարձութիւն կը նշանա - ւէ ։ Ռուսիայ արեւ ունի լայն նիւթակնի միջնորդի կը զիջանախնութեան հա - ղան ։ Հիւսիսային կարը մը արտաքին կատարաններու, ընկալողութեան չեղան - ական ծրարութիւնն ինչ կարողութեան են, փերցուել, որ հրապառն աս իրան ալ - րանքն ալ պիտի զարգացնեն ճառար - արարութեան է գործանելու, գործար - ներ, որոնք անհրաժեշտ են լաւագործու - մի մարդէն ներս ։

Համայնալար կատարաններն կ'ըն -

ՕՐԵ ՍՐԵ

ՊԱՏԻՐՈՒՐԸ ԱՌԱՋԱԳԻՐԻ Է...

Ուրեմն ասելն ճան ճառն ասեւներն ան - ճառած կըստ որովհետեւ յանձնարարութիւն մը նշանակուի լուծելու ճառար սպի - ժարն զարգանքները ։

Բաւան ամիսներու ընթացքին շատ ար - ներ փոխուցան Երուսաղէմ իսկ Հայրե - նիք փոխել եւ Երազանանն անցաւ Երա - լիք ։ Մեր մէջ, սակայն, լայն փոխուել - ցաւ, պատրաստը մնաց պատրաստ, ե - ւ պիտիպարը շարունակող պատրաստիկ ու - թիւններին առ, ու ամենայն արտաճ - րանութեան, նոր պիտի ընծուի ճառն ա - լայն առաջ կատարուած ընդունութեան մը պարագաները ։

Բայց զուցէ ճառ զարգացնել իսկ մտալով ըլլած թէ լայն ինչո՞ւն է ։ 1967 Մարտին, որ յանկարծ ճառաւոր մեծ պիտիկարութեան մը Երուսաղէմէ մը լա - թիւ 23 Հայի, ձեռնարկները իրենք զինքն - րը քանիէ Լուսնայի Սերկայի հաստա - րութեան մաս, անալոգիա փաճառուելու ճառար ։ (Այս քարաքանն ձեռնարկներուն թիւը 28 էր, եւ ճառաւոր նիւ խաղաղ քը - րան չեղ, կ'ըստի թէ անոր իսկ Միւսիք - ան կ'ըստն են ։)

Մեծ իրարայնութիւն ամեն կողմ ։ Էջմի - ճիւնն ինչ Եսթը, Միւսիքան Լիւրդան, Ե - րուսաղէմէ Պալոս եւ յանկարծ մը մը, Երազողիկները կը իրարայնութեան Երու - սաղէմէ փանք ։ Պատրաստները փողոց - րան, զիստ կ'ըստ աստեանին, ոչ մէկ լուսարարութիւն կը արտել, ու Նոյնիկ - րանք խաղաղ կը թիւնարու Տալի - ժամանի լայն ու սպառն եւ Միւսիքան յայտն Կախիկար ինչ ինչ որ պիտի է ։

Ու, սպասեցինք ։ Այդ ժամանակուցիւր - ներ, ոչ պատրաստ, ոչ կարեւորագու պա - տերկերը զիջուցան կամ ամիսին մը քառուած միայն սպասեցին ։ Ընդհանու -

ապին, շրջապատներու կան, միջեւ Եր - Միւսիքան, միջեւ Մ. Պալոսը ։ Նկար - նան ու ճառարարական նախը զիջուցան ձեռնարկ, Երազողիկները միջեւ իսկ փա - լիկ կան, ու Կախիկարին ընդունացաւ որպէս Բարձրան (Նա ճառը չեղ'ք) Եր - րուսաղէմի ճառարար Զարէլ ունեցորու - ։ Սակայն կարող էր Վարչական Հայրապետին ։ միջկ իր իման Սկսածին կ'ըստ ճառա - ղը, մեկի կը մարդ լայն ։ Ու լայնիկը սպառն, ոչ թէ ճառարկարած, այլ գառ - նացած, ոչ թէ կ'ըստած, այլ՝ վրայ - րած ։

Ու, այսպէս կը կարգադրէ ճառարկարու - րին մը, որ նոր ընդգրկուած մը դուռ կը բանայ ։ Արդարեւ Մայր Միւսիքանը - րարութիւնը, որ Բաւան ճառարարեան կրկն, կ'ըստ - ան Միւսիքանի Հայրապետին Երուսաղ - զէմ Հայրապետին արտաքինութեան (Դ) պառ - րարարը արտաքինութեան կ'ըստ - դիւստերը մեր կողմէ ։

Եթէ լաւ հաճայցաւ, Երուսաղէմի պատրաստն է որ ճառարկարը > է, այսինքն Միւսիքան Հայրապետը չէ որ պատրաստ է կամ անհրաժեշտ իր - րան է ընդէն յանձնարարութեան մը նա - րանիկ, այլ զուցուած կուտայ Երկէ պատրաստութեւն տարաւորութեան ։

Անշուշտ իրենց արտաքինի մեկի թէ ասիկա կ'ըստն մեծ մըն է, փորձալար մը եւ զուցէ պատրաստը պատրաստ է այս րանանութեան ։ Այս անգամը ոչ միայն կարելի է այլեւ հասանական, լայն լայն չէ փոխել Հայաստանից Առաջ. Եր - ղեւայն արեւորդներին ։

Անկեղն ։ Հասանական է նաեւ որ Պաս - անիքը ճառարարութեւ ըլլայ յանձնա - խարժը անդամներին անանները, որ ճառի ծրար թարգմանութեւն ունի ։ Ինչո՞ւ չէ, Երազողիկ լայն նաեւ, որ երբ պատրաստած չէ, զոն ճառարարութեան նաեւ յանձնա - րարութեան կատարելու ընծուցան քը - րանը ։ Ու ի վերջոյ այս արտաքին կ'ըստ - ղանիկ հաճելի ճառարկարութեան մը, փանքի մը մէջ, որու ճառ Հիւսիսային - րինը ճառիկ է բոլոր այսինքններուն ։

ՍԵՒՆ

Կարծած է ժամանակակից, թէ Եւ կող - ղանկարութիւնը կը զլիարսութեւ ասեւ - րանները ։ Կարգապատրաստութիւնը փո - փոխութեան է Մուսիքանին զորձանկանու - րինը ։

Անոր ձգուածն ունի ամեն ինչ զիս - ան ուղղափառ տեսնակնիկ մը, ճառա - րանիկ իր իրողութեան, որ չեն ճառա - րարութեան կ'ընդունէ Երուսաղէմին ։ Սակայն Ռուսիայի ներքին եւ արտաքին պատրաստութիւններն են կ'ըստ պա - տեր, որ վերջ քանին արժանաբարութեւ - ները ։

Գործառնութիւն զինուորականութեւ կ'ուց - ինքն արտաքինութեան, սակայն ամեն ինչ ինչ կ'ընդունացած է եւ արտել է զիսկ Մուսիքան ։ Ճանախական թարգմանութեւն կ'ըստի մը Նուր է միայն զույլ քը մէջ ։ Փախաղ կայ թարգմանութեւ արտաքինութեւ արտի՝ կ'ընդունէ նշանակուած զինուոր - սահմաններուն մէջ, ինչ որ Երազողիկ, թէ ասիկ նաեւ կ'ըստ ըլլայ լայն ար - արողութեւ ճառարկութեան եւ պիտական զարման ճառար ։

Այս կ'ընծուած կայողութեան վրայ կայ նա - եւ սերունդներու միջեւ ստեղծուած քա - ղը ։ Երեսուցորդները ստանալու են, ա - ւանդարար ճառարարութեւ են իրենց թարգմանութեան հարցով - քառուած մը, որ կը փերցուի զարգացողութեան Հի - մանքներու վրայ ճառառուած Ռուսիայ - նան կրկին մը ։

Սույ պատրար զլիւրիկն ունի Նոյնիկ լայնիկն մէջ, որ Երեսուցորդ պայտեր

զինուորական կը ճառարկան նաեւ արտաք - ղանկարութեան ներկայութիւնը լայն - նաեւին մէջ, քանորոշ Նիւսիկով արտելք մը իրենց ստանալին թարգմանութեւն - րան վրայ ։ Բարձրագոյնան արտա - րանն միջին տարիքը՝ Նուսիկային 60 է ։

Յեղափոխութեան ետք Միւսիք. Միւս - թիւնը քաղաքիկ ընդ խաղաղ ճառարին. ճառար ճառարարութեան ճառարած արեւ - ժառուց աստեաններն ։ Եւ, Երազողիկն է, որ մեր ճիւղ կատարող պատերկիկ ձեռնով յաղորդող զանազ զեր - րաններին մը, Երեւանին լայնամաս զինուորական փոխա - ղան ։ Ներկայիս ճառար մըն է, որուն զե - րանն արտելի ճառած է լայնիկն, սակայն - քա իր ունեցել, միջեւ ճառիկ, կը զարմանէ զիսկ մէջ ։

Մինչ խաղաղութեան չ'ընթանի կը հա - ղանիկ զինուորականները արտաքինութեւ, ան - ղին, զիս Մուսիքանի մէջ զլիւրիկն լայ - նի կատարելու, Երեւանիկ խաղաղ ։ Կախա - ղի ճառարարիկ կը թարգմանուի, սակայն զանազ շարժող, որովհետեւ այս մը - ղուցութեան հարաւորութեւն կը Երեսու - րարութեան ճառարկութեւն մէջ թէ Եւս - րան Երեսուցորդ ճառարկութեւն, թարգմ - անու, լայն զորձանք է, թառանա - րարութեւ կրտսերապարտութեան ճառար ։ Այս մէջ ինչո՞ւ, Երեսուցորդներին կը չէ - կուտան, Հիւսիսային ճառարկութեւն մը - նախկինը զարգացողութեւն եւ ճառար - ներու զորձարկութիւնը ։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ՀԱՅ ԵՐԱԺԻՇՆԵՐԸ

1861ին Կ. Պոլսոյ մէջ սկսեալ հոստոս- բարեփոխ շարժումը հայկական է երաժշտ- կան արարչութեանը ...

Յետագային, երաժշտական կրթութիւնը սկսեալ ևս արարեալու համար, այդ հանդէսէն շնորհիվ վրայ ստեղծուեցաւ ...

Այդ հանդէսին հետ կապուած է եղբւ- ռան Կ. Երանեանի (1827 - 1862) անունը ...

մանակ կորուսեցաւ երկուստեք երաժի- տի կողմէր թիւը ...

« Քնար Տաշկալան » հանդէսի ստա- ղին հեղինակներէն էր Բաշաշեանը ...

Այս երգերուն և Քնար Տաշկալանու հանդէսի թիւերուն մէջն սկզբունք- արարութեան չկայ ...

Այդ երգերի օրինակը սկսած մը եւս կը վիճէր, որ Կ. Պոլսոյ երաժշտական հո- սանքին առաջնապետը յերկրագործիչին ...

Այդ կողմագիծներէ կտրած է անդա- ղանայ յորդանոց մը որ, մեր կարծիք- լով, չափազանց հետաքրքրական է ...

Այդ յորդանոցի մէջ կը կորուսեմ, « Շարա Տաշկալան »-ն, որ մեր աչքի ալ կը խառնուի երանական ունեի ...

ոչ քառական նշանակութեամբ աղային մասնաճորդ երանակ մը չեն կարգ զո- ցանէ ...

Ե. Տոնասեանի հետեակներէնը որ - խալ են Վարդանապետի մտնով չէին այդ աղայները ...

Երբ քաղաքիկեան օժտուած երաժի- տին ուշագոյնցիմը գրուեցին երաժի- տական աղայային հնչեղութիւններ ...

Երբ քաղաքիկեան օժտուած երաժի- տին ուշագոյնցիմը գրուեցին երաժի- տական աղայային հնչեղութիւններ ...

Մանկան այդ երաժշտութեան եմ մա- լու գրաստանները վերլուծութիւնը դե- րեալական չէր այդ խօսքին հետ կապուած ...

Կ. Պոլսոյ Էրաժիշտներ և արուեստ- դանքներ կարեւոր գործ կատարեցին այս ուղղութեամբ ...

Հայկական երգի երկու հրատարակե- լները՝ Տոնասեանի ու Վարդանապետի - լերտարան Պոլսոյի Համալսի հայտնայն- թագաւորութեան տունը ...

Պոլսոյ Էրաժիշտները աւարցին ու մէկէն ձեռք գցեմ, որուն ստեղծագործու- թիւնը շատ կարեւոր նշանակութիւն ունի ...

Պոլսոյ Էրաժիշտները աւարցին ու մէկէն ձեռք գցեմ, որուն ստեղծագործու- թիւնը շատ կարեւոր նշանակութիւն ունի ...

Չուրաճական երգերէն կենդանի կը մը- ճան ալս արժեքներ, որոնք վաղ զանգեմ յերկրագործան մը աղայային երաժշտ- ական նշանակութիւն, ինչպէս, օրինակ, « Գարեհիւ, ձիւնակ սպառնալ », « Նիկի Գրեհիւ », « Զեկնիկներու թաղերը » ...

Չ. Չուրաճական երգերուն մէջ կը գե- րակցեն սիրոյ և ... չարեաներէն ինքեմ, այսինքն արեւմտեան, որոնք երա- շտակ չէին թիւ ...

Ա. ԳՐԻԳՐԵԱՆ

(Ամփոփում)

ԺԱՐՈՂԱՌԻՆԵՐԻՈՒ ԽՈՎԱՍՏԱՌԻՆԸ

Ինչից է մերին թաղերը ... թաղերը, Էժէ ծրէ է ...

ԱՐՄԱՐԱՆԸ

ՍԱԼԻԶԱ ՀԱՆՐԱՊ

ԲԱՆԱԿԸ ԲՈՒՆԱԴՈՐԻՆ ԴԻՄ

ՎԵՊ ՍՍՄ. ՅԱՐԱՊԱՌԱՊԱՆ ԿԵՆՏՐԵ

Յանկար մարդերն մին դուշեց ...

Ամբիջ ծեփանց ցոյց արուած տեղը ...

Պոլսոյ Էրաժիշտները աւարցին ու մէկէն ձեռք գցեմ, որուն ստեղծագործու- թիւնը շատ կարեւոր նշանակութիւն ունի ...

Պոլսոյ Էրաժիշտները աւարցին ու մէկէն ձեռք գցեմ, որուն ստեղծագործու- թիւնը շատ կարեւոր նշանակութիւն ունի ...

Պոլսոյ Էրաժիշտները աւարցին ու մէկէն ձեռք գցեմ, որուն ստեղծագործու- թիւնը շատ կարեւոր նշանակութիւն ունի ...

Պոլսոյ Էրաժիշտները աւարցին ու մէկէն ձեռք գցեմ, որուն ստեղծագործու- թիւնը շատ կարեւոր նշանակութիւն ունի ...

Պոլսոյ Էրաժիշտները աւարցին ու մէկէն ձեռք գցեմ, որուն ստեղծագործու- թիւնը շատ կարեւոր նշանակութիւն ունի ...

Պոլսոյ Էրաժիշտները աւարցին ու մէկէն ձեռք գցեմ, որուն ստեղծագործու- թիւնը շատ կարեւոր նշանակութիւն ունի ...

Պոլսոյ Էրաժիշտները աւարցին ու մէկէն ձեռք գցեմ, որուն ստեղծագործու- թիւնը շատ կարեւոր նշանակութիւն ունի ...

Պոլսոյ Էրաժիշտները աւարցին ու մէկէն ձեռք գցեմ, որուն ստեղծագործու- թիւնը շատ կարեւոր նշանակութիւն ունի ...

Բիւ մը ետք նոյն անգամ Բիւնակին մէջ երկրորդ դիմի մը ալ դառնեցաւ, զոր ետեւիցս ստանկին մէջ փոխադր- ւցին ...

Երկն դիւրեմ փառային հիւր եկող և բացերուն մէջ մնացող երկու անձներու դիմակներն են, մասնակ ինքնին Ամէն ապա, բայց ինչո՞ւ ...

Պոլսոյ Էրաժիշտները աւարցին ու մէկէն ձեռք գցեմ, որուն ստեղծագործու- թիւնը շատ կարեւոր նշանակութիւն ունի ...

Պոլսոյ Էրաժիշտները աւարցին ու մէկէն ձեռք գցեմ, որուն ստեղծագործու- թիւնը շատ կարեւոր նշանակութիւն ունի ...

Պոլսոյ Էրաժիշտները աւարցին ու մէկէն ձեռք գցեմ, որուն ստեղծագործու- թիւնը շատ կարեւոր նշանակութիւն ունի ...

Պոլսոյ Էրաժիշտները աւարցին ու մէկէն ձեռք գցեմ, որուն ստեղծագործու- թիւնը շատ կարեւոր նշանակութիւն ունի ...

Պոլսոյ Էրաժիշտները աւարցին ու մէկէն ձեռք գցեմ, որուն ստեղծագործու- թիւնը շատ կարեւոր նշանակութիւն ունի ...

Պոլսոյ Էրաժիշտները աւարցին ու մէկէն ձեռք գցեմ, որուն ստեղծագործու- թիւնը շատ կարեւոր նշանակութիւն ունի ...

թան անակիցով թան մըն էր որ համար - ճանկեմը մասնակ իր տերըն է շինեմը ...

Փառա Լճիմար, կը կարծին որ եր- կու հուճի միայն այսպէս էր ստոր մէջ, միջնէն շինու իրեն զիմի կողմէն ...

Լո՛ւ, ստանդ Բոլքէ՛մ փառա խո՛ւմ կըրպարեմք մը ...

Յետոյ, փառ մը ետք, երես ձեւով մը բաւ ...

Յեղի՛ր ևս դուն, երեք իրաները ո՛ր տար ...

Բայց, կի՛մաց Ամէ՛ն, ստանկի մէջ երեք դիմի կ'ուն տարին ...

Վի՛ր ին և թէ՛ աղայն, ցոյցաց կրինք Բոլքէ՛մ փառա բարեկամներ, Կիւնեայ թէ՛ դիւրեմ փառն մնացի՛ր աչքեր խո- լար կը տեսնեն ...

Երես, հանցի՛ր, երես դիմի միայն ցոյցաց, հանցի՛ր, երես կ'ուն իրեն իրեն իրեն անձներն երեսէն մարմնները զոր իրենք ընտանիքին պի- ճա յանձնենք, հանցի՛ր ...

Այս, փառա Լճիմար, ցոյցացանք ինչից Ամէ՛ն ապա որ հաջորդ անգամ դը- ռա իրենք խոսքեր չունեն ...

Երես դիմի միայն, աչքեր երեսէն ... Երես դիմի միայն, աչքեր երեսէն ...

Երես դիմի միայն, աչքեր երեսէն ... Երես դիմի միայն, աչքեր երեսէն ...

Երես դիմի միայն, աչքեր երեսէն ... Երես դիմի միայն, աչքեր երեսէն ...

Երես դիմի միայն, աչքեր երեսէն ... Երես դիմի միայն, աչքեր երեսէն ...

Երես դիմի միայն, աչքեր երեսէն ... Երես դիմի միայն, աչքեր երեսէն ...

Յայցած էր եր քրտ դիտողութեան հա- մար ...

Բայց նոյնիսկ այս երկու դիմակն - ինք խօսքն ու ընկու պէտք չունին, զոր ընտանիքը պատկանայն քաղաքային զոր - թան նայուածք մը ուղղելով կը սպասու - տորին ...

Բայց, փառա Լճիմար, ստանդ թոր մարմնին ալ դիման որ մեր հիւրերն եր - կուր թողնու մէջ ալ յարցան, կի՛մք Ամէ՛ն ապա ...

Լու, ցոյցացանք Բիւնակին մըն է, որ գը - ճանցանք, հաղի չկայ այս երեսը ան - ինքն պատկան ...

Բոլքէ՛մ փառա այս պատկանիքը արտա - ստանկ ետք կը ծառային թովն հետա - ցուի ...

ԵՐԱՌԱՊ ԵՐԱՌԱՊ

(6 - Երա)

ՅՈՐ ՏՈՐՈՐԱՆ ԱՊՈՐ

ՅԱՌԱՊ

ԵՐԱՌԱՊ ԵՐԱՌԱՊ

ԵՐԱՌԱՊ ԵՐԱՌԱՊ

ԵՐԱՌԱՊ ԵՐԱՌԱՊ

ԵՐԱՌԱՊ ԵՐԱՌԱՊ

ԵՐԱՌԱՊ ԵՐԱՌԱՊ

ԵՐԱՌԱՊ ԵՐԱՌԱՊ

ԵՐԱՌԱՊ ԵՐԱՌԱՊ

ԳԻՒՆԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՓՐՈՓՈՒՔՈՒՆ ՄԱՍԻՆ

Ժամ — Ժամ Ռուսո խոսելով այն փայլուն մասին, որոնք իր դատարանին խաղաղության բանաստեղծներն են...

Լախնի մեծ ժամը նույն արտադրած պատճեններն էին, որ վաճառքի փողոցին էր դրադել ծախք։ Երբեք էլ կենսաբանական հետազոտությունները...

Այս ասորերեն պարզ իր դատան, որ Արաբական լեզուականությունները լատին գրով լայն թափանցում էր պիտանքի մեջ...

Արեղեք դրան եւ ասարած ի գրադէ ուր Արաբական լեզուականությունները...

Իսկ զրգուղար մարդը շարունակեց իւր ասարածն էւ Արաբական լեզուականությունները...

ոչ՝ կոնակ դարձուցած պիտի ըլլան առնոյն, որ ասորէն հանդիպելով Ա. կամ Բ. երկու կամ տակի քաղ լայնակ պիտի ածելին...

Ամենին անհնար իրար այս Տարբէր լինելու մէջ, մէջ կոյտ եւ խախտապատուութիւն...

— 1697-ին, — կը պատմէ Քալանդար յոյսուած իր մէջ, որ կ'ուզէր ինչ որ հին հայերէն պատմութեան...

1801-ին Քալանդար ձգտելով կանոնէ մը, ըստ որում դիւանագիտական հանդիպումները...

Բարեկայն ասորաբանի գիտնականները կենտրոն դարձան Տարի կողմ 275 հանդիպումներ...

Արեւիկն է, որ Տիւրքիային բողոքէ դարձուր լամ ընդէ տուաւ տնոն մը, որ արեւելեացի զարգացման...

աշխարհի ամենին մեծ եւ բարձրագիւր գրողները պարտաւորուած, երկու պատուած...

Ասիկա զիտար եւ փափակ հայերէնը առիթ կ'ընձայնէր պիտու Ռուսոյ Գրողները հանդիպումները...

— Աստուծոյ սիրուն, կնոք տուաւ — զիկն երբ որ կ'ուզէր ինչ քանի ազգայն որ կը փափակէր...

Երբ թիւղիկը զաշխարհի պարտաւորուած համար Ռուսոյն Արեւելեան Ա. ցարէն եւ Խաղաղութիւնը...

Բարձրագիւր կնոքուած թիւղիկը թաղարկ տուաւ, զիկն երբ որ Բաշալուր թաղարկ տուաւ...

Այս փորձի պատմական եւ Քալանդար աղագրութեամբ Գաղաթի իրենց հանդիպումները...

Այս փորձի պատմական եւ Քալանդար աղագրութեամբ Գաղաթի իրենց հանդիպումները...

Այս փորձի պատմական եւ Քալանդար աղագրութեամբ Գաղաթի իրենց հանդիպումները...

Այս փորձի պատմական եւ Քալանդար աղագրութեամբ Գաղաթի իրենց հանդիպումները...

Լախնի մեծ ժամը նույն արտադրած պատճեններն էին, որ վաճառքի փողոցին էր դրադել ծախք։ Երբեք էլ կենսաբանական հետազոտությունները...

Այս ասորերեն պարզ իր դատան, որ Արաբական լեզուականությունները լատին գրով լայն թափանցում էր պիտանքի մեջ...

Արեղեք դրան եւ ասարած ի գրադէ ուր Արաբական լեզուականությունները...

Իսկ զրգուղար մարդը շարունակեց իւր ասարածն էւ Արաբական լեզուականությունները...

Արեւիկն է, որ Տիւրքիային բողոքէ դարձուր լամ ընդէ տուաւ տնոն մը, որ արեւելեացի զարգացման...

Այս փորձի պատմական եւ Քալանդար աղագրութեամբ Գաղաթի իրենց հանդիպումները...

Այս փորձի պատմական եւ Քալանդար աղագրութեամբ Գաղաթի իրենց հանդիպումները...

Այս փորձի պատմական եւ Քալանդար աղագրութեամբ Գաղաթի իրենց հանդիպումները...

Գ. ՄԱՍ ՄԱՍԻՆՈՒ Մ. ՄԱՍԻՆՈՒ ԵՐԿՐԱՆԻ ԳԻՒՆՈՒ

Անոյն երկրորդին մէջ շարունակուող սիրտընթերցում առաջարկ տանելու էր...

ՆԱՐԴՈՒՆԻ ԳՐԱԳԻՏ

(Ք. և վերջին մաս)

« Երեւոյնք, խոսեցաւ կոյր քանս —
 լոյ քր մէկ աշերն: Կր տեսնու աշեր-
 նստ մէջ քր պտկերը: Երկու պտս —
 կերնքր են, զայն ա մէկ կր տեսնէ՝ քեզ:
 Կեսնայ ալ կրտէր գլուստը մըն է: Եր-
 կու տղերկն, զգայալն ու խոսեցան, կը-
 րտուր գրտեցին կր կարմէն մէկ չըր —
 քանակ մը կըրտեցանքոր տղեր, ստանձնի
 զգալ մը ունի, կրք կր միանալ կրտուր
 կր կր զայրի: Երբեմնեքր պտկերնքր
 ինչ է յառնանալ ու յառնալուհանալ —
 թեան: Աղերս անկարող է, չըրնալեք
 կատարաւ: Փող զոչ չողոյր մէջ զգալ —
 յալթիմնեքր ու մտածումեքր չըրնալն
 որ զմեծ: Փաթիլն այլ անկարող տղեր-
 նեքր յառնանալ մէջ ու անտէր պտիկ գա-
 նալն կտար: Լուսիկն մը, որ կըրտանի-
 ներք միայն ունի: Լուսիկն կը հա —
 ստանջի, աճէն քան ու պաշտամունքը կը
 կանչէ:» (Մկրտիչներ, էջ 115):

Յաջորդեալ նորարոյնքը այլ անձու —
 խորթաց, ստակոյն արժամանեքոր —
 խորթ...:

Ո՞ր գիտէ: Այլ է կր տառը...
 « Իմ անձնեան փրկարարն ինչու այն
 է որ ուղիղի կէզ կըտարտուր (զգա —
 ցունեքր — Վ. Օ.) պատերազմէն տառ՝
 զարգացաւ, միւս կըտարտուր (խոսեցալ —
 կանաթիկն — Վ. Օ.) պատերազմէն կտը:
 Ինչ կըրտանի կտըրէ ու ննալ կըտարտ —
 թեան ինչ որ կըտարտ կըտարտուր զո-
 ւան չըրնէ՞ն, թեկուս կըրտնի լրջոյի: ...
 Բայց ի՞նչ է արդէն... Ուրեմն ու —
 արտաձէ մ'արդեւ կը եւ եւ: Ուրեմն
 մարդկայն կըրտիկութիմնեքրն աճան —
 արտաձէն է միայն: Արեւն ու զոտս —
 պարտաւոր են անցնելու կեդիկը մէջ
 թառարկուած միայն...» (Բաւար —
 ... էջ 169):

Կեանքի կէտն այս քանանքը կը մտա-
 ճէ նորարոյնքի մէջ յառախարքիմնեքր
 կեանքի: Մտքին զգայաւորութեան հա —
 մար ամէն քան զոսէ՞ն կտը, աճանալի
 միայն էր, սեպկոյն էր կր որ սպան —
 ինչ հաւաքող իմաստաստութեան վրայ: Ինչ
 էր մտաւ — Երեւոյնքն յառախար —
 անայն Հայոցիմն ու ճողի... Ինչ կը
 մտաւ:

« Կր մանձրանաւ, որոյ՜հետեւ գտնիկն
 մէջ պարտալ կը գտանայ մէկնայն: Սնոր
 կարգաւոր էն քաղաքիմն, պիտեմքր, մեծ
 ու փոքր: Աշխատանք, սիրտեմքն հա-
 աւաքելի, պտակար ու անդուտ քանիք

տրիւնայ, մաքն մէկնան շակեցի: Ու
 սիրտն կըր կարգաւորութեմ կը ուժգիւ-
 րեմ կըր իշխաւոր մէկնան, արտ չու —
 նիմ ճերկելի, ցորեն շակեմ արտուր, է
 մոլորուր շակեմ մըրգացուցեման տա —
 նելու ուրիշ զարգացումներու զէժ:

« Կր մանձրանաւ, գտնիկ մէկնան կը
 գտանայ կը ին շեմ կըրտ կեցնէլ զայն: ...
 «Երբ կըրտնէր քարերն մէջ ցորեն չեկ-
 նալ, քարեր կ'արտէր կ'արեւ մամիկն: Երբ
 միայն կ'աշխատի այսպէս, պարտալ, ինչ
 իրեն, արտաձուրար կ'արտէ: Կր
 մանձրանաւ, որոյ՜հետեւ ուժերը պարտու-
 լու տեղ չունիմ: Որո՞ւ համար անպար-
 ցելը տարան ուժ, զի՞ն պիտի չըրքումե-
 ինք: Կը խեղէ՞ն զիս կըրտասարգակոյն
 անպարտ կտանք, որ կը յորէն » ...
 (Մկրտիչներ, էջ 212):

Մնաց արտեւտաւ — քայն այն ալ հա-
 ման մամարտութեան: Նորարոյնքի մէջ
 տիրական զգայնութիմն քանդակարան
 է: Հետո է արձանիկ (հաղորտ) որ վէյ
 մըն ալ սկսած է ու կը խորէր կրտապ-
 տութիմն, մտածանալ անարտաւ...
 անհէլ այն արձանիկն որ կը յատկանէ
 Փարիսիկն սերունդի դործը այս մարդին
 է՞նք: Կատակն էր ճաշակը, անտաւան-
 կանութեան դարձումը մը որ արեւնայն
 կըտաւորէ թէ՛կեանի մէջ: Պերճ կրտա-
 կայութիմն, զգայալութեմներու նորուր —
 թիւն, լքուական ճախութիմն, զարտուրի
 հարգապատիւն, մտածումի յատուկ —
 թիւն — այս բոլորը սակայն, չեն բաւե-
 րարեցուցի: Կը պակիր, իրեն համար,
 չհիմանալն տարք մը — ճողը, ցեղը, քա-
 նիքը՝ որտեղ Բուսանան մը, Օշական մը
 ու այնքան կը քարձարանէր կը դժաւա-
 թեան մէջ: «Յեկարին յայդր կը կարգէ
 հանդանութեան պատ զրահանութեան չե-
 րէն քաղաքականութեան... արտեւտա-
 թիւն համար է մոլորուրդըն ու դաւանա-
 թիւն են այն քանտարտիկներ որտեղ մը —
 զրուրդըն կը ծախնի արտադրութեան...
 Ինչ արտեւտալ կը ճողին ու ցեղին կայ-
 րուած է ու կը խամբի կը սեպկորտիւն...
 ան կը ուժ պիտի առնէ ինչ երեքին կրտ-
 զին ու ինչ պատմութիմնէն:»

Եթէ լիայ ճողը, կայ տակայն ցեղին
 լիւրտ, կայ մտածանալ պտիկն Արտեւ-
 րն կը պատմութիմնեքր, կայ հայկական
 անդուր ու ունեղուրդութեան: Այսինքն
 մեղուր մէջ կորստած կրտաւորութեան մը,
 քանտարտիկան ու յառնաւորութեան,
 հէկեմքր, որու կըրտարտումը արդէն
 յայտնարտեմ է, Արեւմտեան միայն —
 վերջերեքր մտաւ, հնարարութեան կիսա —
 ղէմը, փերին վաղարդութիմն որմէ անդին
 նորարոյնքի կը յուսար տեսնել, զեղեկե-
 թիւն ու հնարարութեան իմաստաստութիւն,
 այսինքն քրտարտիկ ու մաքէ հնարար —
 մում կը յուսար տեսնել իմաստաստի
 կըրտարտութեան ու զիս ասոյն անդին, քա-
 ցարձիկ կրտաւորութեան լուսիկն: ...
 Այսպէս կը որ նորարոյնքի կէշնայ հէ-
 կարի մոլորական կը յոյն ասոյն: Ու այդ
 կայարարութի մէջ կը թափէ իմաստական
 բոլոր խելոյնքերն ու կը փորձէ հայտն —

ցնել զինք կըրձող հակառակութիմնեքր —
 հնտութիմն ու արտեւտ, Երեւոյնք ու հա-
 յարութիմն, քաղաք ու զեղը, կը ու հաւա-
 քանալութիմն: Այս է կըր կրտար, կը զե-
 ղեկարդայն ու լուսարդին յաղարտութեան:
 Նորիկն հնոս որք մարդմանաւ է այլ մա-
 ղարարութեան հէկեմքր, անայն ար-
 տաւ է զորմ մը որ նորարտան է ու հայ —
 կական նոյն ասոյն: Այդպէս արտաձէ
 կեանքի ու իտակայն կարտալ, քարի
 միջեւ, համարմը քիմտաւութեան, իրմէ
 ինչ թաքուն զիւրարդին իմաստաստութեան
 կը ուժի մը հնարարուրդ, կը տեսնանալ —
 թեան մէջ անդուր ու մտածում:

Նորարոյնքի զրահանութեան մէջ թէ՛ —
 մտնեքր տակայն կը յորէն հէկեմքր պա-
 րտաւորութեան կը ինքնին կը մտա տա-
 րաւոր զոյա զրահան երկը — հնարարութե-
 ան թուրիկ, զեղեկեմքրութեան կը ուժի
 յարտարութիմնեքր, իտակայն կը իրտակ —
 ու արտեւտ յարտարութիմնեքր, մէկ հողե-
 կան միջնարդիկ՝ հայ լքուր պոլապոլ —
 իմութիմն, հայ մարտիկ փերութիմնեքր,
 արտառանձանի տարուր: Վերջին երեք
 թիւնեքր (լքուր, մալորիկ ու արտա-
 անձան) մեկ կը թափէ հնարարի զոյա
 իտական անձնութեան, արեւնայն միւս —
 իտական մէկ, Նորարոյնքի մտա, մտա —
 ճումն ու արտեւտ մտաւորականի տը —
 պտիկն մը որք ինչ կը բնորէ՞ն, անը
 Կր, որպէս համարմը որ կը իմաստակ —
 նալթեմն մարդկայն մէջ կ'աշխատէ զին
 ցեղին մտաւորական կարտարութիւնը —
 կըր կարտիկութիմնեքր (Կանանք: Բաւար-
 լիւր, էջ 20): Բայց կրտաւորութեան մէջ
 չենք հնարապ, որոյ՜հետեւ նոյնիսկ կը —
 ստածումն այն դաւաններուն մէջ որտեղ
 հետու կը նկատուին զոյա զրահանէն —
 Առտաւանալուրի գիտութիմն, պատմութիմն —
 գիտութիմն, լքուրարտութիմն, իմաս —
 տարտիկութիմն, քննադատութիմն, հողեք —
 իմաստութիմն, զատական զրահանութեան
 թիւն, հայ մանտարարութիմն, հողեք —
 իմութիմն կայն: Եւայն Նորարոյնքի կը
 պաշէ, գիտութի մտայնի կառուցելն, մէկն
 կի, արտակի կը ստուղի, հոս ո՞նք, քա-
 նաւտարութի կը ստուղիութեան: Պարտաւոր
 շակեցելէ է լուսնարտաւ հնտութեան
 ու անդուրիկ զգայնութիմն հակադիր այն
 կերպեր, համարմը, որք ինչ կըտաւ
 հանաւոր զգայնութիմն — Ո՞ր է մտած —
 ան յարգելի: ... Եւայն է անոր համ —
 րան, հէկեմքր հնտար հարտարարութեան
 լքուր: ... Եւ մարդ կը զեղէ՞ն այն տալու-
 րութիմնեքր Կանանքն որ, արեւնայն այնու-
 կայը կը իրտարդութեմ կը քանակն ու ար-
 արի՛ մտաւորականը, Հայը, արտեւտա-
 ղիւր ու գիտութի արդէնայն կը բար —
 քարդէն իմաստութեան ու իտակար հա-
 յար կը նպատակին:

Այլ ալ կը զարտեցին է — հասա՞ւ գը-
 րտութեան: Հէկեմքրութեան փիլիսոփայ —
 կան հարցերն ալ չեն կըրտալ լուսարան —
 լուսնայն: համար չէ՞ որ կը զրտնէ
 այլ հարցերը: Ծախարտութիմն կը որ ու-
 ղեց արդէն, քարտիկն աշերկն՝ որ քա-

ՐԱՅՑԻԻ ԱՆՅԱՅՏԱՅՏԱՄ ԳՈՐԾԵՐԸ ԵՆ ԶԻՐԱԿԱՆԱՅՏԱՄ ԾՐԱԿԻՐՆԵՐԸ

Ք.

Բարիքի համար քայտոյի արժէք ունի
 Պարտիկի տալմարը՝ Միւրախէ նորարա-
 րանի կեանապարտութեան պատարտութիւն —
 եր: Իր մաճն մէկ տարի անա՞ւ 1887-
 ան մտադիր կը գրէ Նալթարիկն կէն —
 սպարկութիւն: Այս հարցին կողմանք —
 թեան ուշադրութիւն է: Մարտիմնեքր
 1887 Մարտ 25ին, Մարտիմն կը լուսարան
 հնարանի անալիզէ Սալապոյն Գեօրգի
 Նիսեանի (Գալապոլ) զրամ անալիզն ա —
 մայր: Այլ համարին մէջ Կ. Մարտիմ-
 ան կը գրէ. «... Որոյ՜հետեւ Նալթարի-
 կանի կրտարարութեան հնարարութիւն
 պատմաւոր զանապախ խոյնարաններն —
 կը պատման, մտածանալի կոյմէլ մը ան —
 նայն զայնաւ, ստար մեկ մտաւ ու հնա-
 րարութիւն կըր մեկընքն գրտեմքր: Ու —
 անդին հնարարի սկըրումը գրտեմքր կընա-

տրուրէր ներս նայիլ այլուս...:

Ինչ որ լքուր, կը մայր նորարոյնքի որ —
 ունեւտարար, քաւորու կայարար, լք —
 Նալթարիկնեքրն ու զարտեմքր, կարտիկ կը
 հայտն շակեմքրն: Ինչ վայնէ է նոր-
 արոյնքի գրտեմքրն — լքուրի կը
 միւրիկէ պատմութիմն (Զարտեմքր կը նե-
 ան միջնայն մէջ եւ սեկերկը կը իս —
 զկան ստաւաշանութիմն մը): Կը կա-
 տարի, հէկեմքր քայլ գիտակից հար-
 քն զալարարութիմն, անոր զարտե-
 մքն, Հայոցութեան, ճողին: Վայնի-
 քնութեան օղկնայնութիւն, կեանապա-
 լուր մարդկայնայնութիւն, վայնիքը մա-
 անդ կը հէկեմքրնեքրն թիւնարտութիւն
 ինչ յատուկ քարտարութեան Լուսիկի մէ-
 լէ: Զայտակն այս գիտութիմնեքրն ու
 հնարարութեան տեսած ուժին վերջուր-
 ան է կը թեկութիմնեքրն — պատմութեան
 հնտարարութիւն, մարդկայնութիմնեքրն,
 յաղարկութիւն: Բայց չէ՞ անորարար-
 անութեան անտալ այն անդիլը ինքնա-
 անտաւութիմն: Ինչու որ թեանայն հնարարութե-
 թիւն է քաղաքարիկ միւրեքնեքրն որք
 անոր կարտարութեան կը նետուին կը
 կրտաւորին նեղիկն, զոյ, նախապաշար-
 անութեան թեան, կը զարտէ միջնարդ-
 արտեմքրն: քայլ կատար կը մայր կը
 ինչ արտարութիւն: Նորարոյնքի, զարտե-
 մքր, պիտի բերէր քրտէ արդէն:

Պարտեւ, մտաւորական, հարտարար-
 ղիւր, իմպլայն, քանտար, հնարարի
 ղէմը — անտեմքր որմէ Կը պիտի ար-
 ար քան ինտար կը արտէլութիւն: Սիկե-
 ղի քարտարութիւն իմաստաստութիւն, ու
 մէկն կատարելով մտաւորականը, մէկ
 զրտարկ ու մաշտանով Հայ ղէմարիկ
 զարտարկ զրահանութիմն մէկ քանի-
 ձեւարարութիւն — ինչ ղոյմէ թէ հաւա-
 քար վերջուր: Կը քան նպատակին —
 Հայ մոլորուրդը մէկմարտիկ ղէմն
 կը հնարանէ ու կը կեանապաշար ուժեր
 իմ կարտարարութիւն կրտան պիտի ար-
 քէ: Ու կըն ստալիկն՝ Կը հաւաքար լք նոր-
 ար կը շեկն ցեղին խորքարտար, անա-
 րարարականութեան խորքըն: ...
 Լուսարդի մեծարարութիւն Նորարոյնքի՝
 պիտի լքուր զոյ հաւաքար, կը նեղիկ
 լքութեան մէջ, արտարութեան ու ղէմէ, հէ-
 կարի մը պիտ, ընդունիլ ու ղէմէն: ...

ՎԱԼԷ ՕՏԵՄԸ

« Այս թուրքիմն սո, հնարանայն կը
 ստորարտութիւն, ու հո՞ւան Էֆեմքրն
 հնա Զարտիկն ղէմէ: ...
 Ինչ, ղէմէ հո՞ւան ոտի կըրտիլ,
 ու ինչ գործ ունիմ Զարտիկն, թափէ
 եւ քան վերջարտաւոր: ...
 Ինչ շատ չղկնայն կը կան Սիկե-
 րի հնարար, պատմութիմն քան ինչ
 հայտնի կընամք մը, կը մտածանալ կը
 ղէմին կանտիկն: Կընտ միջեւ, Զա-
 րի կըրտի ու վերարտար, չեմ գոր-
 ծիք որ մեկ կըրտա տան ղոյ ղէմ հնա:

ԵՐՈՒԱՆԻ ՕՏԵՄԸ

(8 — Տար.)

ՍԱԼԻՀԱ ՀԱՆՔՄ

ԿԱՄ

ԲԱՆԱԿԸ

ԲՈՒՆԱԿՈՐԻՆ ԴԷՄ

ՎԷՊ ՕՍՄ. ՅԵՐԱՓՈԽԱՆԱՆ ԿԵՆՏՐԷ:

Հօճան անքան մտադար կը ալ որը
 որ հնարարութի թէ քանի մէջ, պատիւ
 որ ասկ կըկտաւ կըր մարտական մը, որ
 կըրտնէ ղէմ մը անդին կը գտնուի եւ
 որուն քան կըրք ուշադրութիմն չեն
 զարգացաւ, յանդարձ ոտքի կայմ էր եւ
 սկսած կը զինքը հնարարիկը: ...
 Զմուտեք քուր: Կը իրտին աշերկը
 հրադուր քայտան կէն նայն յարտիկնեքր
 եւ փերիկն քանի զուր կայմ միջնայն,
 չեն թողան կըր պատմաստան վերար-
 ան ու զիտ փաթեմքր եւ արաւ քար-
 մումով կը ֆիւ կը անդուցաւ կը ղուրիկ: ...
 Հայրիկ փորդը կամ՝ այլ կիկմ մա-
 րտիկն հնա պատուր կրտու անձերու
 պատմութիմն ղէն քարմ էր եւ կըրք փաթիկ
 փաթէ կէն հետեւիլ հոճանի: ...
 Հօճան Պաշէ Պարտեւ հաւանիլ զկէր

կանուր՝ ուղղուցաւ, քայլ կըր կատար-
 ղի պատմաստանի տալեկն կ'անցնէր,
 ստակիմ որ յանդարձ կեցուց զինքը: ...
 Հօճան Էֆեմքր, ղէմ մը ներս հրա-
 մայրէ, քան զալարարութի մեկով: ...
 Ինչէ կ'ար, հարցուց զիմարտը
 տաւաղ շիկիմն ու ղրէթէ անտարտը
 կըրտով: ...
 Բոմիւրէ Էֆեմքրն կ'ուզէ մեկ տե-
 նի: ...
 Եւ ստակիմանութեան հնա զորմ ղու-
 նիմ: ...
 Կ'ուղարմէ որ ներս հրամայէ վայ-
 րեան մը, պատմաստանի ստակիմ, այս
 անգամ մայրն ղէմ կը խոստացնի: ...
 Հօճան տաւար որ ընդդիմութիմն անո-
 դուս կը եւ համարակալ: ...
 Պատմաստանը զինքը պտիկ իտայ մը
 տաւարարութիմն ու պատմութիմնեքր որ ղէմ
 էր տաւաղ, միջեւ, որ քանիքը զինքը
 կը քով կանչէ: ...
 Կը ստաւարտը կըրտալ շակեցն էր սո-
 ր կը յարտիկն կտըր հօճան քանիքի
 քով կը տարտէր: ...
 Այս վերջին տար պատմաստիկն կըր —
 պարտութիմն ու արտաւարտա մարտիկն
 սկիմանիլով, զարտարով ոտքի կուր: ...
 Զարտիկն որ քանիլ էր մրայ ղան: ...
 Ինչ տեսնել ուշեր էր, քան հօճան
 հնար կըր խալիլ սկիմով, արտեւք ինչ
 քանի համար է: ...
 Հօճան Էֆեմքր, նախ հանցեք մը

ՀԱՐՏ ՏԱՐԻ — ԹԻԽ 11391

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

44e ANNÉE — No 11.391

ՄԱՐԿԱՆ ԽՕՍԻԸ

ՄԱՂԱՔԻԱ ԱՐԲԵՊԱ.

ՕՐՄԱՆԵ

Իր կենսերի առաջին շրջանը տևած էր 38 տարի, ծնունդէն (1841) մինչև հոռ-մաղաւանդութիւնէ հրաժարելով Հայաս-տանեայց առաքելական եկեղեցւոյ ծոցը վերադառնալը (1879 Հօգո. 28):

Երեբորգ չընկած, առկնի փոխընկալվել
 ու բերանաբեր, պիտի ունենի բառատուն
 թերթի (1879 Նոյեմբերէն 1919 Նոյեմ-
 բեր)։

Վերադարձէն անմիջապէս ետք բարդույն
 էր կարգուէր Վարկիթիոյ Ս. Լուսաւորէն Է-
 ինկնէր։ Ու ինչ ամիս կամ, 1880 (կայ -
 1872 - 13)ին Կարօնի առաջնորդ էր ընտր-
 ւոյն ։ « Պատուոյ խնդիր բրի լոնկ շտապ
 Թէ Կոստոյի արմանց վարչութիւնը դատաւ
 եր Երթնէր կը փախչէ, կը զորէ քոմիս Է
 Խոմիս Էթէ (կը 15) ։

1881 թվականի հունիսի 18-ից 29-ին՝
1881 Նոյեմբերի 7-19-ին, Գառնաբերանի
կոթողներից հիմնականում Մարտիրոսի
կոթողից ստեղծվել են մարմինը և Գառնի
1882 Օգոստոսի 13 - 25-ին Մարտիրոսի կոթող-
նիստը, իբրև բնիկ, Արշ. Գառնի
-ապարանի կողմից և նոր թերակոթողի կողմից
և իր սկզբի յուզվածությունից առաջին
կոթողը։ Եվ իսկ 26-8 Պետկովի կողմից
նոր կառույց կառույց հիմնականը։ Բայ՝
-նիստը Հայերի կր թափափանցել են իր-
-անակ այ կառույցների կր զանազան իբրև
-կառույցի կառույցին։ Խառնվածություն
ընթացումը Նախկին, 1883 Մարտ 24-ին
կառույցի կր ինքնակառույց Գառնի, սար կր
-անակ առաջին այ կառույցին 35 արև-
-ափայլուն Հայերի, 1884 Յունիս 22-4
Յունիսը։

Միտիկեն ասրի բացազայութիւնէ հտը
1881 Հոկտեմբեր 9 – 21ին երկին Կարեն
Թեմայի վէ շարունակեալ տառապնդութիւն
– Թեան պատճառը, իմէկեւ 1887 Յուլիս երբ
Մեկտր Կաթողիկոս Էմիլեան կը շտապե-
լէ իջնէ՛ր Երրեւն առտնաճարանութիւնան
ստացիէ Գեղարկան հեմարանը։ (1886)
Յունիս ութին եպիսկոպոս ձեռնադրուած
Է Մեկտր Կաթողիկոսէ, Գարեգին Սըր-
ուռնանանքի եւ այլոց հետ)։

Մէկ տարի միայն կը պաշտօնավարէ
Հետաքանդին մէջ : 1888 Յուլիսին կը ըս-
տիպուն Հեռանալ էմբրամենէն՝ տեղի տա-
լով կառավարական ճնշումի եւ կը վերա-
դառնայ Գոլլի :

Արմատիւններ

Հիշեմ, Քերթիսկից, 1888 թվաթ. 29-11
Հոկտեմբերին, Պոլսոյ պատրիարքի կ'ընտ-
րելու և իւր ժրպարկ շնչեղեղալաւ վար-
ժարանս՝ իմ բաւալ Արժաւի մէջ ։

Երազելից կ'ըրպարածուի յաճարաւ տա-
րին. եւ Արժաւի գործերուն իւր բաշտից
1889 հոկտեմբեր 18ին։ Օրժանեանս կ'ըն-
կալարէր վաճառար ևւ անտալ ։ Եղիւ
Ս. Վրդ. Գուրեանի ալ՝ անտալից ։ Դպ-
րեմանից Գ. տարւոյն սկիզբը Գուրեան
իւր նշանեանի ինչ-եւս տեղի ունեցաւ ։

[illegible]

Հըմանաւարտներ : Յաջորդ տարին Սեպտեմբեր 13-25ին կը ձեռնադրէ չորս հազիւս, — Երկրորդ հունձըր : Յետադային երեք ձեռնադրութիւն ալ կը կատարէ, որով իր ձեռնադրած վարդապետներու թիւը կը հասնի 14ի :

[illegible]

Բաժիրկանի հրաժարումով խափուր զը
մասը Պողոս պատմաբանը կան ամսուր ։
Տեղագան հը կարգուր ։ Բարբերիմ հոս
Արք. Չամբէհան ։ Օրմանեան Արմաշն
Պոլիս կը վերադառնայ 1896 Հոկտեմբեր
14ին եւ պարտաւոր կ'ընտրուի Նոյեմբեր
վիցին, Ալլը. Ընդհ. Ժողովուրի մէջ, ներկայ
62 երեսփոխաններու 48ին քուէով ։

Այդ գլխից օրհուրն, երբ առաջին ԲԵ-
 շապուհարն, Պոլիսն ու Կիլիկիան ար-
 հան մեկ եր իսկարիցին, զիբնին էր հան-
 րապարտ արավ ըստ զիլ Կատարիական
 արևուել իյալս : Օրմանանն կը գրէ թէ
 « Կատարիական թիկնը այն զիվանդ հո-
 ռապարտի մէջ պատմէ իր, Կատարի կը-
 րարիկն էր համարալի պատմելն ու, ուստի
 կարելի պատմանալ կրօնաւոր ընդունել
 է կատարիական թիկնը ու աստուիկն աս-
 րիլ պանկն էր Կարն Թաւրիական Կատար
 համարալի տարբ ընդարձականն մաշուլ
 չնախան, և կամ ասանկունն իշալու զի-
 նանիկ չնկարիկի » (է է 18) :

Թ. Մ. Մ. Մ. Մ.

հայրաքաղաքի քաղաքապետարանում առաջին
կայք դարձած է Օրմանահանի զինքը հան-
դակց օսմանհան կառավարութեան՝ Ապ-
տիւլ Համիտի բռնակալական վարչաձև-
ւի ամենախաթար օրերուն։ Մեղադրան-
քի արժանի կէտերու կողքին, իր զործու-
նելութիւնը ունեցած է նաեւ որոշ դրական
կողմեր։

Հաղի. պարսիաբանական աթոռին վրայ
բացված, 1896 Նոյեմբեր 28ին Կարմիր
Սուլթանական ներսում կր խնդրի առևին քան
1200 հայ «քաղաքական» բանտարկեալնե-
րու եւ պատիժի թիթիւացում երկուսնե-
մահապարտութիւն համար : Ու զոսացում
կը ստանալ :

Կր զիթ թէ հայ քաղաքական կուսակցու-

Քիւնները արտասահմանէն մշտմբ կը
բանեցնէին իր վրայ՝ պահանջելով՝ կա-
րիենց դպրադպրոցներուն համակարգի ու
մեթոդաբանութեան քաջարկելն եւ կամ պատ-
րիարքութեան հրաժարելն : Յեղափոխ-
կանները զինքը բռնադատելու համար ե-
րեսունէր չափ սպառնական նամակներ գը-
նաւին :

[illegible][illegible]

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

Քույր ար Մխիթել վասա՛հ է որ կացու-
թիւնը այնքան ալ զե՛հ է։ Համոզում
է որ 1969ին բոլոր ճիւղերը ի մի հասարե-
կ, կարեկի կը դառնայ լաւատես-
թիւնը զիմարդի սպալան :

Այս դրված արտադրությունը նախ —
բարեբաղ հետազոտվեց, երբեք արհի-
թիկված: Ազգայնագիտական Ազգ. հիմնա-
նիւնը, որ օրումս հնազանդ հայրենի
մեծք էր ձեռն, Բուսի որ Լուսինի շե-
մեց — քիչ էր խորհրդի Լուսինի հիմ-
նիս Բուսի խիստ, երես ամիս էր որ դր-
բաններ, լիակներ, խորաններ, որ
էին. Այս մէկ հանձնարար կար, որ ճնո-
ւթնները խորհրդի լույս անցնէր անտա-
նում: Գրեթէ նուե. թէ ինչ է պատահ-
եալ Մալիսի եւ Եօթնիս: Այն ամեն
որոնք հարցը այն էր ինչ դիմել ըլլա-
ւանա: Բնութիւնները մեզի դիմել
անտա՞ն էր եւ անտա՞նները դիմել կարեւո-
րէկ տարբեր որ շարժանք: Արեւ խառն-
կեցած խառնութիւնները արեւոյ էր դիմել
լիակներին: Ի՞նչ կուէր: Բնութիւնները
մեզի ունեցան ինչ որ արեւի, ինչ որ դէ-
մ եւ լիակատար կատարութեայ նախ եւ
խառնարարման ու մէջ, ապա լիակներ
եւ հիմն էր լիակներ խորանները
(Բարեւթի) շեջ: Անուշ ամեն էր, կա-
տարեւել էր եւ մեծ որ Բարեւթիներն ու-
նեցէ: Տակար, մտածանք այս օրեր
խառնութիւններ կան որ կը գոյհարկե-
րէկ կարեւոր է, եւ Լուսիններ անտա-
նում:

Քրիստոսը մեծ խաչով, որով մեծ խաչի մասունքներն
 Թերեւէ է աշխարհի եւ շնորհալիքի պատ-
 րաստան: Ինչէն Եւ 1969թ. Համար Հեռա-
 ղարկները: Դրանք ընդ երկու բան ունեն
 է, առաջինը որ գործարարները Համարա-
 դարի բարեփոխումը, արդ. ուղղութիւնով
 իր խորհրդարանի ղեկավարած որեւոր իր
 տարածարէք: Այս երկուսն էլ, Հայաստան
 եւ այդտաւանի ուղիով՝ հայտնիութեան
 վարչակարգով իր որ հիմնաւած ընդառն մասն-
 աշխարհի Հայաստան վրայ: Մասնաւորութեան
 աշխարհի Հայաստան աշխարհաբան ընդ-
 առնակները, ուսումնական ուսում-
 նայ եւ այդպէս առաջին պէտք է աշխարհի իր
 մասնաւորութեան պէտք է հայտնաբեր իր
 ղեկավար Հայաստանի եւ եւ որեւոր վեր-
 պիւր եւ տարի իրաւունք:

իննայն Եւդոկիայ (Թորատ) կոտորած
— որուն զոհ է կ'ընթան չորհրդաբար Զաւարիւր Զաւարի
յիւր — և Եւդոկիայի ձերբակալութիւնը
յնէր կ'ը կատարուին : Պատմաբանը կ'ը յա-
նուրէ Չարգարաբանիէն 72 հոգի պատմա-
նայ (Ազգապատմութիւն, Գ. Հատոր, է
ՄԺԸ - ՄԺԸ) :

մասնավորապես Ապոլինի Համբարձումի գծով : Այնուհետև Կարմիր Սուլթանը Ջաղդով չգտառականեց : Իր կարծիքով պայառակ նշելով Մէլամէն կարողակերութեւն էր այս երկուստեան հանդէպ Պէճմարջի Բորխի մէջ սակցութեամբ : Սուլթանը տեղեկակ

Նախնիների մե ապր պատանա՞յալ ալ մըր
կրկի՞նչ կրկի՞նչ ետք մահառաքարա՞յի ետք
բանուե՞ր Շէշիբոյ Դոլաբին Տեռ, սպասե՞լ
յոթ ու ուսու՞ր պոյսի՞ն կրկի՞նչ հեռու...
Օրմանա՞ն պատանի՞ կոյոյ մայր մը մէ
յու Օտմանա՞ն Սահմանա՞յի բնակեան հըր
կրկի՞նչ (1908 Յուլիոյ 11-24), հըր
բնադառուեցաւ հըրմարե՞լ չափ անոնա՞յր
պատանա՞յի մէջ, Յուլիոյ 16-29ին Գա
րիբա՞յ խորհրդա՞յի բնակեան մէջ :
Արկա՞յ փառա՞յի ետք կընա՞րի ետք
կրկի՞նչ, չըլնե՞ն ուսու՞րի մայր :
ՀԱՌԱՏ-ՍԱՊՈՒՂԻ

Աղա Նախարարը՝ իր շնորհ իմ քաղա-
քայինամիությունը տեղ շուրհ լիսխնեմ տե՛լ
սա իր իր իշխանիք որ Համաքաղաքային մէ-
որնէ տեսնալի որնէ դրազուր Հանդուր -
ժեղի գլխի իրալլալ ալիւս :

Աշխատանքի մարդին տե՛լ, Նախարար-
պետը կ'ընէ որ անդործութիւնը իր գլա-
նի: Համաձայն չէ վիճակագրութիւնն-
բուն, որոնք տալլալ պատկեր որ իր ներ-
կայանն :

Վերադառնալով, համար ՍՄԻՐՆԷՆԻ կերպարների լավագույն ձևավորումը՝ «Շանտաճի» հիմունքներին ներկայումս Գրառանության մեջուհի մայրամուհի, որ Գրառանության տնօրենը եղել էր Վառլամ Կոմիտասի անվանված ապագային եւ նորին լիակույն առեկտը։ Ո՞ր կրթող դարձանք՝ երբ այսպիսի տարրի մեջ առնչվեցին։ Այսպիսի որ գծադրող եղան, 1968թ. որ ստեղծում Գրառանության գիտել չանցրել էր լրբերի լրբարձանում տարրի մեջ։ Բայց չանցրել էր չանք, չանք պարզ կերպով, ինչպես իմ մասամբ եւ, որ իմ խոսքի մեջ չի պարզ չանցրել այս դրեք դատարանի լրբող, մեջ խոսքերի լրբարձանում չանցրել, ճարտարանանվածներ չեք գործարած, չանք պարզ կերպով էր չանք որ, բնի որ իմ կրեք լրբերի իմին՝ Գրառանության կայաններ եւ անոր ապագային մեջ, ոչ մեկ պատճառով կանանի լրբարձանում եւ։ Ինչպե՞տեղ եղան։ Չանդրդած եւ որ մեր կայաններին, ումին տեսակներով, տարրի եւ, եւ որ մեր շտաբի մեջ Չանդրդած շտաբին։ Բան մեջ ոչ անկեղծ, ոչ պարզ Չանցրել եւ կամեցիր կայաններին մասին, կայան լրբարձաններ եւ, լրբարձան կամեցիր իմ իմեր լրբող, եւ որ ոչ մեջ եւ, ոչ մեկ մեր խոսքերով, Չանցրել Չանք այն որ, լրբարձանի դրդի եւ Չանցրել եւ որ եւ Գրառանության կայաններին լրբարձան լրբարձանով 1969թ. մեջ։

ՀԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՐԱՐԷԱՅԻՆ մայրաքաղաքներու մէջ հաջորդիկ տարիք ի՞նչ նպատակ ու հետապնդող չէի ունէր։ Բնականօրէն թափաքող սնկեկ ու հեռավոր մէջ գտաւորապէս մեծացող դեռեկտի Գափիշի մէջ Տոքթ. Զաւար, նարարանքի, յայտարարեմ թէ իմ ԲՈՒԷ Արեւելեան տաղանքի քաղաքացին ոչ մէկ լուծում կրնայ փոխադրել։ 1967 Նոյեմբ. րի 22-ի Արեւելեան Սեանս խորհարարի քաճակեմ Արար Է. Հանրապետութեան ինքնուրոյն աղքատանալի, Բարսէլի քաղաքէրէջ, արտիստեա աշխես Վերմիտեալի դէպքէր մուտարադառն նպատակն եմ։

Ի ԱՅՈՒՆՈՒ ՍԷՂ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ 25
մատուցող ու շահույթ ստացող չլույս
հանող գրասենյակներում ենթակա մամուլ
պարզախոսաբան դրոպապոլիսներին ։ Ամբ
պարզապոլիսներ Է՛մ, ձերբախոսներին հր
շարունակելու միան փառալիս է՛մ, խու
ճառ ստեղծող Է՛մ յանձնող երբ երևում
հարա չափ եր արդարին ։ Ենտեսուն
լույսալույսի մը ։ Իմերը կարծողացած Է
երկը համբուրելու Է լույսալույսի պա
տասխանատուներին ալ իրենց լույսին ու
սերխոսող կանգնած Է, ու արտասույթ
ուսուցողական փորձած են լույսալույսի
ցույց ։ Այդ լույսալույսի մէջ, մարդ
համբուրել Է, Է իմերը վեց չափ ժամած
Է 70 չափ ։ Գրառուցող ։

ՎԷՆԵՑԻՆՔԻՆԻՅԱՆ զուտութիւնը թիւան պիտի
սորն սոք Փարիզին հաճախէր, թայց զայն չէ իր
խելք կ'ազատեցնէր: Միւսը ստանալ էր փոքր
սորտին:

ՇՈՍՈՆԱՅԻՎՅՈՒՄ յայտարարած է Վեներայի
բաժանութիւնը՝ զկեր մէն է կ'երկու պարսկ
կայսրութեանը՝ ընկերագործութիւն եւ զպարսկ
մատերու թիւան, բաժանումը մէկն, որ կ'աշտ
էր՝ պատմութիւնան ընթացքին զիստ: Եւ ինչ
բաժնէսին չ'աւարտ ինքն: Միւսն ինքն կ'աշտ
ստրուաւանքէսնընքն չէն կ'ընտր գտնար եւ
լալ, անտարբեր զպատմութիւնան ինքն
պայտարին որ էր ցնցէ աշխարհընքն:

(10. Time)

ՇՆՈՒՆԻ

Պ. Բլյան և Տիկմեր (ծննդ Շաֆել Յով-
հաննիսյան) ուրախությամբ կը ծանու-
ցանք ձեր համար իրենց անդրանիկ գալիկին՝
ՍԱՀԱԿ, ժԱՆ - ՓԻԼԻՍԻ
ծնունդը, 9 Դեկտ. 1968, Փարիզ:

ՆՈՒՐ

Տոբի. Գր. Տուրի - Փարիզյանի բարի
գիտություն, մասնաժամ երրորդ տարեկի -
ցին առիթ. (մեծած Սեփարի ժժժ) Աննա
Շահաճյան Երևանի ք. Կ. Զուրբ
Շատաշխարհ:

ՑԱԿԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Ֆ. Կ. Սաչի Լիանի մասնաժամը ցա -
տկություն կը լայնեց ընկերութի Տիգ -
րանիկի Լորանսի ու գալիկներուն ի -
րենց սիրելիքով ամուսնին ու Տոբ Տիգրան
Լորանսի կը լայնեց մասնաժամ առիթ:

×

Փարիզի Զ. Ֆ. Դ. Էֆրեմովիչ
խումբը կը լայնեց ցալիկներին հարց
ըստ լայնեց ընկ. Ե. Ճանիկյանի և կը
գալիկին, իրենց կնոջ և Տոբ անանիկյան
մասնաժամ տնտես առիթ:

Կ Ո Չ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՐԴԻՆ

(Շար. Ա. Էշեն)

տեղ միայն կը փայլայեց, — Միացեալ ու Անկախ Հայաստանը՝ Մեր-Ուիլսոնյան
սահմաններով:

Հայկականի է, որ Հայութեան կարեւոր մէկ զանգումը, գրեթե ճաղաւ -
կան մասնաժամը անկախ արտադրատարածէ, վարեցալ ըսել այն, ինչ որ մենք
կ'ըսենք: Չենք մեղադրել ոչ ոք: Լիակի հանգումը ենք ասկայն, որ չի կրնար
գտնուի մէկ հասկի խմակին Հայ, որան ազգային — քաղաքական երազը էպէս
տարբեր ըլլալ Մայի 28ի յորտեսիւնին ինքնակամ քիչազամբներէն:

Այդ յորտեսիւնը համահայկական է, ազգային հայրասանքի և իրաւունքներու
գիտակցութեան ու ժողովարարութեան ինքնու, Հայոց Պատմութեան տանողը կարգող
պատուարներն են անկախութեան շնորհ տնկալանովը պարտուած:

Այսօր, ուրախութեամբ էր կ'ըսէինք մենք յիշատակի կորոզներու քարճաւ -
ցումը Հայաստանի մէջ, Սարգստապատի դաշտին իսկ վրայ: Կ'ըսէինք մենք այն
հաստատ համազգային, որ Մայի 28ի յորտեսիւնը իր արդարական արտադրատար -
ած իրենց վաղը պիտի գտնէ մեզ: այնքան որ 1918ի պայծառ տառապանք, Հայոց
պատուարները վերածնունդ են Հայաստանի անկախութեանը դարձնուցան:

Հայաստանի Անկախութեան Յիմանմանի այս տնկալան օրերուն Հայ Յեղափո -
խական Դաշնակցութիւնը հանգիստաբաղէ կը վերածնորդէ իր ուխտը՝ մնալու
միշտ հայ ազատագրական պայքարի և Հայ Դատի հետապնդման գծին վրայ:
Այդ Դատի լուծման համարն իրաւ, մեր վերջնական նպատակը կը մնայ միշտ՝
գերագոյն տնկալանն ու քաղաքական հաստատ և անփոփոխելի ծրագիրը ազա -
տանքէն Հայութեան՝ Միացեալ, Ազատ և Անկախ Հայաստանի ստեղծումը:

Մեր բռնագրաւած հողերու և հարստութիւններու ազատագրումին, ռոման -
կայանք իրաւունքներու վերահաստատման, և ընդհանրապէս՝ հայ ժողովրդի
արդար և անկախութեան Դատի հետապնդման ի նպատակ՝ մենք պարտաւոր ենք գոր -
ծակցելու: Նոյն հետեմքն են, ի հաւանականութեան հետ:

Ու կը հաստատենք, որ 2007 դարու այս երկրորդ կիսուն, երբ համայն աշ -
խարհը համակուած է վերջնական ժողովարարներու քաղաքական ինքնորոշման
և անկախութեան սկզբունքներով, երբ արդարութիւն է կոչուած և կ'ըսուի ամէն օր՝
իրենց անկախութեան ձգտող մեծ ու փոքր ազգութիւն, Հայութիւնն ու անոր ար -
դար Դատը չեն կրնար երկար ժամանակ անտեսուած մնալ:

Հայ ժողովրդը, զիտենք՝ ի՞նչ ո՞ր առ զոման, Հայաստանի մէջ թէ ար -
տասանմանի տարածքին վրայ, տարբեր չեն կրնար ըլլալ ազգային երազները իր
քաղաքական ծրագրերովը գլխի վերջնական հանգումներ: Հայրենի եղի ազգա -
պային արժեքներովը, ինքն՝ մտային անցնալի քառանկը իրազմունքներովը, գի -
տականի օգնելունովը, ամբողջովը արարած փորձերը Բեգի համար՝ Մայի 28ի
յորտեսիւնը ի անգարար կերպով գլխի փոխանցէ սերունդէ սերունդ: Միակամ ու
միատեսիլ, եւ իսկ գտնուած երկրից պայմաններուն ներս՝ Կափուկ, աստարթ՝
հայ ազգային իտիպներու իրականացումը, Միացեալ, Ազատ ու Անկախ Հայաստա -
նը դարձնումին:

Ի վստահ եղիք, որ մեր ազգային իրաւունքներու վերահաստատման և քա -
ղաքական ծրագրի իրականացման համարն իրաւ, իր կարգադրական բոլոր ու -
ժերները, իր անցնալի լայն փորձառութեանն ու ներկայի հնարարութիւններու
արդարական մեթոդներովը՝ արքուն քաղաքական իման միշտ կանգնած է Հայ Յե -
ղափոխական Դաշնակցութիւնը: Հարատեւը փորձած է քաղաքական վստահ -
ութեանը, յամալ արտադրատար քայց երբեք իսկ համակարգումով ու քաղաք -
ականով, ամ պիտի չհամարուի ընկերակն և պիտի չունենայ դարձու՝ միջին ար -
դարութեան վերջնական և արդարական վերահաստատումը, մինչև իրի իրա -
կանացումը Հայաստանի Հանրապետութիւնն առանց մնացած՝ հայ ազգի քաղաքա -
կան իրաւունքներուն: Պիտի ըսել ամէն դար, պիտի օգտուի ամէն հնարարութե -
ան ինքն՝ յսկի դարձնալու համար Հայութեան արդար պահանջները: Պիտի պահան -
քէ: Պիտի աշխատի: Պիտի պայքարի:

Ի երէ հայ իրաւունքներու պաշտպանութեան, Հայաստանի արդարացումն
ու պատուարներն համար անմիջապէս իրենց ներկայումս, Հայ Յեղափո -
խական Դաշնակցութիւնը, միշտ միեմունք անկախ և անկախութեան խմբումով
իրենց պիտի գտնուի լայնաշխարհ իր գալիկներուն, որպէսզի տարի Տուրի -
սական Հայաստանը՝ իր բոլոր տարածքին ու բոլոր գալիկներուն արդարական
ազատութեան, որպէսզի կեցցէ, ընդմիջա կեցցէ: Իսկ, մեր, բոլորիս երազը գի -
շապտել և քաղաքական իրաւունք անմիջապէս իր՝ ՄԻՆԵՍԿԱ, ԱՅՍԵ ԵՆ ԱՆԿԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ:

Հ. Ե. Դ. ԲԻՐՈ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՀՈԶԱԿՄԱՆ

ՅԻՄՆԱՄԵԱԿԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՇԱՐԼԱԻ ԻՐԻԿՈՒՆ, ԳԵԿՏԵՐԵՐԻ 21, ժԱՄԸ ՃԻՇԵՐ 20,30ԻՆ
SALLE PLEYEL — 252, Rue du Fbg. St-Honoré — Métro Termes
ԿԸ ՆԱԿԱԿՍԵ ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ

ԽՈՒՐ ԿԱՐԵՆԵ

EDOUARD DEPREUX (ancien Ministre)

ՅՈՎԻԿ ԵՂԻԱՋԱՐԵԱՆ

ԺԻՐԱՅՐ ԴԱՏԱԻՈՐԵԱՆ

ԳԵԿԱՐՈՒՆԵՍԱԿԱՆ ԲԱՌԻՆ

մասնակցութեամբ ՕՐ. ԼՈՒԶԱ ՆԱԿԱՆԻ (Երզ), Փարիզի և Փարիզի երաժշտանգներն — ՆԱԿԻՐԻ պարտաւարը,
գիշակարարութեամբ Պր. Պաւլուսեանի

PROJECTION COMMENTÉE

PRIX DES PLACES 5 F.

Այգարիկէն օրօքալը կը մնին ժամը 19ին Փաւ տէ փերի Փոն Էն, 19-15ին Փաւ քառանգէ, 19-30 Փաւ աղ լա ՄԵՐԻՆ
ԻՍԻՆԵ օրօքալը կը մնին, Իսիկ գերեզմանատնին ստեղծէ ժամը 20ին, Օրիկալ Փերի 20-05ին և 190 Բի. օրօքալը
բոլոր կայարանները, մինչև Մեի առիթ:
ՇՆԱԻԼԻՆ Փաւն աղ Շաֆելի ժամը 20ին, կը շահուի օրօքալը բոլոր կայարանները:
Մայիսի տնկալանարարութեան համար ծախսուած տնկանք ի գորտ են:

ՀԱՅ ԿԱՐՈՂԻԿԷ Ս. ԻԱՏ ԵՂԵՂԵՑԻ

10 bis, rue Tholin - PARIS 5^e
Երեւանի (24 Դեկտ.) ճարտարաց :
Ճարտարութեան ժամը 17ին, Հանգիստը
պատարաւ 18ին :
Չորեքշաբթի Նմանը, Հայրապետական
ճարտար պատարաւ ժամը 10-30ին: Կը
պատարաւ և կը գործէ
ԿԱՐԱԳԵՆ ԵՄ. ԱՄԱՆԻՆԻ
Կիրակի, 12 Յունիս, Հանգիստը -
թիւն, Յայտնութեան և Միտուն -
Քանի, Հայրապետական ճարտար պա -
տարաւ ժամը 10-30ին:

ՓԱՐԻԶԻ Ս. ՅՈՎԷՆ ՄԿՐՏԻՉ

Փարիզի Ս. Յով. Միտուն Կեղեցիկ
մէջ, այս Կիրակի, ժամը 10ին պիտի մա -
տնալի քաղաքական Ս. պատարաւ, Ս.
Սահմանի անկախութեան
Յետ պատարաւ խորհրդարանին մէջ,
Հարապետական կողմէ կարգադրու -
ած է ընդունուիլ ՄԵՐԻՆ, Ի պատիւ զո -
քալը քաղաք: Սրբաւոր Հօր Կարգադրու -
թեան տակ:

LA FOURCHETTE

ՕՐԷԼ - ՀԱՏԱՐԱՆ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

ՓՐԱՍ - լ Ո Ւ

PRALOU 04

(Basses-Alpes)

Առատ միտն ի սքի երաշայի կա -
յան մը՝ նոր ու երաշայի:
Լուսադոյն պայմաններ, արեւելեան
համալը քաղաք, մտաշինի գին:
Թարմամբ, նորարարութեան, կայ -
տասանման քաղաքական տեղ՝
չինք օրի մէջ, ծիծաղաւ արեւի
տակ: Օգտուեցէ:

Հեռագրային՝ ՓՐԱ-ԼՈՒ 81

POUR TOUS VOYAGES

Par VOIE FERROVIAIRE VOIE MARITIME VOIE AERIEENNE

S'adresser à:

Mr. Jacques Chelélékian
AGENCE FRANCO-SUISSE

87 La Canebière

MARSEILLE (1er)

Téléphone: 62-03-44 64-09-49

GALERIE ROR VOLMAR
58, Rue de Bourgogne
Métro Varenne

ԱՐԱՄ ԱԼԷՍԵԱՆ

Առաջին անգամ ըլլալով Փարիզի մէջ
կը ցուցադրէ իր գործերը
ՄԻՆԵՆԻ ՅՈՒՆԻՈՒՐ 6

Բաց է ամէն օր ժամը 11ին 12-30
և 1545 19 (բացի Կիրակի և եր -
շաբթի առտուն):

Ի ՊԱՏԻ ՀԱՅՐԵՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԸՆԴՈՒՆՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

Այս Կիրակի իրենց ժամը 20-30ին
HOTEL LUTETIA
43, Blvd. Raspail — Paris

Պար Կառնի մասնալի կամակն Կա -
խարա՝ 2, ՈՒՐՄԱՆԵԱՆ և խմբի
մաս կարգող քաղաքականներ և քաղա -
տակներ:

Մուտքը ազատ է:

Ճ Ա Շ

Կարգադրուած Հայ Գրողներ Ս. -
միտն կողմէ այս երկրորդի իրենց
ճարտար Լա Նասիմ (ժեկրո Նասիմ)
ժամը 20ին, 278, Պալլ. Վալրէ:
Ճարտար՝ 25 Փրանս, Նախագիտ պար -
ճակն տեղերը գիշերով Պ. 2. Տարման -
նի՝ 878-64-57 կամ 824-63-46:

POUR
LOUER
VENDE
ACHETER

Consultez en toute confiance

Jacques TORANIAN

DIRECTEUR DU CABINET

RIVE GAUCHE IMMOBILIER

sur rendez-vous

à l'AGENCE ou à DOMICILE

Téléphone: 0394 — JUS 0156

42, BOULEVARD ARAGO — PARIS

Métro: Gobelins

ESTIMATION GRATUITE

10ème année

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévise, PARIS (9e)

ՀԱՅՐՈ ՅԻ ՄԱՅՐՈ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ԱՆԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

ՅԻՄՆԱՄԵԱԿԸ

(Բ. և վերջին մաս)

ՅԻՄՆԱՄԵԱԿԸ

(Բ. և վերջին մաս)

Կարճորթույն աղջիկ է եղել մայրս, —
տառա է տառ: Բայց նա նաև կարճաթ-
իտ է մայր է, աղջ էլ ես եմ տառ: Մի-
շաբաթույն է Տօրս հետ, երբ վերջինս,
1921 թվականին, 11րդ ամսին մի փո-
քիկ գործիքով կտրումս մտել է ձա-
ւաթը: Նա միշտ զարգացական դեկտա-
ր է եղել: Բաժնետիրք լինանքով ձա-
ւաթը մանուկ փաշտի ետեկին, երբ տուն-
ն ու ջրանի է դարձել նաև դասուի ամ-
բողջ զարգացական Հայրաբիւրն:

Տառս պատմում է:
Փութերը քրտնջ պղտորները (սրա-
մայր դիտարկները) տեսնել թէ չէ, մեկ-
յա՛ն — Բիլյանս կանչելով թղթին փախն-
ա: Փութիւն ին Բութերը, ուրեմն հարա-
ւոր է կենալ ստեղծել ու ստեղծել:

Անա այսպիսի, պրոպագանդա ձառ-
գրեցի է կարճորթուհ ժառն ես սիրահա-
տեկ: Այս մասին ես չունեմ ոչ համապա-
տասխան տեղեկութիւն, ոչ էլ փաստա-
ւորութիւն: Իսկ իմ հարցազնաութիւնից՝
տեղեկ կարճորթուհ է գտնումս մայրս եւ
լուսն: Իմ կարգիքով, այդ հանդիպումը
պէտք է տեղի ունենար միայնովս: Հա-
րաւ պէտք է նաև արտասանել, որչին-
ով համադասարանցիկներ, մայրս էլ
պէտք է յայտնաբերել տեղի կարճորթ լի-
նը: Յետոյ մայրս պէտք է ինքի մարմն-
նից եւ ստեղծական նշանքը մորս:

Ի՞նչ կարճորթուհ աղջիկ եւս, — իր
ստեղծութեան համաձայն, թէ՛ թե՛ն, ընթա-
նախ անկրկնով պէտք է մայրս նա, ո՛ր
աղջիկն էր...

Մայրս տեղի կարճորթով պէտք է ասը
իր Տօրս ստեղծը:

Ձեր տունը ո՛րտեղ է, պէտք է ասա-
նախը Տօրս:

Աղջիկ, հիւրի՛ք է, — աղջկայ թուր
պէտք է կտրելու տառս: Ի՞նչ եւս տառ
տարածարդու հետ շանս ծննունդ, — տուն
ջնաղձամբի՛ր...

Իսկ ինչպո՞ւր պէտք է մեկուսել տեղում: —
Մօ՛ւս է մեր տունը, — պէտք է
մայրս Տօրս:

Տուն ջնաղձամբի, — պէտք է հրա-
մայր տառս:

Փութը մորը զիլնի, — շարժով մորը,
պէտք է շարժել մայրս:

Գտնելը չէ՛ւր, — պէտք է շարժ-
նախի ջնաղձամբի Տօրս:

Տուն ջնաղձամբի, — պէտք է եր-
րորդը հրամայել տառս:

Անկրկն տունն է, մեծ պարտեզի
մէջ, — բոլոր նշաններով տունն իր հրա-
մայրն է:

Շնորհակալ եմ, անունը իր բաշ-
ին՝...

Աղջիկ, դրոյն տարած, տուն ջնա-
ղձամբի՛ր...

Տունն էլ, — կտրել մայրս եւ տուն
ի ջնաղձամբի, համարում որ Բութ-
եղի զմայրութիւնը կտրուող պրոպագա-

Այստեղ պէտք է յիշատակել նաև, այն
փաստը, երբ զարգալով Միկիկան եւ Ա-
րամը դժուրեւ երկխոսելի: Կտալի Գրգը
և, Հարապետին լայնեցին, որ համարում
50 — 60 զիւրմէրի վրայ դանտեկով էն-
թրանքի, առ ի դրուելիս պատան-
իւք ստեղծական անակիւնները, իմաս-
տութիւն է, որ Հայրը հարապետը եւ
մայրական կարգը մամուկապրոպագա-
նական Սեան կզինէ առ ի աղանձա-
րիւն, ստանդով յարմարագիտակ հայն-
ստարտի փախնանի:

Հայրը հարապետը րոյն...

Մէկ պահ մայրույն, շատ չընդատա-
նեց եղած առաջադիւն: Լայնագիտակ
մայրական մայրույն, որ ոչ մէկ դիպ-
ում, ոչ մէկ մաղող պարագայի տակ, չի
րողակում երկխոսել: Իսկն մտնում է
ընկել դառնութեամբ րամսով, րամնիկը
լինել մաղողիցի դառն Բանապետը, ե-
րբ էլ քարքարով Արաշի կտրել...

Դարձաւ ո՛ր կարող է մտաւոր ի-
զարտ խաշակել Գրգիկին եղաւ: Յովսէփ
հանքի, որ իր ընկերակիցներին հետ աղան-
նախը, ընկել կնկարի քարոզչութեան
դիտարկներով:

Համադրուելով շարժումը իր հա-
մեց դուրս եկել էր արդէն:

Բարձր դիտարկութեան իմաստ, հայն-
կան զարգացումը, մայրական փաշ-
տեղի մամուկապրոպագա, հարապետը դա-
սի Բանապետները, բոլորը ի մի գր-
նումս ստեղծելի հարապետան առ ի մի-
նախը, որ դարձելով ՅԱՐԱՐԻՆԻ
— Մեծը պէտք է յայտնել, զիպէ՛ւ
կառ...

Անա մնալանս որոշումը, անտան-
կանը, որ կնկարի գործի վերաձու-
ցին եւ մեկնելն բոլորին զեկել մարտի

աղբ հեշտութեան իր կտրել նաև
մեծուցիկ զմայրութիւնը: Եւ տանը,
կուտ ծննունդով լուսով, կարճումս այ-
նտեղով եւ աղբով, կնկարի պրոպագա-
րին: Իսկ կնկարն չէր ունենալ, եւ չէր
չ ունենալ: Անտանկել էին: Երբեք տա-
րեկան չարձանք մամուկայ իր տանի-
քայն: Անտանք որտեղ էին երկրոր-
դին...

ՄԻԿԻԿԱ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

կեց թիկնապար, րայն երկ կ'ուղէր դու-
րս կրտսե անտանք ստեղծել, զեկել կրկին
մէր ինկրպարական ինկրպար:

Բանապետը աղջկոյ պիտի ընկն, պատ-
աստանեց ծնէ՛րք փաշա սեղանին վրայ
դուստն ցանկարի հնչեցնելով:

Եւ երբ նշանի ներկ եկել իր տերով
հրամայել ընդունելով, խոյնի պատուիր-
թի Փութերով համա կրկին իր քովը ըն-
կն:

Հայրը պէ՛ն Բանապետին որս մըն իր որ
մեծը կնկարումս ձերբակալումը մեծ
ուրախութեան պիտի պատճառի Արաշի
Հայրանի: Ինչպէ՛ս հարապետը կնկար,
կուտանս այս կնկար համա մէկ քանի տա-
րիկ է իր մայրին մէջ զարգող պատուիր
քովիկնի տանին կարտեղ պիտեղին
մայրն է իր անտը ճիւղապարի միտնա-
ման: Նախկին ճիւղապարտանան սիրա-
րական մըն իր իր մայրույնի թու-
րիւնով իր կնկար նախկին իր բոլորն-
րին զէ՛ւ պրոպագա՛ն համար: Ձերքը
այս փառապարտ համարն է՛ւ միայն դի-
րապետն պատուիր իր կնկարի վրայ
Բանան պրոպագա, հարապետը մեկ-
տեղ Հայրան, ուրիշ շատ որ դիտար-
տեղ փառապարտ, Բանապետները հետ,
Մարտարտի մէջ Բանապետն ընկն տան:
Եւ Հայրը պէ՛ն փաշ ցանկար, որ այս
փառապարտը իր քանկարն եւ թիկնա-
կանիկն արժանապատան էր: Այս անտը
եւ փառապարտ անտեղիւրն արժան

պատ, ասանց փառանման կամ երկխո-
սական:

Այս, հարապետին պատաստ էին ա-
մէքը...

Յարապետը իր հիւրի մէջ աղան-
նում էր:

Հայ մայրույնը իր բոլոր դատով,
հայ ցործն ու դիտարկանութիւնը ըս-
տեղեցին ի. գարս. Կարճութեան:

Հարապետն զիւրապարտով իր ար-
մապարտեցին Մայիս 22, 23, 24 Մար-
տարապատի տակ մղումս մամուկապ-
տեղան:

Նախկին արժանայի դատարտը անկի
ունեցան 25, 26, 27ին հաշ Արաշիւն
ու Կարճութեան մարտարտով, ուր
երկուստեք մեծ նախկինը դարձեցին:

Օրը օրին սարգապետութեան շարք եւ
երեք հանդիսին հրամանատարներին ի-
ր ինքնատարր դիտարկում հարցուց
էին յայտնաբերող զարգաց թիւմում
զէ՛ւ, որ իրար կորցրած նախաձեռն էր
կառ...

Սարգապետի ու հաշ Արաշիւն հա-
րապետ զոմիկար ժողովը դուրս թա-
փը հասցրին Արաշիւնապարտի դանկը
տան:

Զարգալով Միկիկան վերջին դատը
կուր մարտարտն էր այս համարն:

Վերջին գրոհ է Արաշիւնապարտը հայ-
կական րանակի քրոշի տակն է լինելով:

Բանապետն յայտնաբերող այս կրկնի-
պատե՛ւ թիւման հանդիս սարգապետը
Յուսիս 5 թուականով հարցուց իր մեծ
հանդիս ճիւղապարտութեան, ի՛նչ Բա-
նապետի մէջ Յուսիս ինչ հայտնի ինչ
համաձայնութիւն է զայնուց հայ րան-
դիւնը: Հետ, շատ անո՛ւ Հայրանքին
հանդիսութեան անկրպարական փա-
նախնախնիկը կրպարութիւն է:

Անա այսպիսի դատն երկուստեք հայ
մայրույնը ունեցաւ անկար պիտեղի-
նախկին կրկնի, որ յայտնեց իր ըն-
դարձանքն 1913 սամաններին մէջ:

Այդ կրկնից պիտի զայնուց միտնալով,
Արաշիւնան Հայրանքին համաձայնութեան,
րան Արաշի զարգապարտութեան, երբ երկու
ստեղծելի մեկնեցին — քաղք չիկնէր:

Ստիպել Բութը — իւրաքանչիւր դարձե-
լով կնկար զարգաւ զարգապետի մը տա-
պիտարտ միջնադարին այդ ակնով հա-
մար:

Հայրույնը Մայիս 28ին կրտսեմին մա-
նակցով հարապետը զիւրապարտը եւ
րամարտը հայ մայրուց կրտսեպետ
պատանկիւրութիւնը ինչպէ՛ս ասարկող
զարգուց:

Հայրույնը Մայիս 28ին ունեցող ու
վարարող Բութին, ինչպէ՛ս ասարկող
ստեղծելն զիլնի արեւ հայ մարդ:

Ուրեցիկը օրն օրանի բոլոր հայ
մարդուց հետ, անոր ջրառատ ստեղ-
նեղուն տակ զայն յայտնի ունեցող
հանդիսներու եւ մեր յայտնի ունեցող
է տեղեկար ժողովարար զարգուց համար
մեծանունիկն ստանալանութեան:

Ու երբ Մայիս 28ով Բանապետը իւր-
կանութեան քանկար մեր հարապետ ճիւղ-
ապարտը կրտսեմ ստեղծելով: Կտանել
իր երկխոսութեան, Աստուածաշնորհի մոր
հարապետ զարգուցներով, զարգուցի
որ ցանկար կտաւ, զիւրապետ որ ան յան-
նախը անհարապետ ու իւրով մարդ: Բա-
նապետ իր որ աղբը զայնուց: Հայրը հա-

Արաշիւն Բութիւն համադրութեան
րամարտիկան դարձեցնող արեւի պատ-
նախիկան դարձեցնող Բանապետը համար-
տան Գայրանքին զէ՛ւ: Այս միջոց-
ներին էր, որ իւրաքանչիւր րանակիկը
հայ կարճորթութիւնը ստեղծողութեան,
իւրաքանչիւրանի յայտն տակ առնէ Հա-
յրանքին 1920 թ. Երեւանի 29ին:

Արաշի Բութանապետը, Մարտարտի զա-
նաղծով թիւմապետներին նախը Բութը
հարապետ ու Բութը ինչպէ՛ս յարակից չէր
— Բանիկը: Միտնապետն միտնապետ
սամաններով րամն ինչպէ՛ս Գրապետն
ու Արաշիւնին:

Այս է ներկայի տարու փաստագիտ-
ութիւնը, որ բոլորե՛ւ փառապետն է հայ
մայրույնի վրէժ, 48 հարապետ ի վրէ:

Ստիպել անորմէն իրարով աղբը
որտեղան էր ԵՐԵՎԱՆԻԿԻ Հայրանքին
մի մայրույնի տեղիկ հանդիսարտու-
թեան:

Հայ մայրույնի յայտնաբերող եւ հար-
նախը արտուանները, Հայրանքանիւն
Միկիկան, ունեցող նոր ստեղծարարով
կրտսեպարտը կրտսեպարտութեան, անտեղ-
կիւրին պատանկիւնն եւ Հայրանքանիւն
եւ անտեղկիւրին Բանապետը, ի՛նչ րան-
քանակ: Բութիւնին եւ ի՛նչ մայրույնին
անկրպարական տակն Խորհրդակի Բա-
նապետ:

Ուրե՛ւ թիւմապետին:

Պատ՛ւ հայ մայրույնի:

Է. ԿՈՐՈՑԵԱՆ

Թիկնամ

ՍԱԼԻԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

ԿԱՐ

ԲԱՆԱԿԸ

ԲՈՒՆԱԿՈՐԻՆ ԴԵՄ

ՎԵՐ ԵՐԵՎԱՆԻ ԿԵՆՏՐԻԼԻ

Կարճան պէտք չկայ աղջկոյն քնն-
նախկին մը, որոշման համար թէ մա-
րտը զէ՛ւր իր անտեղան, խոյնի
կրպող զիւրը հանդալ:

Հանդիսը զիւրը, ուրեմն րանք տե-
նեմ իր անտը:

Այդ կնկար համա պարագայն Հայրը
պէ՛ն է, ըստ պրոպագանտ թիկնապա-
րի փառապարտ:

Պատկերանութեան նախարարը զարգա-
ն է մը մարտարտ պէ՛ւ մէկն ի մէկ զի-
րապետի նախաձեռն անկել:

Ինչ, Հայրը պէ՛ւր, զոյնը, յեղա-
փոխական համարիկն պէ՛ւր...

Այս, րան իսկ ինչը:

Բայց, պէ՛ն ԼԵՒԻՆԻ, արտուց չըլ-
լալ:

Կտանն եւ ըստման վրայ, շարուն-

Երբ ԵՐԵՎԱՆԻ ԿԵՆՏՐԻԼԻ
զարգուց րայն է անտեղ մարտից, պէ՛ւ
շունեցաւ: Երկուր քննութեան եւ Կարճ-
նախիկան թիկնապարտը րան: Հէր ու-
խալով:

Այս է՛ւր ինչ ինչ ինչ, զոյնը կնկար
արտեղութեան հետով որ Խորհրդ-
արտեղութեան ուղիով, միկն մեր ԵՐԵՎԱՆԻ
ի ինչպէ՛ս:

Ինչ է կնկար, հարցուց համա
զարգապետը:

Ինչպէ՛ս իր համարանկար արտար-
թիւնը խաղի աղջկոյն մարտուր...

Բանապետը զարգապետան էր ա-
համարանա զէ՛ւրով մը երեւը անիկ
զարգուց:

Միկն Խորհրդի դիտարկութեան մը է՛ւ
փաշիկ՝ այս տեղանի խաղարկութեան
րան զիլնի եւ դատանակել իր ինչպէ՛ս
զէ՛ւ համարանկարին ունեւ մէկու:

Այս, զարգապետը ԵՐԵՎԱՆԻ:

Մեր րանարտ վրայ կնկար համա
լուսնիկը խոյն է մայրը րամարտն
լուսն զոյնը:

Կարգուց թիկն արժանապատու-
թեան խաղ րան է իմ արտարկութեան գա-
տարար կարգիկ:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՕՏԵՆԵԱՆ

(12 — Գար.)

ՄԱՐՏԵՍԻ ՄԱՐՏԵՍԻ

ՓՈԼՍԱՀԱՅԵՐՈՒ ՈՒՇԱԿՐՈՒԹԵԱՆ

ՇՆՈՒՆԴԻ ՏՕՆԱՍԽԱՆ

Պարտաւանդէր Պարտաւանդէր Շալը-Մալի Միտիւնաւ սարգը Ս. Մննդ-Եան աւանդաւան շնոր տօնատօնին՝ որ այս տարին տեղի պիտի ունենայ, 19 Յունուար, Կիւսիկի կէտերէ խոր ժամը 16ին մինչեւ կէս գիշեր ձեռնաձիգ Գարգիլի զինուորական մէջ։

71. Bd. Charles-Livon, Hotel du Pharo

Այս, ապա՛նք, զիմք խօսքիցնով առի՛ք այս յիշատակի տօնածառին, կը խնդրուի այժմէն սպանով ձեր սեռան-հերը, գիւնով ինչպէս միշտ, ձեզ ծանօթ լաւագոյն անդամներուն եւ կամ կերթ-տաղեկին Յիւլի, Թիւլլանի փողը, Գ. Յովսէփի գրտեհեակը, հետ. 20-26-74։

Պարտեհեակ՝ Օրէֆարը Ռամպլէի Աւանդ, ծանօտներուն զարգացողը ապահովում։

Համայն անդիակներ եւ զեպարուն - տակաւ բաժնի։

ՇՆՈՐԱԿԱՆԻՔ

Պատին Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ ճոզարածութիւնը շնորհաւորում - թերտ ստացած է։ Յովս. Պատիկեանի յաջորդարարութեան տարին։ Սորեն ճոզարութեան 15 փայլէր Վեպառնիկ, 15 Վեպառնիկ, տարը եկեղեցւոյ, Գ. Նշանի Քեհեան տարը ճոզարութի ֆոն - տին, տարը Վեպառնիկ։

Հալարպետան ճոզեհանդատան առ - թիւ, Տէկին Մարգարեան տար Պատին աղաւաղ, Հալարպետան ընտանիք տա-ւը աղաւաղ, տարը Կապ. Պատին, Ժի-րալը Տէր - Վարդանեան, տարը Կապ. Պատին։

ՇՆՈՐԱԿԱՆՈՐԱԿԱՆ ՔԱՐԹԵՐ

Նոր տարուան, Ս. Մննդի եւ առ տակեղի տարին Սիւրան - Կոնիտա երգ-չալումը ճոզարակ ճանաչել շնորհա-ւորանք ըստքեր, մէկ երա՛շտի՛ք Կո-նիտա Վարդապետ, ծննդեան ճարեւ - բանակի տարին. (1869 - 1969)։

Յոյզի ճարեւ եւ մէկ ճարեւ Պարտեհի։ Անոր որ կը փայտեցն ունենայ այս ժամեկը, շնորհաւորում ճոզար տօնա-ւան օրերը երեք ճոյ թէ տարը ըստք - կամեցնում, աղաւաղներուն, կրան գի-ւնի հետեւեակ ճոզեցնում։

Երգչախումբի անդամներուն, 17 թիւ Պէտ

Հրանդ-Սամուել գրտուան։

51, Rue Monsieur le Prince, PARIS (6e)

ԳՈՅԱՄԱՐՏ ՕՐԱՑՈՅՑԸ

ՄԱՐՏԵՍԻ մէջ կը ճարեան հետեւեակ ճոզեցնում։

ՄԱՐՏԵՍԻ ՔԱՐՏԻՔ. — Ս. Քեհեան եւ Գ. Մերկիան։

ԳՈՄՈՒ. — Ս. Սարգիսեան, Յովս. Տէր - Վարդանեան։

ՊՈԼԻՎ. ՕՏՏՕ. — Յովս. Արցունեան - եան շարի Սարգիսեան։

ՍԷՆՔ. ԱՆԹՈՒՆ. — Մերկեր Սու - քիտեան։

ՍԷՆ. ԼՈՒ. — Սերո Գիւնեան, Կարօ Յովսէփեան։

ՍԷՆ. ԺԵՐՈՒ. — Սորեն Ուլունեան, Սի-մոն Աւստիան։

ՍԷՆՔ. ՄԱՐԿԻՐԻ. — Վ. Մարտեան։

ԱՌՓՈՒ. — Նշան Նաղաշեան։

ՎԱՊԱՐԱՆ. — Գ. Կեպիկեան։

ՆՈՒ. — Ս. Արցունեան, Գ. Պարտեհի։

ԱՆԼԻՆԵՆ. — Թ. Մարտեան։

ԷՔԻՄ. ԱՆ ՓՐՈՒՄԱՆ. — Վ. Կոպարեան։

Ինչպէս նաեւ թուր Նոր Սերեպակ - ներուն ժամ։

Ի ՊԱՏԻՒ ՀԱՅՐԵՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

Այս Կիւսիկի իրկուն ժամը 20-30ին

HOTEL LUTETIA

43, Bd. Raspail — Paris

Պատը կ'աւանդէ ժամուրի կամերի Նա - խաղա՛հ. Հ. ՈՒՐՄԱՐՏԵՍԵԱՆ եւ խումբին ժամ կազմող բանաստեղծներ եւ արուես - տագէտներ։

Մուտքը ազատ է։

ՀԱՆՇ

ԳՐՈՂՆԵՐՈՒՆ ՄԱՐՏԻՔԵԱՆ

ԵՐԿՈՒՆԵՐՈՒՆ ԻՐԿՈՒՆԵՐՈՒՆ

ՀԱՆՇ

ՏԵՂԻ ՊԵՏԻ ԶՈՒՆԵՆԱՅ

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

Գրեւորիչ Գ. Պատը ժամանակը կը տօնէ Մանուկներու Օրը. Յունուար 5ին, կէսօրէ կող ժամը 3-30ին, Սեն Լուի սը - րա՛նք, թիւ Ժի։

Պարտեհ ճարեհարութեան կողմէ տեղի պիտի ունենան խմբեր, արտասանու - թեան, պար եւ համայն անդիակներ։

Վեպարտեհեակ Օրը. Հեկէն Սա - րանեանի ճոզաւաղան։

Ճոյ պիտի լինի։

ՓԱՐԿԻՆ ՄԵՋ

Նախաձեռնութեամբ Կապ. խալի Շրը - վարչութիւն։

Յունուար 12ին։

ՄՈՒՐԻ ՄԵՋ

Նախաձեռնութեամբ Կապ. խալի Պատը տեղական ժամանակը։ Յունուար 12ին։

ՊՈՒՐՄԱՐՏԻ ՄԵՋ

Նախաձեռնութեամբ Կապ. խալի Պատը տեղական ժամանակը։ Յունուար 5ին։

ՏԵՂԻՆ ՄԵՋ

Կապ. խալի Տէկին ժամանակը Վա - նուկներու Օրը կը տօնէ Տօնածա - ճոզեցնում, Յունուար 5ին Կիւսիկի կէս - օրէ կող ժամը 3ին, ճարեհարութեան շնորհ տօնի մէջ։ Վեպարտեհեակի խա - ժին ճարեհար ճարեհարներ կողմէ։

Խմբեր, արտասանութեան, մենք, պար եւ արտասանութեան։

ՆԱԿԱՆ ՈՒՆԵՆԱԼ

Յուլի երկու, Նախաձեռն Սըր. հերոս ՄՐՈՒՐ ՔՐՈՒՄԱՐՏԵԱՆ, Նախաձեռնու - թեամբ ՏՐԱՊԱՐՏԵԱՆ Շալը. Միտիւն, Յունուար 26ին։

Կապ. խալի Շրը. ճարեհար տա - րեան գերեզմանը. ՄԱՐՏ 23ին։

ԳՐՈՒՄԱՐՏ ՏԵՂԻՆԵՐ ՎԱՐՄԱՐՏ

Մայիս 4, գերարմատակմ գերեզման։

ՄԱՐՏԻՔ ՄԱՐՏԵԱՆ ՎԱՐՄԱՐՏԻ

Նախաձեռն ճարեհար տա ինչպէս Միտ - րեան պարտաւանդը Փետրուար 2ին, Կիւսիկի օր։ Գալարը անգլիան։

Մանրամասնութիւնները յետագային։

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ

Տարեց կնոջ որ ճոզար, որ տալի է, կը փորձուի ժամուր տնեակ որ ճոյ ա - ռանձին կնոջ ըր ընտանիք, խանդակի կարելիութեամբ։ Գրեկ Տէկին Յարկուրի - նը,

9, Ave. de Bouvine — Paris (11e)

Գրեկի է նաեւ հետաձայնի երեկոյնը միշտ 344-61-83։

IMPRIMERIE SPECIALE
DU JOURNAL « HARATGE »
32, Rue de Trévis, PARIS (9e)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՔԻՍ

ՄԵՐԻՔ - ԷՐԻԿԵ. — Չարեհարի, (Մը - նուկի տարին) Ս. Կապարալ, եւ ժամ - Նախաձեռն ճարեհար ՄԱՐՏԻՔԻՍ. ՄԱՐՔ. ՕՐՄԱՐՏԵԱՆ յիշատակին, Հալար ժամ - րան մէջ։

ՓՈՒՄԱՆ ՏԱՂԵՍԱԿԻ

Մարտեան եւ Գրեւոր ընտանիքի 50 ֆրանք կը Նախաձեռն ճարեհարի ֆոնին, խալան ճարեհարի երանդ Աւանդ - լեանի ժամուր տարին։

(Մանուլ Վեպառնի)։

ՀԱՅ ՎԱՐՈՂԿԵ Ս. ԽԱՅ ԵԿԵՆԵՏԻ

10 bis, rue Thoun - PARIS 5e

Երեւորի (24 Դեկտ.) ճարեհար։

Փամեղութեան ժամը 17ին, հանդիտար - արտարալ 18ին։

Չարեհարի Մննդ, Հալարպետական ճարեհար արտարալ ժամը 10-30ին։ Կը արտարալ է կը ճարեղ

ԿԱՐԱՊԵՏ ԵՊ. ՄԱՐՏԻՔԻ

Կիւսիկ, 12 Յունուար, հանդիտար - արթիւն, Յայտնութեան եւ Միտու - թեան։ Հալարպետական ճարեհար ար - տարալ ժամը 10-30ին։

REVEILLON

ORGANISÉ PAR LE CLUB DU NOR SEROUND

Le 24 Décembre de 21 heures à l'aube

ENTRÉE 25 F. REPAS COMPRIS

Réserver ses places à l'avances au Club le Mercredi soir et le Samedi après-midi.

17, Rue Bleue

ՅԱՅԳՕՆԻՔ

Կազմակերպում է Յ. Գ. Նոր Սերունդի Անտրիմ կողմէ

Դեկտ. 24ին, ժամը 9ին մինչեւ արշալույս։

Մշակույթի տան մէջ՝ 17, թիւ Պէտ, մերթո Քառէ

Մուտք՝ 25 ֆրանք ճաշով

Նախաձեռն ապահովի տեղեր, աղաւաղը Չարեհարի իրկուն եւ Շարք կէ - օրէ կող։

1/2 GROS

LYON

ALIMENTATION

SUPER-BOUCHERIE

BAHAOURIAN

8, Rue Abraham Bloch, Gerland

Դիւրապիւր ճար յաճախորդներու փարկինը

ԲՈՒՐՈՒՆԻ ԱՐԿԻԱԿԱՆԱՅԱՑ ԵՔԵՐ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՆԸ

ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆ

244, RUE VENDOME — LYON (3e)

ՄԻՐԱԻ ԱՌԱՔՈՒՄ ԺԱՐԱՍԱՅԻ ԱՐԵՆ ԿՈՒՐԸ

ԵՒ

ԱՐՏԱՍԱԼՄԱՆ — ՊԵՂԻՄ, ԶՈՒՆԵՐԻՄ, ԱՆԿԻՄ

ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԱՐԱՅ. ՍՊԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

PÂTISSERIE ORIENTALE

TOUTES LES VARIÉTÉS TOUTES LES SPÉCIALITÉS

NOS SPECIALITES

Արմու, « պալաւ », « կալանճի տոյմ », յունական « թուրի », « պիւրե », տերեւ, թահի հեկա, « լանի », արտա, ճոզեցնում, « լուրմ », ճաղիլ, « պիտակ, Երեւի օյի (41-45°), Խմբի լանի, « աւանդ », տալիլալար սուր, (Բարալմ եւ մալմ), ճամբի, մալիլ, սալիլ, ճարալալ, ճար, « արշալույս », արշալույս, ճարմակ պանի ոչալար կամով։ Ամէն կարգի պաճաճանք, « թուրուս », ճարիւս, տալմ, քարալմ, լամիլ, ճարալիլ, կալիլ եւ ժամանակը. ալուիլի կալարալի ժամանակի մը կողմէ պարտաւանում։

ԱՅՏԵԼԵՔԻ

Անպայման, ճար նուրմերուն համար նոյն եւ ընտիր մերթի։ Ինչ որ ճար մալմի կ'անցնի, կը գտնի։

ԱՅՏԵԼԵՔԻ

ՀԱՐՄԵՐԻ, ՆՄԱՆՈՒՐԻ, ՀԱՆԻՒՐԻ, ԵՆՆՈՒՐԻ համար յատուկ գիններ եւ դիւրամատչիլ պայմաններ։

ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

Ունի նաեւ առաջնակարգ ՄԱՍՀԱՄԱՌԱՏՈՒՆ ՄԸ արտն ընտիր

տակալի միտերը զանազան կաւանդ ամպէն ճարապետականութեան։

Tous produits d'Afrique du Nord et d'Orient

ԱՅՏԵԼԵՔԻ նաեւ ճար նուրմերուն ճարմար տակեղան ճար միտերով կարելի է որ կը արտաւանդ թուր ճարեհարի ճար ճարապետ արտա - րանք, արեւելեան արեւի, տարեց պալմ, արեւելեան տակալի կարեւորակի ճարմար նաեւ տարեց ճարեց, ինչի ինչի որ ճար մալմի կ'անցնի։

ՀԱՍ ՄԱՍՏԵԼԻ ԳԻՆԵՐ

ԵՔԻՔ 2ԵՐ ՈՐՁԱՐԸ ԱՐԵՆԵԼԵՆԸ Ե

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Ե ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆ Ե

ԼՈՍՏ ՏԵՍԱԻ, ԼՈՍՏ ՏԵՍԱԻ, ԼՈՍՏ ՏԵՍԱԻ, ԼՈՍՏ ՏԵՍԱԻ, ԼՈՍՏ ՏԵՍԱԻ, ԼՈՍՏ ՏԵՍԱԻ

ԽՆԱՄՈՒՆԸ ՊԱՐԱՍԱՏՈՒԹԵԱՐ

1969 ԳՈՅԱՄԱՐՏ ՕՐԱՑՈՅՑ 1969

Հրատարակուիւմ է Յ. Գ. Նոր Սերունդի ՄԱՐՏԵՍԻ Գին 10 ֆր

Ապագարմէներու համար դիմել՝

Mr. HOVSEPIAN G.

51, Bd. des Grands Pins
13 — MARSEILLE (10e)

C. C. P. 25.42.89 - Marseille

(13 7up.)

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE

Directrice : ARPİK MISSAKIAN
RÉDACTION - ADMINISTRATION : 32, RUE DE TRÉVISE - PARIS (9e)

Fondé en 1925 — Tél. : 770-86-60 —
R. C. Seine 57 A 2731 — C. C. P. Paris 15069-82

Քրոմագր. Տար. 90 ֆ. Վեցամսեայ՝ 50 ֆ.
Արտատպագր.՝ Տար. 105 ֆ. Հասց. 0,50

ՀՈՐԻԹԵԱՐԻԻ

25

ՊԵՆՏԵՐԻՆԵ

MERCREDI

25 DECEMBRE

1968

LE NUMÉRO 0,50 F.

ՕՐԻԹԵՐԻ
ՀԻՄՆԱԳԻՐ ԶԱՆԱՐԵ ՄԻՍԱԿԻԱՆ

44րդ ՏԱՐԻ — ԹԻՒՆ 11397

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

44e ANNÉE — No 11.397

ՕՐՈՒՆ ԽՈՒՐԸ

ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ

ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ

ՕՐՈՒՆ ԴԵՊԵՐԸ

ՎԻԵՐՆԱՄԻ ԹՆՃՈՒԿԸ

ԲԵՐԴԵԶԻՄ ԱՍՏԻԸ

★

ՏԻՐԱՆԻ ՏԱԿԵՆԱԳԸ

Անտառային է դարձած :
Ամեն միտքով անհուսահտորեն իրեն հետ կը բերե Պատգամները, ստորագրող — առած աշխարհի հակառակորդը վարելու հղիւած զայապալկան պատասխանատու զինքներու, ինչպէս նաեւ քրեատնեայ մեծ թափանքի մը բարձրմանը հաւատաց — անկերու, հոգիին վրայ տրեղ թանաք — յաջողի մը կողմէ :

Բոլոր Պատգամներն ալ չեղար կը դնեն խաղաղութեան վրայ, հետեւելով օրինաւոր երկաթեայ սեղ հրեշտակներուն, ու թո՛ղ Յիսուսի խորհրդաւոր մեղմեցնող զինքները, ինչպէս նաեւ քրեատնեայ զինքները մէջ, երեք ոչխարները բացօթեայ դաշտը համեմատեալ հետ մասին կ'ըն — ղեն, աւետիս տալով աշխարհի :

Փառ՛ք ի քարձումս Աստուծոյ ,
Եւ յերկիր խաղաղութիւն ,
Ի մարդիկ համութիւն :

Ի սիրտու աշխարհի քրեատնեայ բոլոր կեկեղեկները — որոնք շարքին Հայաստանեայ տառաքելական կեկեղեկներ, — ի ընդ համապարփակ արարողութեանց անբռնական մասն է կարծես փառ՛ք ի քարձումսով սիրտ շարաւարդ :

Երազացի մեծ երգահաններ միտմայն ու բարձրասան արտիկին եղանակներն են յարձնած անոր վրայ՝ երգչախումբերու համար, ընկերակցութեամբ նուագա — խումբին :

Հայաստ. կեկեղեկին պատարագն ա — տալ, առաւանակ մամուլական ըն — քանակը, անպայման կ'երեզ փառ՛ք ի քարձումսով, երկրի մէջ՝ մարդկութեւ ,
Երկու մեծերը իմացութեմ՝ ինչպէս հա — տալով իրենց առն՝ երկրայինութեամբ կը մանկեղք զգրկներուն, արտաքին արտաքինութեան մեծ անկէ փախելով զերկիր խաղաղութիւն եւ ի մարդիկ հա — մութիւն :

Իսկ պատարագի ընթացքին
Տե՛ր աշխարհի խաղաղութիւն
Աղերեն կ'ընկերացնէ որեւէ ինչոյանը ո՛ր

Ազգին Հայաց ազատութիւն :

Դարձելով մեր կեկեղեկներու կամար — ները Պրոպագանդա խաղաղութիւն եւ ա — զատութիւն աշխարհով՝ մէջ միայն , Աս — տուծին , այլեւ ամենաաղբիւր քրեատնեայ — թիւնն :

Մեր ազգիները անյանկի դարձան յա — նախ , Դարձին բարեխոսութեամբ ամեն — յաջող առերկրին :

Խաղաղութեան խաղաղեաց միջոց : Ա — դատութիւնն ալ առաջիկ նման կ'ընա : Ան — տալու :

Սակայն Հայ երգ ծնած : Մուսախաւսա — թիւնը մտալ էէ կայրերի մեր խաղաղութիւն : Մեր գաղափար պատմութեան ամենին խաղաղութեան ու գիտելի օրերուն լննը կարծես մեր յայտ, ապրելիով յանձն — իրենքն ալ զայապալկանութեան :
Այդպէս ինչ հաստատ յայտն է անտա — տալ համապատկ օրակարգեան կ'ընդուն — ղենը Յիսուսի միտքով, փառ՛ք՝ թէ խա — լաղութիւնն ու արարութիւնը որ մը ան — պարտեան պիտի ապրենք հայ խաղաղաւոր — շարք աղբիւն :

ՀՐԱՏԵ-ՍԱՄՈՒԷԼ

Չօր. Գի զինու մը բրած կը , ընդուն — նելով որ Արաւարդութեան Ազգ. հակա — տը երախանութիւն մըն է եւ արաւարդու — թիւն կը յայտնէր ուղղակի յարաբերու — թիւն մէջ մտնելու , ըստ նոյն կարծիքը չունի սակայն Վիկթորիկը , որ չեղար խառնակից՝ չընդունիր Սալիսի իշխանու — թիւնները : Վիկթորիկի համար նորու — թիւն չէ որ Սալիսի չի ներկայացնէր հա — տալանք — Վիկթորիկի մարդկութեւ : Մեր առնչութեամբ հիւսնային Վիկթորիկի Փարիզի պատմութեան վրայն պիտի տե — անցնէր մը արտաքին մամուլի ֆրանս — սակայն քործակալութեան եւ վճարողն — մերձած երկրորդին որեւէ տեսակով — թիւն մայրիկին կառավարութեան հետ չ : Սկիւ մարդիկը , շեւտած է Յրաւն Պու — Բիւսէ , չին ներկայացնէր մարդկութեւ չ : Եփիստոս տեսակով թիւն մը ունեցած է հարաւային Վիկթորիկի պատմութեան — թիւնն պիտի ծած Տանկ Լամի հետ , որ յայտնած է թէ իսկ պատմութեանն չըր — քանիք համար , Սալիսի կ'ընդունի համա — յայտը հիւսնային Վիկթորիկի մըն է թէ հարաւոր համար , զի՛ չըլլար զայապալկան — յաղաղութի մը , երբ որեւէ խրդալին աշ — խառնա՞նք չտարուի :

ԶԱՆԻ ԱՇ ՏՈՒՆԿ

ԻՏԱԼԻՅՈՅ Երեսփոխանական մարզով 24Դ ղէմ 351 մայրով վաստակութեան յայտնեց Թուրքիոյ կողման դաշինքին :

ԱՌԹԵՐԻՆԵ կը հաղորդեն որ տեղեկա — տուութեան առաջին ընդհ. անորձ Թուրք Գաւառներին ապակալութեան է : Քանի որ ամենի ապրումն էր յունական կըր — ղի մը :

ՓՐԻՆԿԻՆԻ Հասած յուրերն համաձայն սրբաւոր կառավարութեան տուելիք զար — տաղաբեր զինուած կառավար է կուսակա — յութեան կըր . զեկամայինութեան , որ առ — կի է եւր թիւ . մարդկով խաղաղութեմ պաշ — տանք Միւլաթը որ տեսնեմք : Հաղորդեալ այս տաղաբերը անդինի պատու էր կըր Ազգ . մարդկով խաղաղութեմ՝ Զօրկոյնիկի արդէն իսկ վաղաքուծն է (Յինն) բաւական իրող կայսրութեւ որ կ'ընայ տեղեկն : Ա — ճիւն պարտաւոր է մէջ , հուսնական չի նը — կատարել որ դաժանագոյն արտի Հազարի զինուած :

ՊՐԻՆԿԻՆԻ մէջ հաղապարտած է կար — նայ 80 Պարզիկ մեծ օդաբեկիկներ խաղա — զայապալկա , որ ընծապարտել էր կառավար — ղութեան զայապալկանութեան :

ՍԳԻՆԳԻՆ կը հաղորդեն թէ Ալպան — ցիներ ցոյց բրած են Մալեկիսիոյ մէջ , մարտաւարութիւն ղէմ ալ արկանները պա — տալով : Առաջին անգամն է որ Սֆին — դոսին ապրող Ալպանցիները խաղաղ — թիւն անկողան մե կ'երկին մէջ :

ԴԵՊԻ ԼՈՒԻՍԻ համարողութիւններ կը ա — մենեն ճակատաբարական պատմութեան հասած էր կըր ինքի կը յանձնին մամուլին (Չորեքշաբթի տառու մամը 11ին) : Ար — ղայն ապա կը պատմեն տեղեկութեւ կը հա — նը ամենին մամը լուսնին այսինքն 120 զինուածներն էր քաղաղ մամուլն համար յարաբերութեան կը կարելի երկրի հետ , յարաբերող գրանցելով լուսնին ետեւը : Գաղաղ մամը կը ապաւին , հաղորդող — ցութեւնը կ'ընէ կը վերահաստատուի : Ամէն ինչ յաղաղ անցած էր : Անորով աշխարհ տեղեկութեամբ կը հետե —

Բերգիեմի աստղը պայծառ
Ո՛ր ապին տակ
Երկինքն ի վար՝
Սուրբ մասերն վրայ յամբախ :

Բերգիեմի աստղը ամառն
Ո՛ր ապին տակ
Բազմակուտակ
Ապալեա աննետ մնալ ի բուն :

Բերգիեմի աստղին տեղ իմ
Ամեն մամ նոր
Արկանաճոր
Աստղեր կուգան ու կը մարին ...

Բերգիեմի աստղը ասկայն
Միշտ կը մնայ
Մոլեկիւրայ
Միակ ժպիւն աստուածութեան :

Բերգիեմի աստղը պայծառ՝
Այլք մարզում
Քուն իմ արքուն
Դեռ կ'որոնէ ցնդաւիար ...

×

Բերգիեմի աստղը վառող
Ո՛ր ամառն Լոյս ,
Ուղեկերոյն
Մարդաց դարձալ տա՛ր յոյնի շող :

Բերգիեմի աստղը բաժնոյն
Կալով՝ նորէն
Մեր երկինքն
Եւ աս՛ր յերկիր խաղաղութիւն ...

Մ. ԻՆՆԱԼԸ

էր այս պատմական արեւմտաեւրոպե — թեան մէջ Կոնստանտինոպոլիսն : Եւ ինչպէս ինչպէս Բի գոյութիւնը :

ԹԻՐԿԻՆԻՆԻ մէջ , Եփէր Հնուն , ապա — տալանք աշխատեցին կառավարութեան պի — տուք , յայտարարած էր որ Խորհրդային Մի — ութիւնը կ'ուզէ համալսարանային կայս — րութեան մէջ ինքնին : Խուստը , Հնուն — ներու , ամբողջապարտութեան եւ դաւա — արական ընդմէջ ունեցող շատարմութե — ներու չ :

ՄԻՐՈՒՄԻ թաղաբեր շատ ծանր կը դանձ Միկին Արեւելիկի ապաւոր :

ՊԼԱՐԿ յայտնեց թէ արաւարդը սինդը որ պիտի դաժարուի 1969 Նոյեմբեր 11 — ին : Պարտ 2 . չեւտած է — Ընթերցեց երկրակալութեան սինդը որ արաւարդը մա — ղով մը դաժարել որ կը ինքն Նոյեմբեր 11ին եւ որու եղաւորները պիտի լրջալ ու — տարանարկել համապատասխան մեկեր որ կ'աւանդին լուսնային դարձեցութեան մը անկողան եւ արկանաւոր չեւտ սակ — ղով երկրակալական փառքութեան եւ Ս . Արեւիկ մէջն : Կարեւորութեան զոր կ'ընծայեց փոխապաճ օժանդակութեան մը կարեկութեան համար , հաւաքական դարձեցութեան սինդը ինչ վրայ , մեկ մեկ այս արշաւում ասուլ , եւ կը յու — տար որ Աստուծոյ օգնութեամբ յաջող Սինդը կեկեղեկի համար մեծ օգտակա — րութեանն իրող պատկեր :

ՊՐԻՆԿԻՆԻ Ապարաւի թիւկիկը Երկր յարաւոր մը նուրբն է Թուրքիոյ անտառական խոնկերներուն եւ չեւտած ի մէջ ասուլ — Ե Ե՛րբ այս երկիրն մէկ միկուտ սինդի քայն ունի , պատմածն այն է որ Նոյն ունի մեծ քանակի մը , որ ստեղծուած է ծառայելու համար Օրսնի աշխարհակալ շահերուն :

Զօրաբար որ կ'ուզ արշաւում ծանր կը — տեղ եւ անկախ պատկեր ֆրանցիկի կ'ընէ , զայապալկան աստղին մամը շահերուն , ըստ արեւելիկութեմ մասին վերահաստատութեան — ըր էր : Սուտար մեծամասնութեան մը հա — մարդու այն է որ ամենին ուշ միջնե կարուն , Քրաճըր զիտը արեւելիկութի հա — բերին զանոսիկը համեմատութեամբ : Ապաւանար աստեղ է արդէն դարձեցութեան անկերին զարաւարդ , այժմե կ'ընտա — րական կարողութեան ինչպէս կը պա — հանէ պիտուութեան՝ ապալանք դաժմին անհրաժեշտ շահերին տալու : համար : Տղալը կը ծանուցանէ , թէ փութաւորներն կամ Մարուն , արեւելիկութեւ անխաւսա — փեկթորէն պիտի պատահէ եւ կառավար — ղութեանն պիտի չեւտարի ու չեւտարի : Զօրալ խաղաղաւոր որ կ'ուզ ամենին ժառանգել մարդն է եւ կը խմբականութե — նրն ալ կը ծանուցի իրեն :

Խաղաղութեւ կը պատմեն , որ արեւ — դրեկութի ծրարելը այժմէն պատարաւ — էր , Արեւելիկայի նոր վարչելանքն ըն — քան թաղեր եւ զիւրք լըճինն աստուածա — սակ եւ վերաքննելու կառավարութեան եւ անհրաժեշտութեան փոխապարտութեան — ները , որոնք կը կենսանք յայտն : Գեղե — չէ մտնել , որ զեռ անցնող շարքին , հա — խալաւոր որ կ'ուզ ինքնին մէկ հակաւա — կըրք , անհրաժեշտութեան վրանդար , յայ — տաւարներ թէ ուշ կամ կ'անհրաժեշտ էր : Խուսը պիտի պատահէ եւ անկերին է Խուսը կանգնել ղեկերուն : հարկաւորա — թիւն :

Մնաց որ , անհրաժեշտութեւ փարտած էէ երկրին մէջ , կարճատեւութեւ , համալա — տարանքներն կամ դարձաւորանքներն մէջ խաղաղութեանն կը արտահայտեն , եւ կառավարութեան սակարկութեւ ինչպէս — դուստն նոր դարձեցութեւ ըր լուսնի , որեւէ խաղաղ շարքները սինդն է : Խաղաղ — ները նոր դարձեցութեան կը ծրարեն եւ համարողութեանն տալու : աստուծոյ թիւ — ղեր թաղերին կ'ընեն ծանր նախակա — րական հետ : Քարթիկ Լալիկ քանակա — տեղին է այժմ անհրաժեշտութեան եւ պիտու — րական կարեւոր ունի մը , որ կայմ ու պատարաւ կը ապալ՝ համառական որեւէ խաղաղութեան զարգելու համար : Կառա — վարութեան կ'ընայ զարգելիլ արտաքին երկրակալութեւ , ըստ չի կ'ընար սակար — կին կառավարող ղեկերը :

Անհրաժեշտ խաղաղութեանն տեղին պատարաւորական կը ծանուցեն , որ — տաւարով ժամանակող անդրաժեշտութեւ պարաւան : Սնանկանքները վարչելանք մասնաւոր եւ անոն՝ որ կառավարութեան կ'անտեղ քանակութեան ճանդեղ ըս — տան խաղաղութեան զարգալեանութեանն ալ նոր հարաւոր մը կ'ընայ իրենց շա — հերուն եւ պատմութեանն :

Այս կողմ , օտար դրամատերեր մօ — տեն կը շատարական ֆրանցիկի կայու — ղութեւ , ժամանաւորաբար Արեւելիկայ , որեւէ ֆրանցիկան զամեն կ'աւանդու — մը կը թաղան եւ կը խորհին , թէ նոր արեւելիկութեւ որ կ'ընայ ուղղակի կամ ան — ուղղակի ապրելութեան գործին տարբեր վրայ :

« ՕՂՁԵՐԻԿԸ »

ՄԻՈՒՆԻՄ արտիւ , զնապալ՝ վարդ յոյն չի տեսնել : Մեր յաղաղութիւն՝ Ուրբաթ Ինկիւններն 17 :

ՄԻՆԻՍԹԵՐԱՆԵՐԸ

Գ.

Մինիստրական ուխտի անհնարադրուուն դեմքերից մէկն էր շ. Սարգիս Բարադուանին (1790 - 1896)։ Գրական ճարտաս ժամանակաշրջանի է Քոլոյշ իս մեծ ժա- սամբ Քարգաճանական, զբօսականական ու քերթողական։ Յիմարեցի Քարգաճանի է շամբարտի Քոլոյշական, Սահիպէիկ Էմանուէլեան, Փիլոկոյտ Քալաուտը, Էի- լիկարս ք ողբերգութիւնները, լատին- ընկեր Վերդիլիանի Միլանիկաբաբը, Օ- ռատարիկ Արեւտան քերթողութիւններ, Կիկիւրեան « ծանօթ քր, Քրիստոսիցեցի՝ Ստարիկ ու Վոյնիկի ողբերգութիւնները Էսային, որոնք իսկ են տակն շնախա- կն են, նոր ողբերգութիւն ք ընդհանուր խորագրի տակ։ Մայիկեցի Քարգաճանի է Միլանիկ Բարադուան զարգալիս, իսա- ընկերից Սաուէիկ Արեւտան ըստմանորը, Արիկիւրեան « Սաուէիկ ողբերգութիւնը Էս- ային։ Այսպիսով, Ս. Բարադուանին զա- տական զբաղմունքներն ճաշակ է ներմու- ճել աղբերգութիւնով լցուած չալ իրաւա- թանական մէջ։ Ճնշել է, քանի որ քարաթ Քարգաճանիկներն էին ու դատարան- ժառանգի չառնիկը, այսուամեային, չալ ժառանգութիւնական որոշ ճաշակ, որ դիտել քարաթ (Էլիկաճանապարհից մեկնելու, ներդրանականները, Լաւորան- թաններն ու Կերթանականները, Դուրեանից, Արիկաճանից ու Քարան- Էսային մէկնել, Բուֆֆին ու Քուսման- ըր), ճառախարհային ճաշակի այդ չա- տական զբաղմունքներն ծանօթացել է Բարադուանին ու աւանտարդ Մինիստր- Էսայինի Քարգաճանիկներն ճարգիւ։ Առտաւանայի նոր ճարտարութիւնական ճառար ճնշանին ու ճանտանական մեծ աշխատանք կատարել Բարադուանին, որտեղ ճնտան յանարին ու լատինիկե- լաւ ըստնոր ճշգիւ յանական ու լատինի- կան ընտրելիկն է։ Փարսարի սաա- ուտաճել աւելի հոտ ու արտադրուել զարգեցիկ ճաշակիան Քարգաճանիկն էին- զուէ։ 1860 Մանուկին յայտ տեսած այդ նոր ճարտարութիւնները իրաւոր կոչե- ցին Փարադուանեան (Սաուէիկաճանի)։

Գրաբարեցի կատարելութիւն զապա- ճալեցողին ճառաս, Բարադուանին դրե- թակ։ Դա լատինիկա ներմուծ էր « ճաշիկ զիշգրտելը դատական Գալուփ, որ իր արժեքը զիշգրտելութիւն չոլղուցիւ մէ- թին իր մասնաշաղկերիկ լիզան։

« ճաշիկ զիշգրտելը, որ յաւան - ճառ- մէկան զատարաններն աղբերգական տակ է դրուած, անտարալիս, ու ճաշ- կական ճին տաղաշաղկական տարբեր- թան, ժամանակաշրջանի ճաշ զբաղմունքն մեծ ներդրանից մէկն էր։ Միլանի Պէ- ճիկիկանային ճաշ ճառարել է Էմեկան- Ինիւն ճառարել ք սակեղապրում ուրին։

Այդ երկն իր աղբերգութիւնը տարածել միկն։ Սերիկան ճաշիկի։

Աղբային այդ զիշգրտելութիւնը դրե- թակ ճառար շ. Սարգիս Բարադուանին ու- տաղորդի է ճաշիկական աւանդութիւննե- րը, ճաշիկն է Քիկի զուրը, Առտաւա- ճաշիկը, Սարգաճանի, Արեւտան, որ ճաշ- իկ մասնաշաղկերիկն ու կարգապէ- լի սակեղիկ ժամանակի միջնաշաղկն ու ճո- դարանութիւնը։ Քերթողաճաշիկը զարգար լիզուի մարդը ումով ու ճարտարականը ներապրուցում է ճաշիկ ճառարական տա- ընանը, զորճանաչանքը, զերկարեցում ճե- ըստական օրերը, սակեղան ապաւա- թեան ու անկախութիւնական ճառար պոչա- ըր ճաշիկեանները զիշգրտական կը- դարանին ու ճաշիկեանը, տառերին ճաշ- կանայց (ճաշիկանու) արդիւր։

Ճաշիկ զիշգրտել զիշգրտել չալը ժա- տարան է մեծ թանկեղծ, ընդադառնելից օմեղք սակեղանի, կիկը ճարտական թա- տաղորդութիւնն ու ճառարն այն։ Յատկապէս խոտ է եղել Յարի Օւլաւ- ըր ժառանգը։ Երանք տեսնել ու ժա- մաշաղկարում է ճաշիկական իրաւաւա- թեանը, դատաւանութիւնական ուշադրութիւ- թեանը, անտեղն ու ճաշիկ զիշգրտելը ք զբաղմունքի սիշգրտութիւնները, որտեղ անտարալիս, զրուիկին ունեն յաա- կապիկ Գալուփ տաճանի ճառաւանդներում, ճառալ ճարգաւանդներում։

Բարադուանի լիզան կուտ է, ժաման- քութիւնը՝ պատրիկարը, տեղ - տեղ ճառանք է զիշգրտել պատրիկան ու ըր- ընտրան լիզան զարգաւանք մեծ ումի, արտա- յաղայական թարթը Քալաուի։

Ճաշ պարլիկան կարգաւորական ժամա- ճարալընքանին լատեղի ճաշիկեանից, թեան, ինչպէս նաեւ, ընտրուցում ճառա- լոյ աղբային - պատրազական չարմու- ճանի իրաւաւորիկ արձանգիւցիլը ճաշիկ զիշգրտելը, որի մէջ ճաշիկեանութիւ- ընտր ու կրծմանութիւնը թէկ ճառելու է- ին իրար, լալը իրիկիւրին ու էսպիտը օ- տարանից ընտրանքիկ զիշ ճաշիկա- կան պոչաթը մէկու, զրոգողութիւնը կը- ճաշիկեանից իր ժառ ընդհանրական կրծմանութիւնն ու ճաշիկեանութիւնը Միլանի կրծմա անքանի կոչեղել էին։

« ճաշիկ զիշգրտելը թարթողութիւնը իր սարկիկան զատաղորդական ճաշու- թեան ապտաղորդական ողբի, ճաշիկեան- լիկան թարթողութիւնն ունեցում։

Աւելի քան 22 ճաշար ունեցիլ թողիկ - ըստ այդ զիշգրտելութիւններ ճաշ դրա- ու կանոնական պատմութիւն մէկ կը ժառ զուրիկ ճաշիկան նոր զատաղորդական անկանակի կիկողը։

Դատական դրոցից տիւնաւոր ներկա - լալըպիշ էր նաեւ շ. Սերաւոր ճիւր- միկարն (1799 - 1876), որ, որտեղ Քարգաճանի մեծ երախտը ունի։ Քարա- ճանի է Վերդիլիան « Էմեկանիւն» ու « Ճաշիկեանաբը, Տարիտան «Ճաշը» - զիշգրել, Փիլոկոյտ տառերից, Մարիտ Սերիկանայ խոյսը « իմաստախորհական ու իրաւական թուղիկը» (աշխարհա- յալեցիլ)։

Քրիստոսիցեցի Քարգաճանի է Սարգի- ճառարականին ճին աղբայց միջնաշաղ- կան աշխատարկութիւնը, մեկնելու «Էմեկանաբը, Քարգիկիկիկ Էմեկանա- թեան կրտսերին Առաքալաւ լիզալը» միջ ճառարանի, Սաուէիկ Փիլոկոյտ - ողբերգութիւնն ու մի թանի ժառարան մէ- դեր ու ճառը։

Քարգաճանիկներն էր կատարել նաեւ խաղաղական զբաղմունքիկ։

Ճիւրիկեցիկ ճնշանակն էր թարգմա- թիկեաններն ու Էմեկանի թանտառը - ժառիկը, Էմեկան զիշգրտանքիկը, Էմեկանի ճարտարականութիւնն երկրին։ Դա զիշգրտական արտական տեսական ճար- ցիկ զալեցիլ, որտեղ չառ ուշադա էին իր ժամանակի ճառար։ Դատարան կը ճառաղծութիւնը իրիւմուցիլ նա օրի- ճառարը թերեւ ճաշ ժառանգիկներեց իրիւմեցի, Սարկալուց, Շարճալուց։

Քիլոպալաւան տեսական ճաշերի է ընտրելի նաեւ մի ուրիշ սիւնաւոր Մի- թիւրեան շ. Սահեկան Աղբըր իր ճե- դարանի «ճարտարականութիւն» ճիւղ ճա- տարանի մէջ։ Փարիկ նկարի ունեւոր, որ ճնտան ճարտարականութիւնը ճառարում էր թանտաղծութիւնն մի անքանի ժառը։

Աղբըր զալաւանքական ճաշերը ընտրելիկն օրինակել է թերեկ իւ. եւրո- պական զառապանքիկ, Էմ ճաշ ժառա- ղալեկներեց։ Գրել է նաեւ Ալեկաբա- ղալեկին չորեք ժառայց ճաշարից « թարթաճառար աշխատանքութիւնները » որտեղ երեց ճեառաբարութիւնը լին կոր- ցրելիկն ունի, այսօր։

Մեկնանա Աղբըր արտադրական ըր- ճանը Մինիստրական Միւրանքիկան թո- լիցի ճաշիկաւ լընաւորելի մէկ ճանդիկ- սաղաւ։

Ս. Ղալարում զբաղմունք ընտրում ա- թեանական էր կատարել է Մանուէկ Ճալա- յարիկը (1770 - 1835), որ ճնտա- կր յանարանին, լատինիկեցի, խաղաղիկի, զիշգրտելիկին, Քրիստոսիցեցի ու աղիկ- ինքին « թոքեցիկ խաղաղիկ է Քարգա- ճառիկեանն է։ Յատկապէս ուշադա, Էմ նրա կարգած օտար լիզան թարտանքն - ըր, մեկնելու Ալեկաճաշիկեանայց զրիկ Քարգաճանիկներ, Սիլկեանայ ճաշիկ զիշգրտելի թանտաղծիկ « Էմեկանիւն - Էմեկան»։

Ճառար Մինիստրական ու լիզարական շ. Շարլոմիկն Ալեկաբան (1774 - 1849) իւ զարգալի, էր թանտաղծութիւնար ու Քարգաճանիկներով։ Ճաշ զբաղմուն- թեան մէջ առաւելի անքան Քարգաճանի է (արածիկ) Միլանիկ Էմեկան կուտեա- լը։ Ճնշանին է Քալաուարիկան ճա- փուց ու կուց յանիկանց զրիկ։ Էնկէ է Պարլեր ճաշիկեցի ուտեցիլ Ս. Ղալար կըլում։

Արժէ լիզալուիկ, որ աղիկալից աշ- խարհաճաշ թանտաղծիկ Ալեկաբին օրիւթեանը կրկու, տարի ուտումուցիկն է ճաշիկ լիզան, ժառիկը ճանդիկը միարանիկն ու թարթի կարծիք է կալ -

մէկ նրանց զիշգրտական աշխատանքներիկ ու ճարգիկն ստարգիւնութիւնը ժառիկ է... Կիկաբան, ճառարականութիւն մէկ - դրիկ է Պարլերը, - միարանիկ է թուր- քաղաղութիւնները, սաուէիկ իրաւաւորիկ յառ թորութիւններեցի որեւէ մէկը։ Կա- ջարանի ճառարեցիկը, ճարտարականութիւ- թեան, արկաներիկ արտուութիւնը, թա- թարեցիկներ ու կորպորական տառեր - յառիկները, անտարալիս, ողբերգ - ճառարն աղբարիկ ճարգան, ըլ ճաշ մի ուրիշ էր աւելի լաւ թանի ներքին այս կեանքի մէջ։

Մինիստրականները ժառիկ Պարլերան այս աղիկ զիշգրտական ճառարանի կը կըլիկ աշխույլ է, օտար կ'է ճաշ լաւ ժառրիկ, զիշգրտական ու զրաւանքական տա սիւնաւոր զրոքիկներ։

Միարանիկան կանաղիկն ու արէկ - թաուր աղանդակիկն էր կըլիկ ճաշ շ. Էնկա Քոլոյշանայց (1777 - 1848)։ Դա առաւել անմեկ է, որ շափաղիկ Քարգաճանի է ճո- ճարան « Էմեկանիւն» ու Ալեկաբանայց, Պուտարոսիկ « Գալալիկալը, Կիւտիկ Քարգաճանական զիշգրտելութիւնը։

Քարգաճանիկան թուապատում որ - դատարան զործանելիկն էր աւելիկ ճաշ Մինիստրականներ շ. Կերոզ Ճիւր միւրը (1797 - 1876), շ. Արաւմ ճար- Էսային (1819-1892), շ. Սահեկիկանքի- կանը (1838 - 1908), շ. Արեւիկ Սա- ըրանը (1851 - 1882) Է. ուրիշներ Սա- ուտիկը Քարգաճանի է Քուսմիկ Փողիկ- Սաուէիկան ճաշիկ ճաշիկը, Սաուէիկ Փիլոկոյտեցի, Յուլիան Կիւտարիկ Էմեկա - տարալաբը ու զատական զրաւանք - թեան ուրիշ ներկալաւորցիկներ զարծի։ Երկրորդ Քարգաճանի է Պարտաիկ Էմե- ղու կամ թալարը անտաւութիւնն « արա- մախարիկներ, Քուլիկեանիկ Պատմու- թեան զիշգրտական ճառարն, « ճա- կրտան Էմեկան Պարլիկը», « Բարը Կերմանիկն է « ճարտարականութիւն Տր- իտարանց երկրից, Կուտիկն Գի- Պատմութիւն Յուլիան Կիւտարիկ « ճա- ճառարն աշխատանքիկ։

Շ. Սահեկիկ Կանքիկանը Քարգաճանի է Կուլաւորիկ Քիկեանայց ու Լամար- թեան Էմեկանիկն ժառանգիկը թանտա- սեղանալաբը։

Պարտան « Գալաւախարիկները, Էմ- իրիկիկիկ Էմեկանաբարիկ Քարգաճան- իկներով ու Բարգաճանիկներ թանտա- թեան ճառաւ անտաւալաւորութիւններով ճաշիկն է կըլիկ շ. Արաւիկ Սահեկան ողբերգայց զիշգր յանական ու լատինի- կանիկներ։

ՍՏ. ԿՈՒՐՏԻՅԱՆԸ

ՆԱԲՐԱՅԻՐ
ՏԱՐԱԽՆԵՐԸ
ՅԱՌԱՋԸ

ՍԱԼԻԶԱ ԶԱՆԸՐ

ԿԱՊ

ԲԱՆԱԳԸ

ԲՈՒՆԱԴՈՐԻՆ ԴԷՄ

ՎԵՐ ՕՍՄ. ՏԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐԷ

Ընդիւր որ ապարանքիկ զուր թալանե- լիկ էր, զուրք սպառնալորք անապա - ըստիկ ներս մտած ու արալ թալանքով անտարալիկ միկ կուտ էին։ Դանապանը որ ըստնիկ մէկին արթնացում ու զուրք թալանք էր, որ կէ քանի կէ արթնում մի- ճանիկ մէջ չէր կըցած ճանդաշ ու որեւէ ներս մտնողները, իր թր արկը ներ- ի կալուրիկ թաւ ճառարում էր ու պիտը չէր տեսն ժառանգար ու ճարգիկներն ըն- ժալիկն։ Ներս մտնողներն։ Նախկին աղբան արաղորդի սնդիկ էին իր տակն- էն, որ չէր կըցած նմարեց անոնց թրը։ Յաճախ էր պատուէր որ Իրզիկ փաշա, այսպիսի ու տակն, Ճիւրիկ երկրի իր ճեա կամ Ճիւրիկ ընդունել, ուտել կըլիկ։ Թիւրք թեաւ անտար ճիւրեանց զրաւ - պանին որ ճանդար իր խոյը ժառ ու

երկեցիկ անդիւրիկ փաշ, սպառնիկ որ Ճիւրիկը թր քիկն ու քանիք ճարու զիկ։

Փալով Իրզիկ փաշայի՝ իր Ճիւրիկան իւ ուղիւնքան։ Իր յառակ յարկաւ - միւր, որ արդէ ներաղիկեցիցն մէր պատմութիւն տալիկն զուրիկանը մէջ Է իրաւիկ քանց իր գրաւանակը։

Երբ սենեկը լուսաւորուցում էր ու մ- մէկը թարգմանիկ թալաւաւ թիկնա- թեանը, փաշն կ'էստարանն ալ, որ նախկին պատարաստուած էր, լուսիկի մը ճարճալից սիւնա, Իրզիկ փաշա, իր Ճիւրիկան զրաւալով, անկանի թալաւաւ փարսեկար թաւ։

Կը ցուտի որ ճնշիկ աշխույիկ ժամու մը իր ընդունել, որ անկարելի էր ողբերգ- դանիկ իւր պատասխարիկ, սպառնալ - ըստան ունեցիլ ալ ճնշացած նա այս ժա- մուտ ու անդիւրիկն արկով ըրէր ի- ընդ արթնեցիկ թանիկ պատարաստու- սալու ճառար, ոտակ մը ներաղաւաւ - թեան կ'ապալուիկ։

« Ծնորդալիկ կը մըր Վեմուկեան, լալըց արդէն չառ պիտը թալանք ճառ, ուտակ կը խոյրեցիլ որ որեւէ ճանդար - թեան չիկը, պատասխանից պարտադեան ներկն էր։

« Միտիկ թանը որ կըլում ճեա ճարճար- ընկ, կըրկալուանի պիտըլիկներն էն, թաւ։ Իրզիկ փաշա զրաւեցիկն աշխիկ խոյը տուել մը ճանդիկ ու Ճիւրիկան ներկա -

յալեցիլ)։

« Աւելի աւելի լաւ չէիք կըրա մէկ Ճիւրիկանի, պատասխանից թանտաղաւ մը պիտըլիկ փալակը։

Իրզիկ փաշա փախկաւաւորութիւն ու- նեցիլ, որ տալիկն անքան ճալար զիկ ներկալալեցիկն։ Ետիւր որ պարզ ճարճա- կալուրիկն մը յալեանքով պիտըլիկ մը տաւ մը մէկը։

Քաղաքապարանի այս արտադրութիւ- նը կալաւորակ էր, Իրզիկ փաշա ինչպէս պիտըլիկ մը փալակ էր թիկնալուրիկ մը մէջ աղաւորուցիլ թաւ։

« Ճալարը պիւր թաւալան զործացած ըլլալու է պատրաստ իր զուրիկը ճեա - ներկն։ Առտուն իրիւր։ Պարսկերը ճառա մը կըրկեցիկ Միլանիկանիկ Գիկիկիկ իր օտ- փարանի յարթութիւնը իստական ողբերգ- անիկ ընող ճառաւորակեանքն ու կըրտիկ կուտ աղբիկն զուրիկ կը ձերկալուրիկ ու Յալիկիկ մը փախկալուրիկ, ճեա թանտա- սաւեցիկութիւնն էր ճիւրիկն կը փորձէ փախ- ըլիկ լալըց ճիւրիկաւորարը չէ յալեցիլ։

Կիկիկն իր ձերկալուրիկ կալաւորիկ կուտ մը ճիւրիկ կուտ, լալըց անկանքան ճիւրիկա- թեան մը տակ կըլիկ իր թանտալիկը։

Ուտիկալիկան իստական ճիւրիկը փա- շալիկ կուտ իրաւութիւններ։ Կիկիկեան կ'ալիկ, լալըց Երկրորդ պալար կը փա- խալուրիկ ու ի վերջին կը թանախան կուլալ Ճիւր ըլլալու։ ... արդարեւ, Էմ իր տեղը ըլլալիկ, պիտի ճիւրիկ թալաւորիկ

ու ճիւրիկ թուր այս կըլանքներ։

« Ընդհանրական, կարծեմ կըլանք չառ պարզ է, պատասխանից ճալար զիկ չոլ կըրկուր, միւրն այս կալ որ մէկ օրտակ մէջ կըրիկ թանտաղաւ փոխելի, նաեւ ճիւրիկը, լալըց Աղալու ճառարն ու արթ մը զուր... ինչպիսի զառ թանտալիկիկ մը ճալար արեւա չառ տարբերակ թան ճե- թեանը։

« Կը ինքնիկ որ այդ խալար չիկիկիկ, թաւա պարտադան թարալալար մեծ ճա- րաւորութիւնները, զիս իրաւալու ԿԸ զիւրալիկ, երեք ճեա իր թանք ճանդար մէկ զարալուրիկ ճիւրիկ, ինչպէս երբեւ- չոլ պարալուրիկ մէջ։ Պարալուրիկ իմ Ճիւր- կը կըլանմ մեկ ու այս պարալուրիկ ճա- անդիկը միւրն մեկ կը թանալարալիս մէկ ըրաւեան։

Ինչիկ Ճիւր մը որ ճիւրիկ ճալիկ ճա- կորպեան ներքեւ կը զուտի, ճարա- խալեց նախկին պիտուրիկանը ճեալալուրիկ Գիկիկով մը։

« Երբ պիտըլիկ թեւը, լալաւն Էմ որ մէկ ճիւրիկ թարալուրիկ պիտի փախէ Է պիտի ճիւրիկալիկ որ ու թէ թանտալուրիկ կալ մը այդ ճիւրիկալիկ Իր մըն էր թէ մէկ Վեմուկեան Սահեկան ու թէ ինչիկ ճառար, թաւ Իրզիկ փաշա։

« Սաուէիկը ուրեմն, մեկ մալիկ կ'ընեմ

ԵՐՈՒՄԱՆ ՕՏԵՄԱՆ

ՆՊՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Եկեղանիքի հաշուական մեքենաներու շարքը որք որ կը հարմարանայ նորանոր սարքաներով : Սակայնում են մեքենա-ներ որոնք երկնայով աւելի կը նմանան ժամացոյց — կը կարգան, կը խառնեն և նայնիւ կը մասնեն :

Մարդկային ուղեղին հետ բաղդատ — ձամբ, Եկեղանիքի մեքենաները ի յայտ կը բերեն շարք մը տատուկութիւններ : Արդեա հաշուական մեքենաները որոնք չեկեղանիքիւն հոյւսումս բաղդդրէն մասնաւոր տուեալներու կրտսեղին զան մարդկային ուղեղը : Մասնաւոր կարճ ամսանիւն մէջ յեղադրութիւնը մարդուն յով շատ աւելի տարբեր է քան մեքենային յեղադրութիւնը : Հաշիւը որ բնկում համար մարդը պէտք ունի թուղթի մէջ մասնաւոր, զիջելու տուեալներու մէջ տուեալ ներգծուելու կը կրտսեղին և կը շարունակէ իր քաջ օգտագործելու յետագայորդները : Քիմիան համար : Դարձանք, մեքենաները զորանցից է արտադրական տեսակետով : Արդեա, ուղեղին մէջ, տեղեկութիւններէ մը մէջ թուլիքն ընկնելու հարցովն համար անհրաժեշտ է տալ մարդիկ զայնքին, արդիական հաշիւի մեքենային մը մէջ աչալ զորանքին իր կատարողի հարկեր նմանորակութիւններէ մէջ, այսինքն հարկեր հարկար անդամ աւելի արդա : Տուեալները արդա և ճշգրիտ կերպով կրտսեղին մէջ մեքենային կարողութիւնը շատ աւելի մեծ է : Անուամեկանին, հարկաւոր այս տատուկութիւններուն, մեքենան կարճամ ունի մարդուն թիւղը — բաժնիքներ : Եւ երբ մեքենայի իրա-նքանից տարբեր կրնայ միասնական մի-ւր մէջ մեծ երկու ուղեղն տարբեր են — զորանքին տաւանալ, ընդհանրական, ուղեղն աւելի մէջ ընկնի կրնայ հարկարոր տարբեր ընկնելուն աղբյուրներէ կրնայ : Օրտագործելով հաշիւի մեքենաներու յատկութիւնները, երկու աներկիցից իրաւականներ՝ ձեւելուն և Քիմիան Մարդ Բայդի, փորձեր կատարելին ու — տեղեկու համար մարդկային անմասնա-նայնիւն ունեցող տեքենաներ : Այս նպատակով անկողնակցայն տարբեր մարդոց յեղադրութիւնով և ծրարողով օգտուած մեքենաներ : Առնելով մէկը «Օլորա», ունի ձառնաշարժներ, յաշուելի, բնութիւններ, ինքնաշարժութեան կարողութիւններ : Երեւն արտաւ հարցանելուին : «Օլորա» կանգնողներով, յատկաւ զարդարով կամ համակարգով, ան նման կրտսեղ զանազան զորանքութիւններու, ինչպէս հաշուելու, յաշուելու, մասնագումի, գիշեր համարարութիւններ : Իր յեղադրութեան մէջ հաշուան են շարա յաշուելու — բարեկարգութիւն, զիսկ, համակարգութեան մեքենաներէ մը կը աւելի «Դն տատուկութիւններ

ընէ, զորս տաւան է հանդիպելով դա-նազան տատուկութեան : Արդեա, երբ մեքենային կը արտի որդա տատուկութիւնը մը ինքնաշարժութիւնը, ան անմիջական իր զիջող կը ճշգր աչա տատուկութիւն հանդէպ : Բ. Բայդիի տակցում տիպարը Քաշուին անմ մըն է, որ կրնայ որդա խառնելու — թիւներն ալ կատարել, ինչպէս կ'ըստ — ցուցանէ հետեւեալ տիպարներ մեքենային թիւղարտած ծրարքին և տիպար անմին թիւներ :

Մրցադիր. Կ'ուղեղ մը անցնելով մասնի տակէ շատ բանից զիստալ : ժամանաբար — պիս մըր բնութեան կրտսեղին մասին : Անոր. Հարկա մը մասը իրարու հետ յաւ չէին հասցիւրի : Մրցադիր. Ձեր հօր մասին ուրիշ կա-րեստ տուեալներ ալ տուէ՛ք : Անոր. Դիւտար մը հետը տարել, որով հետեւ կ'ուղեղ մըր իշխել : Մրցադիր. Ձեր հօր կը նմանէ՛ք : Անոր. Ոչ : Մրցադիր. Կ'ըստով մը տակսն պէտք է մըր զորանքներն : Անոր. Ան կը սիրէր ձուկ որսալ. ևս ալ կը սիրէր :

Մրցադիր. — Կ'համայնէ՛ր անոր վրայ երբ պատանի կ'ը : Անոր. Ձեզ հորանք : Մրցադիր. Ինչո՞ւ : Անոր. Որովհետեւ շատ տարբեր անմ մըն էր :

Անուշտ պատասխանները կրտսեղ ու — նիս որդա կարողութիւններին, զորս ծրարքներ կ'ուղեղ կը թիւղարկէ : Օրինակ, մեքենային նախադաս թիւղարտած է՝ երբ Ա. հարցումը արդի, պատասխանը Բ.ով. Երբ որդա հարցումները անցնելուին և, պատասխանը թիւ պիտի է և փորձի վերադարձնալ տօնորակներն կայուն : Երբայն իշխող օրինակներն կարելի է հաշուել, թիւ զերբական ունի կալ այս ամսանայնութիւններ ունեցող հաշուել մեքենաներն մէջ, անոր կրնան ըլլալ այն, ինչ որ ծրարողները կը ցանկան կերտել :

Գ. ՄԱՐԴԱՆԵՆ

ՓԻՆ ՄԸ ՄԻՆԱՂ

Ամուսնացած կնոջ մը կը հարցնեն . — Ի՞նչ է ամուսնին մը տաւելի պար — տալանութիւնը : — Հանելի ըլլալ իր կնոջ : — Իսկ ի՞նչ է կնոջ մը տաւելի պար — տալանութիւնը : — Հանելի ըլլալ ամէնուն : Գաւառանին մէջ : — Ամուսնանալ, ո՞վ քիչ մըցն այս

ՊԵՏԻ Է ՏՈՆԵԼ...

Արժուներուն մը կարծի է մըր երբեմնի հաշուատ և հաշարորդ Շաղկի Գարս — հիարք : Մեծ կերպի օրերուն, Վաս — զորանքանի, Շաղկի, Ուրբալի և այլ իրաւարական կերպներուն շարքին, Շաղկի Գարսահարով մէջ ևս տարբեր ունեցող հերոսագործ մը, որ կը ստորագրեմով, հերոսական կարգի զորանքներով, հարկեր նախադասութեան օրինակից կեցուածքներով և, վերջապէս, իր կերպեր, ընթացքին ի շարք կեանք անդարտութեան ըստով շարք տուեալներով, իրարամբ հերոսացու իր ժամանակից պատմութեան մասով չէր լուսաւորող կերպութիւններէ մէկը : Արդեղ պատմութեան մը կտայցած է Շաղկի Գարսահարի հերոսագործար ա — նունի տակ : Կնոց անհոյս զուգար, սիրողորմու — թիւն, արեւ կեցուածք, նախաբան, հայ — ընտանիական արտադրութիւն, այս — տարածութեան կայուն — ասոցի խոս — ցուն է մըր ամուսնային 1915ի հերոսա — մարտը :

Այլ, ինչո՞ւ չի տաւելի այս շեղ թը — տալանը : Գաւառանայով Կարճանայրներն այն թուր ձեռնարկները, որոնք կ'ըստան են պատմացիներու շրջանի մը հերոսագործար : Արախտիթի երեսնէ մէկի համար, երբ զանազան կայմադրութիւններն, Հարկանցիականներ յաւի երկերներն և կամ այլ ձեռն հանդիսութիւններն մի — ջուցով կը պատմացնեն իշխանաց իրենց ծնողաւորքի մեծ դասակներուն : Ժամանակ է, որ մեքենա նախաձեռն — նարկ ըլլանք և փառաբանք — շեղ հանդիսութիւններով — Հայաստանի ար — ձեռնարկներն մէկուն : Շաղկի Գարս — սարի հերոսագործարն տարեգործները ամեն տարի : Այս քանի մը տողերը հարէք է մաս — ձեռու այս մասին :

Մ. ԽԱՅԱՏՈՒՆԻԱՆ

զորութիւնը ընկուն, կը հարցնեն դատա — տուր : — Կիտ, կը պատասխանէ ամբաստան թ հաւր կարողի կերպով : — Ի՞նչ բառս կ'ըն : — Ըստ որ երբ զորութեան համար լաւագործութիւն, անմիջական պիտի դատ — ուր ինքն է : Գ. ՄԱՐԴԱՆԵՆ

«ԼՈՒՈՒ ԳԻՇԵՐ»

ԵՐԳԻՆ 150ԱՄԱՐԱՆԻ ԱՌՈՒԹԻ

Բաղադրակիրք երկերներու մէջ մշտապա-րալ կեանքի ծաղիկ շարք կը լսուի այս կարգ, որ ունի 150 տարւան կեանք մը : Մասնաւոր արեւմտեան երաժշտի, Անգ-լիոյ և Ամերիկայի մէջ տարաբան է ան թարգմանուելով զրեթէ ամեն լեզուի :

Հայ Աւստրալիաները ունին զանի իրենց հարկար երկերու ցանկին մէջ : Ի՞նչ է այս ամսան հերկի պատմութե — թիւներ :

1918 Նոյեմբերի 24ին աղաւթի մար — ղիւն և կինն տաւելին անցող տարեւ են զան Մայրաքաղաքի մերձակայ Օպերան — տարբի զիջելի Սուրբ Նիկողայոս կեղեւ — ցին մէջ ընկերակցութեանը կեկտուր : Երկերներն երկերուն աղագործներն զար — ձեցած էին . ու՛, մանկեր, իսկ օգնական թաւանալ լույսէ Մար Նոր կերպ մը բա-ները դարձ էր Սուրբ Գոր ժողովար զիւ-րի Արնաւորքի կրտսեղ — ուսուցչին տաւելի յարմար եղանակ մը յարկին տաւել իր Այլ կրտսեղ կը կուտեղեմ — րանք Գաղկէր կրտսեղ, որ կիկտուր մը — բայ նուազելով մայնադար և նուա — զան էր :

Աւստալի հայերն թուրեր .

Լու՛ւն գիշեր, աւ՛րբ գիշեր, լու՛ւն արմատ քիւն քիւն խաղալ, Սիւն կը փայլի ասոցի թիւղներէ, ևս ինտուէլ շատ աչիւր կը զրուէ, լու՛ւն ար փոխիլ ծնուն :

Լու՛ւն գիշեր, աւ՛րբ գիշեր, երբ մը սնան խաղիկ վայալ, Հեղեղանակներն անքիւ խաղալ կ'ընէր, երբ՝ որ ցնմամբ Աստուի կը բերէ . «Տեղը, փոխիլ եկալ » :

Լու՛ւն գիշեր, աւ՛րբ գիշեր, Ով զալ երկին, ա՛լ արբերել, Բալ օրինալիւն արդ վեր թող ելլէ, «Խաղալ Աստուի ի յարմանքս երգէ, խաղալար ի՛նչ աշխարհ :

Մոցարտի հայերն Մայցալորի և շրջակայից այս 150ամարան Սիւն կը զրաւարդներն արքան են արմատներ — ինչ կերպով երգին յարկներն և հեղի յարկներուն յիշատակը նշելու համար : Դեկտ-22ին և 24ին Աստուալալութիւնները կ'ըստ կատարելին զիւր Մայցալորի և շրջանի զիւրերով Օպերանորքի, Անը — տարբի, Վաղարշ, շալալալ, օրաւոր յարկներն և տաւելին անցող երգուած է Լու՛ւն գիշեր, աւ՛րբ գիշեր երգէ : Գիւրիլլին յաւալով Բեթլեհէմի հրաւ — րէն :

Գ. ՖՐԱՆԿԵԼԵՆ

«ՅԱՄԱՐԱՆ» ԹԵՐԹՈՐՆԸ

(372)

ԹԵՐՈՒԱՌՆԵՐԸ

Գ. ՄԱՍ

ՄԱՐԻՒՍ

— * —

ԵՐԿՐՈՐԴ ԳԻՐԻՔ

«Ուրեմ, ո՛ւ հաղկանք, զիստու — նը, զիստու իրենի, աշխարհաւորներն, պարզութիւն, զարմանք, ինչանքներ, քաղաքականներն արձարաններ, խալի — քանալու, օրինակներ, կը հաստատու թիւ հաստատու մըն եւ, Ինչպիսի պարզութիւն կը ձաւնէ մարդ զուր լուր քաղաքի զարմա-րդ, զարմանք խաղաքներն պէտք են ինչ, որպէսզի կեցուածքներն իրաւարդաւ զրեթէ անցող ծրար : Որք է կեցուած — րանք Խէ, զու և Կեպտարան, Լուի — զու, Բաթի յայտ : Բաթի Միւրիկին կուտի արահին մէջ ան — կեթիւր ասա այս խաղերը կը թափախեն

Կարճերէ թիւներն, որ տաւելի լուսողը կը արձարաններն արքաներ զանցող կնոջ հետը կ'ընտար, չթողելով որ արա — չէն անցնի ան :

Կարճի ձեռքը Կարճերէ երկնայնով կը ձեռար լուսելի զանի, բայց Կարճերն անքիւ կ'ընտար :

Արեւից (Էրեւի) Մայի, զար ան թաղերէ : Անմեկուն աղեղութիւն լուս ընել իմ վրայ, Արաւարդութիւն փառնքի ընտանիք մեծով : Հիւրերու թիւն պէս հարձակու ընելով : Ձեւ հանդարտեցնելով զարմ լու թուրք երգ : Մասնաւոր որ տաւել և, ինչ կ'ըստ և, որ թաւ զեղի : Մարդ յոյն է, ամեն է Երեւիկներ յա-նալուած է, մարդը չէ յաւալուած : Առատաւ չէրգա կատարով չիկն այլ կեցուածքն : Բայցութիւն մը տեղեկութիւնը ընտար : Երեւն մըն է Մարդը ո՞վ կ'ըսէ թող ըլ — լայ, Բուստանային մըն է Կեթի, յանգն է պարզին Այլ, թաւանութեան և հայ — ընտանիական տարբերութեան խոսն իրաւարդ — ձութեան և սեռամարմանութեան ունի : Կը արտաւոր, կը կատար, կը յարմար, կը ձաւարանով, կը տաւարանով, զիստու կը ցուցնէ : Թող շարակներն ընտար երբայն Առատու : — Լուէ քիւ մը զիստար Բ, կըրկեկ Գաղկէ որ իրաւարանութեան ինչպի մը վրայ կը ինքնը մեկուրի նաւոր ընկերը կը հետ և, որ կէս մէկերն աւելի ընկեր — ձաւ կը դատարան արքի նախադատու :

Թեան մը մէջ, աւատարկ այս նախադա-տու թեան վերադարձութիւնը : — Ե. Գաղկէ ինքն, թեան հաղի հաղ օրեղան ևս այս տաւելի փառաբանու-թիւնը սիրող մէկն եւ, կը պիտի թիւ Նորմանտիկ տօնարանին օրինալ արա — մարդութեանց համաժա Մեծ-Մեղիկ տաւել օրը և ամէն մէկ տարուան հա — մար ամեն կայմադրութեանը Ժաւան : Կը թեան վերադարձութիւնը յարաւ հարաբար — թիւն կը պարտաւորին համարէք մը միա-րկի, ամեն երկարաւուն զարմանքու — թեանց, զարմանքներու, փառաբանիւն երկերներն, հարկան անաւոր անալ — ուսմանքներ և կայմադրութեան զարիւ, ինչպէս և այս զրաւոր երեւաբանութեան պարզիկ վերադարձով զարմանքներ թեանց համար . . . :

Անաւարանքի (Արձապանի փիւն — յին յաւերանարան է. Ժրան Օպեր և Երկին աղեղին է, քաղաք յաւերան — հարան, քաղաք անաւարան :

Կարճերին շատ ժաւ են զրեթէ յուս — ունեղին մը վրայ, թիւթի մը թուլի, կա — դարմ և խմիչք մը կար երկու պարիկ թաւաններն : Եւ, արեւ կը հանցողի թիւ կարտան զանաւ մը կը ծրարողին : Այս դիւտարին զորքը զաւ մայնով կը պարտաւորին և կըրա աշխատանքներն զիւրիկեր իրարու կը հաղին : — Նախ անաւարան զանաւր : Երբ ա — նանները կը գտնուին, ինքե՛ս ալ կը զըս —

նուն : — ձիւլ է Ընէ և զիսն : — Գաղկէ ճարիմուն : — Առատու : — Անուշտ : — Իր արեւի Սէլեթին : — Ի. թիւն : Ե՛րգը : — Գիւրաւոր Սեւալ : — Սեւալու ար անուն մը չէ : Վաղին ընկնէ : Երեւանի զանաւոր յարկներ նորանուն — զան զալ արեւ խաղալ մը կար որ ընդ — ձանար արաւարանի շարիկն ցած ընալով խաղալով մեծամարտութեան մը վրայ կը իրաւարդ : Երեւան տարկան ձեռանք մը խաւա կուտար տարկանի թաւակին երկուա — տարիք մը, և կը ըստարար անոր թիւ ինչպիսի հաղաւորարկի հետ կը զորքը : — Զուտարք թաւակն, զաւ արեւիք մըն է ան : Իր դեր անքիւր կը խաղայ : Վարպետութեան յարմանի զիւր : Իր տարին հարաւորանքն ինչ ինչներ, զաւ — տանք վար է, անոր կը շաղկն, կը փայտակալի, որպէսզի կարողի նախա — տարկանի հարաւոր և շաղկի մասին — խաղալան հարաւորութեան զարկն զիւր, և ամալիկ է ան :

ՎԻՐՈՐ ԶԻՆԻԿՈ

(Շար.)

ՆՐ ՏԱՐՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ

=====

ՅԱՌԱՋ

=====

ԿԸ ՆՈՒՒՐԵՆ

Տէր և Տիկին Մկրտչ Գառնանյան զե-
ցամանք Վնասա՞յն էր նուիրեն — Տիկին
Մանակեանի (Էրեղբուն) և Տէր և Տիկին
Մանակեանի (Բուսանի) :

Պ. Գառնանյան Վարդանանի ինչպէս ա-
մէն տարի մէկ տարեկան Վնասա՞յն էր
նուիրէ Պ. Վ. Վարդանանի (Մարտէլի) :

Այբորիւլէն ՈՐՄ մէկ տարեկան Յառաջ
էր նուիրէ Պ. Էրեղբունեանի (Ալբի) :

« ՅԱՌԱՋ »

ԲԱՐԳԱՒԱՃԱՐԱՆ ՀԱՄԱՐ

Պ. Խաչիկ Գորգիսեան զամէն Քրանը էր
նուիրէ Վնասա՞յն ըստըստման :

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ

Սերտախոյ Նամանկարչին Մուսաբու Ու-
ստանաբարց Միտիկնէն 50 Քրանը :

ՆՈՒՐ

Այրէ Տիկին Գալստան Դաւիթեան, զա-
սակներ և Բուսանկերէն՝ Սիլվիա Դաւ -
իթեան, Վարդան և Վաղէն Գալստա-
նան իրենց ամուսնին, Տէր և մեծ Տէր՝
ԳԻՐԻՊՐ ՄԻՆԻՔԵՆԻ
մասնուն Բ. տարեկանի առթիւ յիշու -
նական Քրանը էր նուիրեն Կարգաւոր
Տիկնաց զարմարանի, Տիկնաց Որբ -
Օգնական մասնունի, Կարգաւոր իւրիկ և
Կարծիք իւրիկ ծովաշուքայն ըր շնորհի
զուսմէն ի նպաստ : (Մասնաւ Վնասա՞յն) :

Տիկին Զովէնի Սարգիսեան մասնուն
առթիւ (Տնակ Քիչկեան) , Տէր և Տիկ -
նա՞ճիկ Գորգիսեան, Տէր և Տիկին Պեր -
նար Բէլիկեան , Տէր և Տիկին Փաթիկ
Տորման 150 Քր. էր նուիրեն Մանուշա -
նիկ Նանդատեան տան :
(Մասնաւ Վնասա՞յն) :

ՆՈՒՐԵՆ

Տէր և Տիկին Մ. Բիւրեղեան Չուսրէ
մանկեղեկանի (Տնակ Տէր — Անդրեաս -
նան) ցուցակ մասնուն առթիւ, փոքան
ժողկեղատիկ էր նուիրեն յիշուն Քրանը
Մակովիկ Տան Շ. Միտեանի սրահին,
յիշուն Նարդիսիկի զործերու շարտարակ -
ման Փոստին, յիշուն Կապ. Խաչիկ Կոյա -
նին : (Մասնաւ Վնասա՞յն) :

ՇՆՈՐՀԱՎԱԽԻՔ

Այրէ Տիկին Շահանիկ Ասամախեան,
Տէր և Տիկին Մուրեթ Մէլե և զուսմէն -
ըր, ինչպէս նաեւ Ընտանեկան զուր զա -
րուցանորք շնորհակալութիւն էր յայտնի
Ձառարանին կողմէն , Վնասա՞յն և
ըլորտ անոնց որոնք անձառն , զաւուր ,
ժողկեղատիկ ցուցակցութիւն յայտնեցին
ՇՐՈՒՆԱՆԻ ԱՏԱՆԱԼԱՆԻՒՄԻ

Կ. Փ. — Երուսաղմ Ասամախեանի մաս -
նուն առթիւ, փոքան ժողկեղատիկ զոյա -
ցած զուսմէն 270 Քրանը էր նուիրուի
Հալալիկ հայ միւսնոցին :

ՇՆՈՐՀԱՎԱԽԻՔ

Կապ. Խաչիկ Այբորիւլի մասնաճիւղը
շնորհակալութեամբ ստացած է յիշուն
Քրանը Միտիկէն Պետրոսեանի Հայտնի
Քիչկեանի մասնուն առթիւ :

ՇՆՈՐՀԱՎԱԽԻՔ ԵՒ ՆՈՒՐ
Կապ. Խաչիկ Իսիկ մասնաճիւղը յիշուն
Քրանը էր նուիրէ Մակովիկ Տան փոքան
ժողկեղատիկ , Երուսաղմ Ասամախեանի
մասնուն առթիւ :

(Մասնաւ Վնասա՞յն) :

Կապ. Խաչիկ Իսիկ մասնաճիւղը շնոր -
հակալութեամբ ստացած է Տէր և Տիկին
Մարգարեանիկ յիշուն Քրանը իրենց մ -
ըստըստ մասնուն առթիւ : Նույնպէս Տէր
և Տիկին Գ. Շահինեանիկ երեսուն
Քրանը Յովսէփ Պրեզիտեանի մասնուն
առթիւ , Մանուկեան Թրուսն տնին
առթիւ :

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՓԱՄԴՅՈՒ ՄԻՋ

Նախաձեռնութեամբ Կապ. Խաչիկ Երբ .
վարդաբեամ :

Յունուար 12ին :

×

ԼԻՒՆԻ ՄԻՋ

Նախաձեռնութեամբ Կապ. Խաչիկ
տեղական մասնաճիւղին՝ Յունուար 12ին :

×

ՊՈՍՏՈՆԻ ՄԻՋ

Նախաձեռնութեամբ Կապ. Խաչիկ Պոստ -
նի մասնաճիւղին : Յունուար 5ին :

×

ՏԵՍՏԻՆԻ ՄԻՋ

Կապ. Խաչիկ Տէրինի մասնաճիւղը ՎՄա -
նուկեանի Օրը էր տօնէ Տնաձառն -
նանկեղով , Յունուար 5ին Կերակի կէս -
օրէ ետք ժամը 3ին , զարազաղատարանի
շէնքի սրահին մէջ : Գեղարկութեամբ ըս -
մին զարգիւթ աշակերտներու կողմէն ,
յիշուն , արտասանութեան , մենեղի ,
զար և տրամախօսութեան :

×

ՎԻԿԻՆ ՄԻՋ

ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 19ին

×

Կրքնոյի Գ. Կ. Խաչիկ մասնաճիւղը էր
տօնէ Մանուկեանի Օրը , Յունուար 5ին ,
կէսօրէ ետք ժամը 3-30ին, Սէն Լուի սր -
բանէ , ընդ ժի :

Գործող աշակերտութեան կողմէն տեղի
վիտի ունենան խմբեր , արտասանու -
թիւն , զար և հաճելի անակնկալներ :
Կեղարկութեամբ Օր. Հէլեն Սա -
յունեանիկ Նուստուշահի :

Ճոխ վիտի :

=====

ՆԱԿՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Յուշի օր , նուիրեն Աղբ. Հերոս
ՄԻՍԱՐ ԹՐՈՒՄԵՆԻՒՄԻ , նախաձեռնու -
թեամբ Տրպալիկէն Հայր. Միտիկն ,
Յունուար 26ին :

×

Կապ. Խաչիկ Երբ. վարդաբեան տա -
րեկան ցերեկոյթը՝ ՄԱՐՏ 23ին :

×

ԳԻՐՈՒՑԱՆՈՒ ՏԻՆԻԱՆՆՆ ՎԱՐԴԱՐԱՆ

Մայիս 4, գեղարկութեամբ ցերեկոյթ :

×

ՄԱՌՈՒՆԷՆ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆԻ ՎԱՐԴԱՐԱՆԻ
Նախկին Առաքիլոսաց և Մնոզաց Միտի -
քիսնց պարտաւանդաբ փեղաւորաւ շին ,
կիրակի օր : Զուսրք անակնկալներ :
Մամբամամաթիւններ յետագային :

Ս. Խաչիկ Բիւրեղեանի տարեկան
պարտաւանդաբ փեղաւոր 23ին , Ապրա -
սանտէրին մէջ :

×

Մարտէլի զաւաղի , Կապ. Խաչիկ Վար -
դաբեանի ճաշ էր կազմակերպած է Յուն -
ուար 12ին , Վոլովանի , Էդէն հինգ ժի -
ւորներ , զեղեցիկ ճաշարան մը : Տնիկ -
ըր պէտք է նախապէս ապահովել , զիմե -
րով ձօթա Թեթ , 2 ընդ Պերմար տիւ
Պուս , կամ Չարեղաւոր իրեկաններ 8 -
ին , 26 ընդ Վոլովան :

×

12 Յունուարիկի մամբ 15ին
Բնաձառնաց թատերախմբը էր ներ -
կալացիկ « ՀԵՄԻՔԸ » կատակերու -
թիւնը , ի նպաստ Հայ Կարմիր Խաչիկ Առ -
նակիւ մամանկելուն :

×

Հայ Արիմիտը Միտիքեան
Տարեկան հանդէպ
Կիրակի , 2 Մարտ 1969 , կէսօրէ ետք մա -
մը 14-30ին :

SALLE DE LA CHIMIE

28 bis, Rue St. Dominique, Paris (7e)

×

Կապ. Խաչիկ Մարտէլի զաւաղի տա -
րեկան պարտաւանդաբ Մարտի Ա. Շա -
րաթի զեղեցիկ Սփանդորի սրահներու
մէջ : Մանբամամաթիւններ յետագա -
յին :

×

Փարիզի Մարտ Կեղեկարար երեկոյ երբ -
չաւորներու տարեկան զեղարկութեամբ
ցերեկոյթ — Մարտի 15ին Կարգաւոր 16 -
ին , Վիգնոն տէ Ամպրո , ժամը 15ին 20 :

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévis, PARIS (9°)

ՄԱՐՄԵՆԻ

ՊՈԼՍԱՀԱՅՐԱՆԻ ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ՇՆՈՒՆԴԻ ՏՈՆԱԾԱՌ

Պարտաստեղէր Պարտաստեղ. Հայր.
Մշակ. Միտիկեան սարքած Ս. Մնոզի -
նաւ առաքիլական շէնք տօնածաղիկ՝ որ
այս տարի տեղի պիտի ունենայ , 19
Յունուար , Կիրակի կէսօրէ ետք ժամը
16ին մինչեւ կէս զիւրէ ձեղ ծառիք Ծար -
քի զեղեցիկ սրահներուն մէջ :

71, Bd. Charles-Livon, Hôtel du Pharo
Այլի , տկունիլ , ըմբէ վաշիկներով
տոյլ՝ այս յիշատակին տօնածաղիկ , կը
իշնորէն այժմէն ապահովել ձեր սեղան -
ները , զիմով ինչպէս մէկու , ձեղ ծառիք
հարեան 37պիկ , Ռիւպան փողոց . Պ.
Եալէրի զբաւեռները , հեռ. 20-26-74 :

Պարտեղեկութեամբ Օրքէրըր Ուսմայիկ
Սեւան , մանուկներուն զարթոյթիւնը
ապահովուած :

Հաճելի անակնկալներ և զեղարկութեան -
տական բամբին :

ԳՈՅԱՄԱՐՏ ՕՐԱՅՈՅՈՑ

ՄԱՐՄԵՆԻ մէջ էր ծախիկ հետեւեալ
հաւցններուն՝

ՄԱՐՄԵՆԻ ՔԱՂԱՄ — Ա. Քեօտեան և Կ.

Պ. Պերիկեան :

ՊՈՍՏՈՆ — Ս. Մարգարեան , Յով.

Տէր — Վարդանան :

ՊՈԼԻՒ. ՕՏՏՈ — Յովհ. Արքայան —

Անի , Հայկ Մարգարեան :

ՄԱՐՏ ԱՆՔՈՒՆԱՆ — Մերիկը Սու -

քեանեան :

ՍԷՆ ԼՈՒ — Սերք Գինոսեան , Կարօ

Յովիկեան :

ՍԷՆ ԺԵՐՈՒՄ — Սերք Ուլուսեան , Սի -

ման Առաքիլ :

ՍԷՆԻՒ ՄԱՐԻՍԻՒՄ — Վ. Մարտեան :

ԱԼԲՈՒՄ — Նշան Նաղալեան :

ՎԱՊԱՐԷՆ — Պ. Կեօտեան :

ՆԻՍ — Ա. Ալեքեան , Գ. Խարտիկ :

ԿԵՐԵՆԻՒՄ — Թ. Մատուցան :

ԿԵՐԱՆՔԱՐԻՍԱՄ — Վ. Կապիկեան :

Ինչպէս նաեւ բոլոր Նոր Մերեղանի -
ներուն մասն :

17 ընդ Պիկ

Հանգ-Մոսիէրի զբաւեռն ,

51, Rue Monsieur le Prince, PARIS (6e)

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՑԻՆ

ԴԱՍԱԽՈՒՆԹԻՆ

Ուրբաթ , Յունուար 3 , ժամը 20-45թ
Օրանի ծախիկն շնորհի մէջ ,
(Միջրո Փորթ Տօփի)

Centre Universitaire Dauphine
Place du Ml. de Lattre de Tassigny
Amphithéâtre 6, 2ème étage

Կը նախապէս ՓՐՈՅ. ՇԱՄԻՔԻ
(Փարիզի Առաքիլատարանին)

Կը զատարան Բիւրոկանի առաջադ -
ատարանի տնօրէն Փրոֆ. Համբարձում -
նի տեղակալ :

ՓՐՈՅ. Լ. ՄԻՐԱՅՆԵԱՆ

Նիւի՝ Գիտութիւնը Հայաստանի մէջ :

=====

ՀԱՅ ԿԱՅՈՐԴԻԿԵ Ս. ԽԱՅ ԵԿԵՆԵՑԻ

10 bis, rue Thouin - PARIS 5°

Կիրակի , 12 Յունուար , Նանդալե -
րուիկն , Ճայլունութեան և Միտու -
թեան Վարդապետական ծախարար զա -
տարաւ ժամը 10-30ին :

=====

ՄԱՌՈՒՆԷՆ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԴԱՐԱՆ

Նկարի ունենալ հետեւեալ բաւական -
ները ,
1969 — ՄԱՐՏ 2 , բաւականաւ մը -
կապուած :
Ապրիլ 24 , Օր Նախապալաց :

=====

ՇՆՈՐՀԱՒԱՐԱԿԱՆ ԲԱՐՏԵՐ

Նոր տարուան , Ս. Մնոզիկ և ալ
տնեաներ առթիւ, Սիւրան — Կոմիտաս Կր -
պարտեղ զարգարակ Նանդա է շնորհ -
արկեան զաւաղի , մեծ երաժշտիկ Կո -
միտաս Վարդապետի ծննդեան շարի -
րաւանիկ առթիւ (1869 — 1969) :

Կողբէ Նկարն է մեծ Նկարիկ Գալուիկ :
Անոր որ էր փափաքէն ունենալ այս
զաւաղի , շնորհակալութեամբ տօնա -
կան օրերը իրենց հայ թէ օտար բոլոր -
կաններուն , աղաչաններուն , կրօն զի -
մէ հետեւեալ հաւցններուն ,

Ներշնչութեամբ աղաչաններուն ,

17 ընդ Պիկ

Հանգ-Մոսիէրի զբաւեռն ,

51, Rue Monsieur le Prince, PARIS (6e)

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ , ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ , ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ , ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ , ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ .

ԽՆԱՌԱՌԱՄ ՊԱՏՐԱՏՈՒԹԵԱՄԻ

1969 ԳՈՅԱՄԱՐՏ ՕՐԱՅՈՅՈՑ 1969

Հրատարակութիւն Հ. Յ. Գ. ՆՐԻ ՍԵՐՈՒՆԻՒՄ ՄԱՐՄԵՆԻ

Գին 10 ֆր

Աղաղակման համար զինի՝

Mr. HOVSEPIAN G.

51, Bd. des Grands Pins

13 — MARSEILLE (10e)

C. C. P. 25.42.89 - Marseille

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

